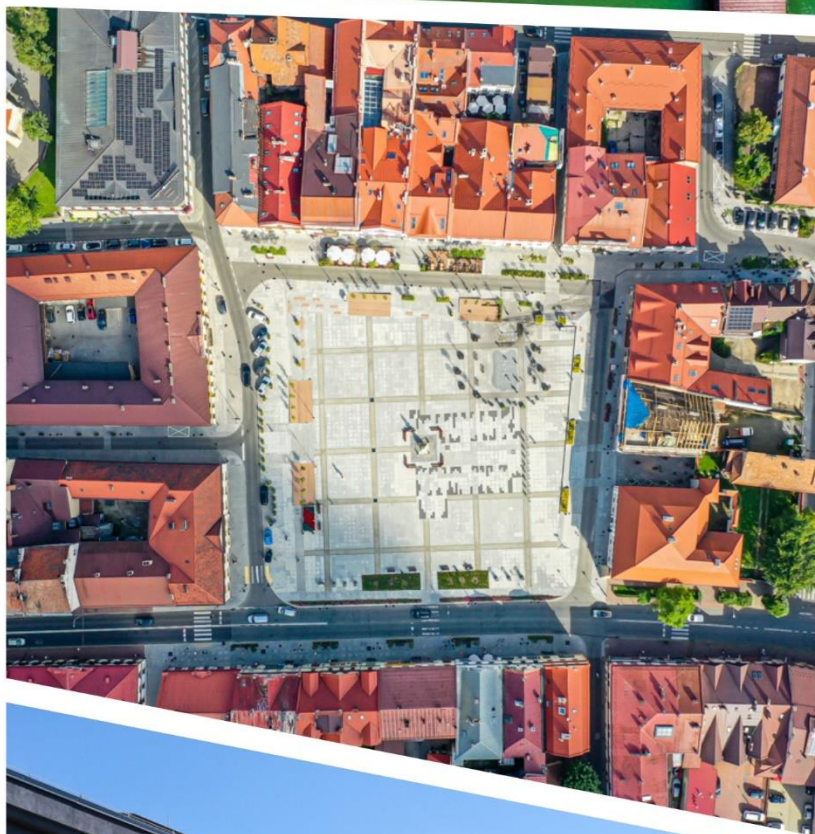


 MAŁOPOLSKA



Fundusze Europejskie w Małopolsce w 2022 roku

7(19) raport roczny

Urząd Marszałkowski
Województwa Małopolskiego

Departament
Rozwoju Regionu

Fundusze Europejskie w Małopolsce

7(19) raport roczny

Kraków 2023



Autorzy opracowania: Andrzej Binda

Wydawca: Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
Departament Rozwoju Regionu
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków
tel. (+48) 12 29 90 900, fax (+48) 12 29 926

Opracowanie w wersji elektronicznej dostępne na stronie
www.obserwatorium.malopolska.pl

ISSN: 2545-1596

Egzemplarz bezpłatny Przy publikowaniu danych z publikacji prosimy o podawanie źródła.

W publikacji wykorzystano informacje znajdujące się na stronach Ministerstwa Funduszy i Rozwoju Regionalnego, Głównego Urzędu Statystycznego, Funduszy Europejskich 2014-2020, Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa, dane własne zgromadzone w Departamencie Rozwoju Regionu i Departamencie Funduszy Europejskich UMWM.

Zdjęcia na okładce: Biblioteka w Krzeszowicach, Rynek w Bochni, Kłaj – rewitalizacja zbiorników wodnych; autor zdjęć: Dariusz Dorman.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.



SPIS TREŚCI

Stosowane skróty	4
Streszczenie raportu.....	5
Uwagi metodologiczne	7
Nabory i wnioski o dofinansowanie projektów.....	10
Wykorzystanie alokacji.....	18
Beneficjenci Funduszy Europejskich z województwa małopolskiego	25
Projekty realizowane przez beneficjentów z Małopolski	32
Wartość projektów realizowanych przez beneficjentów z Małopolski.....	35
Projekty realizowane na terenie Małopolski.....	36
Struktura wartości projektów	37
Projekty nowe i anulowane w 2022 roku.....	38
Wartość realizowanych projektów.....	41
Projekty wg powiatów i gmin województwa małopolskiego	44
Projekty wg źródeł współfinansowania z Funduszy Europejskich.....	49
Projekty wg programów operacyjnych.....	51
Realizacja celów tematycznych w projektach wdrażanych w Małopolsce.....	57
Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska – Słowacja	63
Wspólna Polityka Rolna w Małopolsce.....	65
Dopłaty obszarowe.....	65
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.....	67
Aneks	76
Spis tabel	82
Spis map	82

Spis wykresów 84



Stosowane skróty

- ARiMR** – Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa
- B+R** – działalność badawcza i rozwojowa
- B+R+I** – działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna
- CT** – Cel Tematyczny
- EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- EFRROW** – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
- EFS** – Europejski Fundusz Społeczny
- EFSI** – Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
- FS** – Fundusz Spójności
- GUS** – Główny Urząd Statystyczny
- ICT/TIK** – technologie informacyjno-komunikacyjne
- KE** – Komisja Europejska
- KI** – kategoria interwencji
- LGD** – Lokalna Grupa Działania
- LSR** – Lokalna Strategia Rozwoju
- MŚP** – małe i średnie przedsiębiorstwa
- PO** – Program Operacyjny
- PO IŚ** – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
- PO IR** – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020
- PO PC** – Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020
- PO WER** – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
- PROW** – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
- PS** – Polityka Spójności
- PT** – Pomoc Techniczna
- RPO** – Regionalny Program Operacyjny
- RPO WM** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego
- UE** – Unia Europejska
- UMWM** – Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
- WPR** – Wspólna Polityka Rolna



Streszczenie raportu

Polska – stan od uruchomienia wsparcia do 31 grudnia 2022 r.

8,4 tys. przeprowadzonych naborów, w tym 374 w 2022 roku;

198,5 tys. złożonych wniosków w trakcie naborów, w tym 6,2 tys. w 2022 roku;

102,0 tys. zawartych umów na dofinansowanie projektów, w tym 5,0 tys. w 2022 roku;

583,3 mld zł wyniosła całkowita wartość podpisanych umów na realizację projektów, w tym 30,2 mld zł zawartych w 2022 roku;

629,8 tys. złożonych wniosków o płatność, w tym 99,9 tys. w 2022 roku;

424,5 mld zł wartości projektów zgłoszono we wnioskach o płatność, w tym 99,6 mld z 2022 roku

Małopolska – stan od uruchomienia wsparcia do 31 grudnia 2022 roku

2,6 tys. beneficjentów otrzymujących wsparcie z Funduszy Europejskich ma swoją siedzibę w Małopolsce, w 2022 przybyło 107;

6,7 tys. pozycji wynosi lista projektów realizowanych w Małopolsce, w tym 383 na podstawie umów podpisanych w 2022 roku;

45,8 mld zł wynosi wartość realizowanych w Małopolsce projektów, w 2022 roku zwiększyła się o 4,2 mld zł;

27,3 mld zł stanowi dofinansowanie z Funduszy Europejskich do zawartych umów na realizację projektów na terenie Małopolski, w przeciągu 2022 roku zwiększyło się o 2,0 mld zł

Do końca 2022 roku przeprowadzono **484 nabory** do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego, w ramach których zostało złożonych **7753 wniosków** o dofinansowanie. Zrealizowanych bądź w realizacji jest **4314 umów**.

Poziom zaangażowania Funduszy Europejskich w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego liczony wartością dofinansowania ze środków europejskich w podpisanych umowach do całości przyznanej alokacji, wyniósł **94,4%** na koniec 2022 roku, co lokuje Małopolskę na 12 miejscu w kraju.

Realizacji projektów wg wszystkich programów podjęło się łącznie **2585 beneficjentów** mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego.

Na koniec 2022 roku na obszarze Małopolski realizowano **6727 projektów** (6 miejsce w Polsce), w tym 4314 projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020, 1723 projektów z PO Inteligentny Rozwój, 440 z PO Wiedza Edukacja Rozwój, 217 z PO Infrastrukturai Środowisko 2014-2020, 33 z PO Polska Cyfrowa.

Systematycznie powiększa się zróżnicowanie pomiędzy powiatami w zakresie liczby projektów realizowanych na ich terenie – na koniec 2022 roku wartości skrajne kształtowały się w przedziale od **180 projektów** w powiecie miechowskim po **1789 projektów** w Krakowie.

W 2022 roku podpisane zostały **383 umowy** na realizację przedsięwzięć na terenie Małopolski, w tym 226 z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego i 144 z PO Inteligentny Rozwój.

Wartość projektów realizowanych na terenie województwa małopolskiego wyniosła na koniec 2022 roku **45,8 mld zł (UE: 27,3 mld zł)**. **W przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość projektów** w Małopolsce wyniosła **13 361 zł (UE: 7 953 zł)**, co daje 11 miejsce wśród województw.

Pod względem wartości projektów zaliczonych do konkretnych programów województwo małopolskie jest **liderem** w PO Inteligentny Rozwój, zajmuje **2 miejsce** w przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na tle pozostałych regionalnych programów operacyjnych, **3 miejsce** w przypadku PO Wiedza edukacja Rozwój, **5 miejsce** dla PO Infrastruktura i Środowisko oraz **6 pozycję** w przypadku PO Polska Cyfrowa.

W Małopolsce zaangażowane są **największe w Polsce** środki finansowe na realizację dwóch celów tematycznych nakreślonych przez Komisję Europejską: „**Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji**” oraz „**Promowanie włączenia społecznego oraz walka z ubóstwem wszelką dyskryminacją**”. Pozycja wicelidera przypadła podmiotom realizującym na obszarze województwa małopolskiego projekty w zakresie objętym trzema celami tematycznymi: „**Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami**”, „**Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników**”, „**Innowacje społeczne**”.

Rolnikom z Małopolski w całym okresie 2004-2022 wypłacono tytułem dopłat bezpośrednich **8,1 mld zł, w tym 398,8 mln zł w 2022 rok**

Rozwoju Obszarów Program Wiejskich 2014-2020 zaowocował podpisaniem **471,1 tys. umów** dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich **kwotą 3,3 mld zł** na realizację umów na terenach wiejskich i małych miasteczek w województwie małopolskim. W samym 2022 roku przybyło niemal 55,0 tys. umów na kwotę 0,1 mld zł. Do końca 2021 roku **z PROW 2014-2020 wypłacone zostało w Małopolsce 2,6 mld zł**.

W ramach działań PROW 2014 wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego podpisane zostały **2983 umowy o wartości 1119,0 mln zł, dofinansowanych z EFRROW kwotą 684,2 mln zł**.



Uwagi metodologiczne

Raport w części dotyczącej **funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności okresu programowania 2014-2020** jest opracowany na podstawie danych z Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL 2014 wspierającego realizację programów operacyjnych i projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich 2014-2020, zawierającego informacje o programach, cyklu życia projektów i procesie certyfikacji, według stanu na **31 grudnia 2022 r.**

Zaprojektowany algorytm przeliczania oparty jest na miejscach realizacji zarejestrowanych we wnioskach o dofinansowanie i umowach o dofinansowanie - działa tylko przy poprawnie zdefiniowanych w SL 2014 miejscach realizacji. W związku z tym, że nigdzie w SL 2014 nie zostało zaprojektowane sztywne przypisanie konkretnych wartości do konkretnych miejsc realizacji, dane prezentowane w raportach należy traktować jako przybliżone, wyliczane w jeden ustalony sposób:

- 1) województwa mają udziały proporcjonalnie w ramach projektu: udział województwa = kwota projektu dzielona przez liczbę województw na terenie których projekt jest realizowany.
- 2) powiaty mają udziały proporcjonalnie, ale w ramach swojego województwa: udział powiatu = kwota udziału województwa dzielona przez liczbę powiatów w ramach danego województwa, na terenie których projekt jest realizowany.
- 3) gminy mają udziały proporcjonalnie, ale w ramach swojego powiatu: udział gminy = kwota udziału powiatu dzielona przez liczbę gmin w ramach danego powiatu, na terenie których projekt jest realizowany.

Od powyższej reguły dokonano w niniejszym opracowaniu odstępstwa w przypadku czterech projektów o charakterze liniowym, których kwoty przeliczone wg powyższego algorytmu powodują znaczące zniekształcenie wartości projektów na poziomie gmin i powiatów. W związku z czym całkowita kwota projektu podzielona została przez liczbę gmin, przez które przebiegać ma inwestycja, a następnie wartość ta przypisana została każdej z gmin objętych inwestycją, i zsumowana na poziom powiatów oraz województwa:

1. Projekt POIS.02.01.00-00-0002/19 „Odtworzenie ciągłości ekologicznej Wisły i dolnych odcinków rzek Soły i Skawy”. Łączna wartość przedsięwzięcia wynosi 60,3 mln zł, przy dofinansowaniu ze środków Funduszu Spójności w wysokości 51,3 mln zł. Zadanie realizowane jest na terenie 10 małopolskich gmin i 1 gminie z województwa śląskiego. Wobec czego przyjęto uśrednioną wartość inwestycji na 1 gminę w wysokości 5,5 mln zł (UE: 4,7 mln), co w efekcie przekłada się na zwiększenie wartości przypadającej na województwo małopolskie o 24,7 mln zł (UE: 21,0 mln zł), przy jednoczesnym zmniejszeniu środków szacowanych dla województwa śląskiego o tę samą kwotę.
2. Projekt POIS.05.01.00-00-0026/17 „Prace na linii kolejowej nr 93 na odcinku Trzebinia – Oświęcim – Czechowice Dziedzice” wykonywany jest na terenie 6 gmin małopolskich i 3 gmin śląskich. Średnia wartość na 1 gminę wynosi 111,8 mln zł (UE: 76,3 mln zł). Przeliczenie wartości na poziom



województwa skutkuje zwiększeniem wartości dla Małopolski o 167,6 mln zł (UE: 114,3 mln zł) kosztem Śląska.

3. Projekt POIS.07.01.00-00-0011/17 „Gazociąg Strachocina-Pogórska Wola” – przebiega przez teren 12 gmin z terenu województwa podkarpackiego i jedną gminę z terenu województwa małopolskiego (Skrzyszów), wobec czego wartość przypadająca na jedną gminę wynosi 51,1 mln zł (UE: 18,2 mln zł).
4. W efekcie zmniejsza to wartość projektu przypadającą na województwo małopolskie o 281,1 mln zł (UE: 100,1 mln zł), przy jednoczesnym wzroście w województwie podkarpackim o taką samą kwotę.
5. Projekt POIS.07.01.00-00-0015/17 „Gazociąg Pogórska Wola-Tworzeń” – przebiegać ma przez teren 16 gmin z Małopolski, 4 gmin z województwa świętokrzyskiego i 2 gmin z województwa śląskiego. Wartość przypadająca na jedną gminę wynosi 57,9 mln zł (UE: 28,1 mln zł). Rezultatem przyjętego rozwiązania jest zwiększenie wartości projektów przypadających na Małopolskę o 502,1 mln zł (UE: 243,2 mln zł), przy jednoczesnym zmniejszeniu wartości projektów w województwie śląskim o 309,0 mln zł (UE: 149,6 mln zł), a w województwie świętokrzyskim o 193,1 mln zł (UE: 93,5 mln zł).

W wyniku przeprowadzonych korekt wartość projektów realizowanych na terenie Małopolski wzrosła o 413,3 mln zł (UE: 278,4 mln zł).

Dodatkowo znaczącą ręczną korektę w systemie informatycznym wykonano w przypadku projektów:

- POIS.03.01.00-0031/17 Budowa drogi ekspresowej S7, odc. Lubień – Rabka, przypisanej w systemie w całości do powiatu krakowskiego, podczas gdy inwestycja zlokalizowana jest na terenie gminy Lubień, gminy wiejskiej Jordanów, gminy Rabka-Zdrój i gminy Raba Wyżna. W wyniku zastosowanej korekty wartość projektów realizowanych na terenie powiatu krakowskiego zmniejszyła się o 2 547,6 mln zł (UE: 1 299,6 mln zł) przy jednoczesnym wzroście w każdej z wymienionych gmin o 636,9 mln zł (UE: 324,9 mln zł),
- POIS.03.01.00-00-0356/22 Budowa drogi ekspresowej S7 odc. Widoma – Kraków, której wartość podzielono na 4 gminy będące miejscem realizacji inwestycji: Iwanowice, Michałowice, Kocmyrzów Luborzycza i Kraków, po 314,3 mln zł (UE: 133,7 mln zł). Automatycznie nastąpiło przesunięcie części wartości pomiędzy powiatem krakowskim a miastem Kraków.
- POIS.03.01.00-00-0355/22 Kontynuacja projektowania i budowa drogi ekspresowej S7 od granicy woj. świętokrzyskiego do Krakowa, odcinek Moczydło – węzeł Miechów. Wartość całkowitą przypisano do dwóch gmin w powiecie miechowskim: Książ Wielki i Miechów, po 244,5 mln zł (UE: 124,5 mln zł).

W przypadku projektów partnerskich, wszystkie informacje dotyczące beneficjenta odnoszą się do partnera wiodącego, a wszystkie wartości liczbowe zostały zsumowane do poziomu partnera wiodącego.

Projekty mające zasięg ogólnokrajowy, ogólnowojewódzki lub ogólnopowiatowy mają wartość projektu przypisywaną wyłącznie do całego kraju, bądź całego województwa lub całego powiatu, bez podziału na jednostki niższego rzędu. Stąd mogące wystąpić niezgodności przy sumowaniu wartości.



Przez **wartość projektów realizowanych na danym terenie** w określonym czasie rozumie się wartość zawartych umów na realizację projektów realizowanych na tym obszarze, niezależnie od faktycznego okresu rozpoczęcia lub zakończenia projektu.

Informacje nt. **liczby naborów i złożonych wniosków** podano na podstawie zestawień przygotowywanych cyklicznie z systemu SL 2014.

Poziom **zaangażowania alokacji** określony jest przez iloraz dofinansowania UE **w zawartych umowach** do wartości przyznanej na program/oś priorytetową alokacji wyrażonej w złotych, w oparciu o średni z ostatnich 12 miesięcy kurs NBP złotego w stosunku do euro .

Poziom **wykorzystania alokacji** zdefiniowano jako wartość dofinansowania UE wykazanego **we wnioskach o płatność** w stosunku do przyznanej na dany program/oś priorytetową alokacji wyrażonej w złotych, w oparciu o średnią kroczącą z ostatnich 12 miesięcy kursu NBP złotego w stosunku do euro

Dane na temat **liczby beneficjentów** wyliczono w oparciu o unikalne numery identyfikacji podatkowej (NIP). W przypadku projektów realizowanych przez kilka podmiotów, jako beneficjent przyjmowany był wyłącznie beneficjent wiodący. Automatycznie do zestawień przyjmowana była jego lokalizacja.

Informacje na temat **liczby projektów** wyliczono w oparciu o unikalne numery zawartych umów.

W opracowaniu dane w części opisowej dotyczące wartości projektów podawane są w dwóch układach: wartość ogółem i wartość dofinansowania ze środków europejskich, podawaną w nawiasie, uzupełnioną o litery UE.

Przy przeliczeniach wskaźników na mieszkańca wykorzystano dane dotyczące stanu ludności faktycznej na koniec grudnia 2021 roku, opartej o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego 2021.

Dane dotyczące wsparcia ze strony **Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)** pozyskano ze strony internetowej Agencji Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa, uzupełniając o bazę projektów zarządzanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego, prowadzoną przez Departament Funduszy Europejskich UMWM. Wielkość dofinansowania w ramach pierwszego filaru (dopłaty bezpośrednie) przedstawiona została również za okres 2004-2022.

Wszystkie prezentowane tabele, wykresy i mapy stanowią opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z wykazanych wcześniej źródeł i nie są dodatkowo opisywane w tym zakresie.

Określenia **Małopolska** i **województwo małopolskie** używane są wymiennie.

Używane w opracowaniu określenia typu „**wartość realizowanych projektów**”, o ile nie zaznaczono tego dodatkowo, oznacza **wartość zawartych umów**, niezależnie od aktualnego poziomu realizacji.

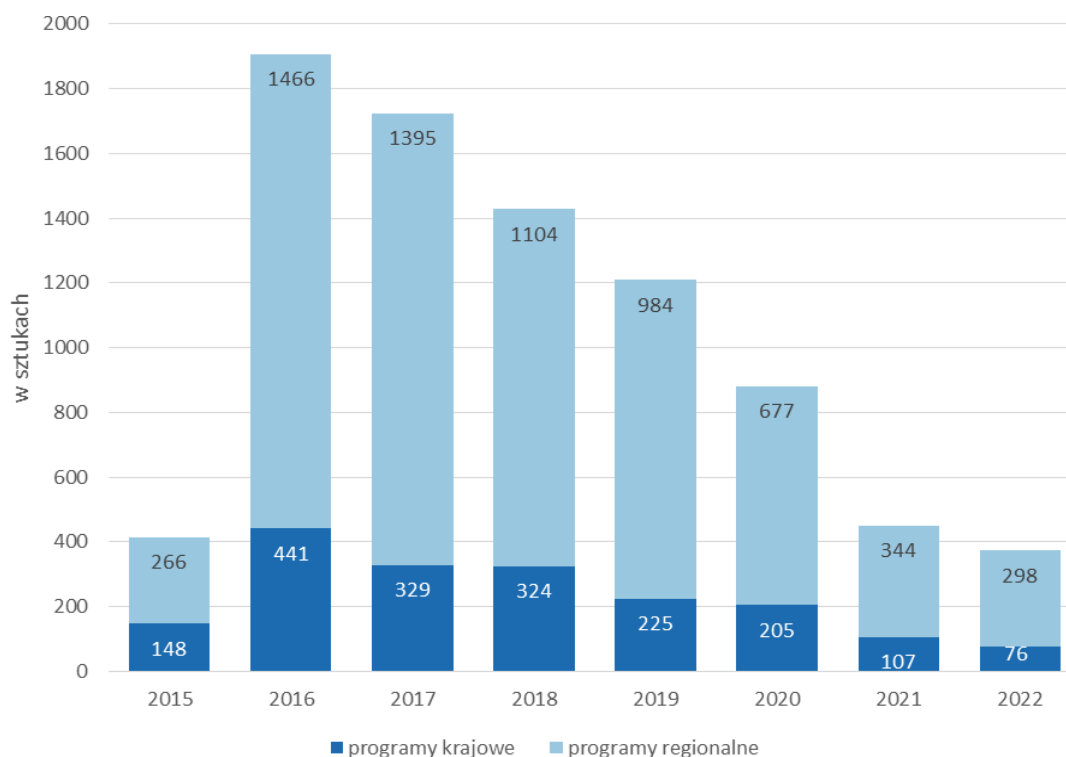


Nabory i wnioski o dofinansowanie projektów

Instytucje zarządzające programami operacyjnymi okresu 2014-2020, przeprowadziły do końca 2022 roku **8389 naborów** na dofinansowanie projektów w ramach programów krajowych i regionalnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności. W samym tylko 2022 roku ogłoszone zostały **374 nabory**, z czego około 1/5 do programów krajowych. Liczba naborów sukcesywnie maleje co roku, co wiąże się ze stopniowym wyczerpywaniem kwoty przyznanych środków europejskich i przygotowaniem do zamknięcia rozliczenia bieżącej perspektywy finansowej. Stosunkowo krótki czas, jaki pozostał do całkowitego zakończenia kwalifikowalności wydatków w bieżącej perspektywie w zasadzie pozwala jedynie na zakończenie realizowanych już projektów, lub szybkie zaangażowanie środków w ramach nowych osi priorytetowych związanych z przeciwdziałaniem COVID lub wsparciem dla uchodźców z Ukrainy.

Spośród wszystkich naborów **1855** zostało przeprowadzonych do programów krajowych, a **6534** do programów regionalnych. Spośród tych ostatnich **484** stanowią nabory do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Wykres 1. Liczba naborów ogłoszonych do programów krajowych i regionalnych w latach 2015-2022

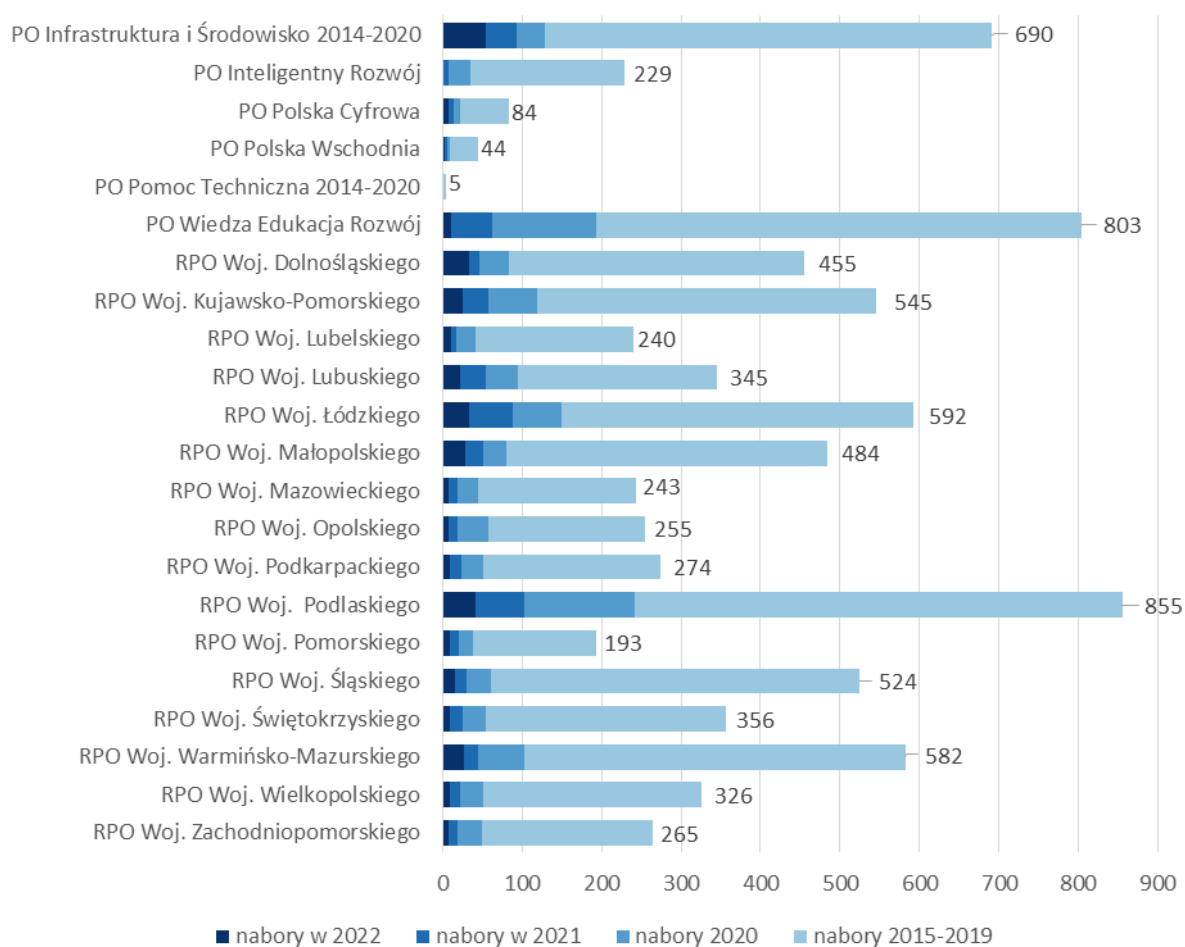


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



W 2022 roku przeprowadzone zostało o przeszło 17% mniej naborów niż w poprzedzającym roku i o prawie 58% mniej naborów niż w 2020 roku. Jest to normalny efekt stopniowego rozliczania i zamykania perspektywy finansowej 2014-2020. Szczególnie silny spadek liczby naborów, wynoszący niemal 29% w stosunku do poprzedniego roku, odnotowano w przypadku programów krajowych. Do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 przeprowadzono w tym samym roku 28 naborów, a zatem o prawie 22% więcej niż w 2021 .

Wykres 2. Liczba naborów ogłoszonych w ramach programów operacyjnych okresu 2014-2020 – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 poszerzony został w 2022 rokuo dodatkowe 3 osie priorytetowe, będące odpowiedzią na wyzwania związane z odbudową i zwiększeniem odporności gospodarki po pandemii COVID-19, odpowiedź na kryzys migracyjny związany ze znaczną falą uchodźców przed wojną w Ukrainie oraz koniecznością zapewnienia im pomocy, jak również zmiany wynikające z konieczności wykorzystania zidentyfikowanych w programie oszczędności.

Do Programu dodane zostały następujące osie priorytetowe:

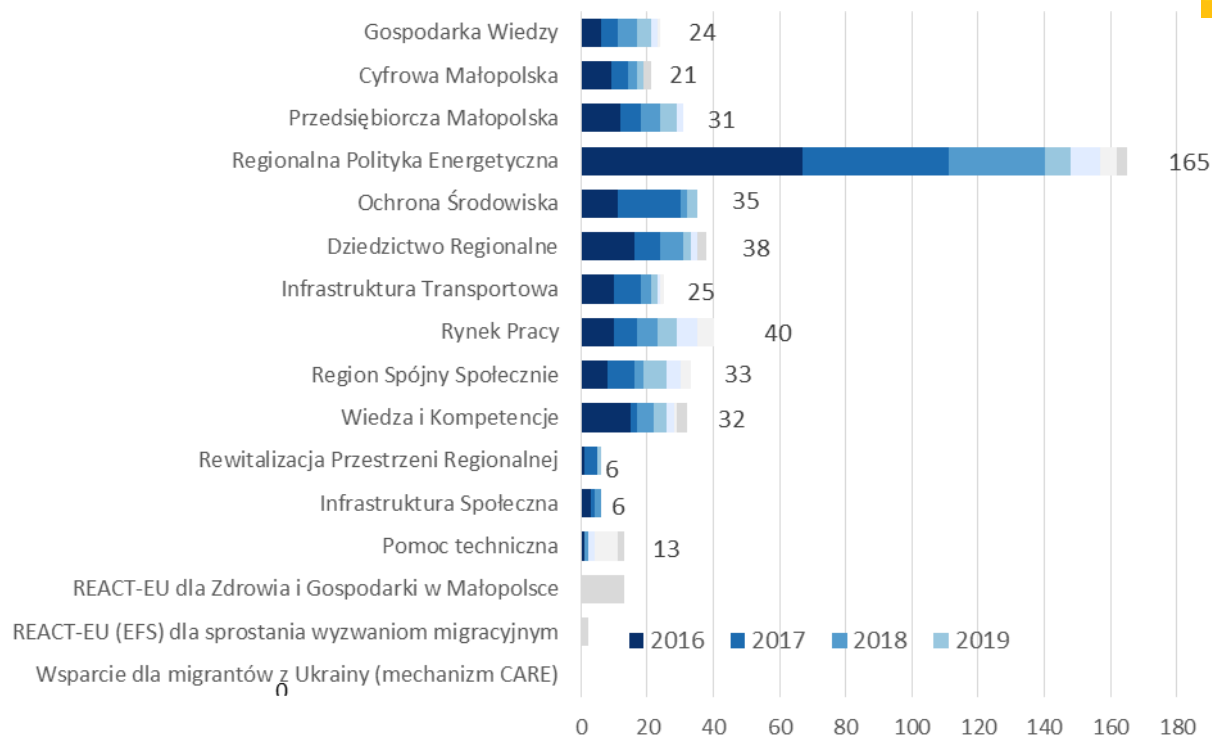
Oś 14. REACT-EU dla Zdrowia i Gospodarki w Małopolsce. W ramach tej osi realizowane będzie wsparcie w zakresie infrastruktury ochrony zdrowia, wsparcia inwestycyjnego MŚP mających pomysły na działania zwiększające ich odporność na stres, zwiększenie efektywności energetycznej obiektów oraz zapewnienie szerokiego wsparcia dla podmiotów świadczących pomoc osobom uchodźcom z terenu Ukrainy w związku z wojną.

Oś 15. REACT-EU (EFS) dla sprostania wyzwaniom migracyjnym. Środki zagwarantowane w ramach tej osi mają na celu sprostanie wyzwaniom migracyjnym wynikającym z najazdu Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, kierowane w szczególności do organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego.

Oś 16. Wsparcie dla migrantów z Ukrainy (mechanizm CARE). Planowana jest interwencja w obszarze rozwoju usług społecznych i zdrowotnych, a także w obszarze budownictwa socjalnego, mieszkalnictwa chronionego i wspomagane oraz tymczasowego

W efekcie **zwiększeniu uległa również kwota alokacji** przeznaczonej na realizację RPO WM o **46,3 mln euro**.

Wykres 3. Liczba naborów do osi priorytetowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w latach 2016-2022



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

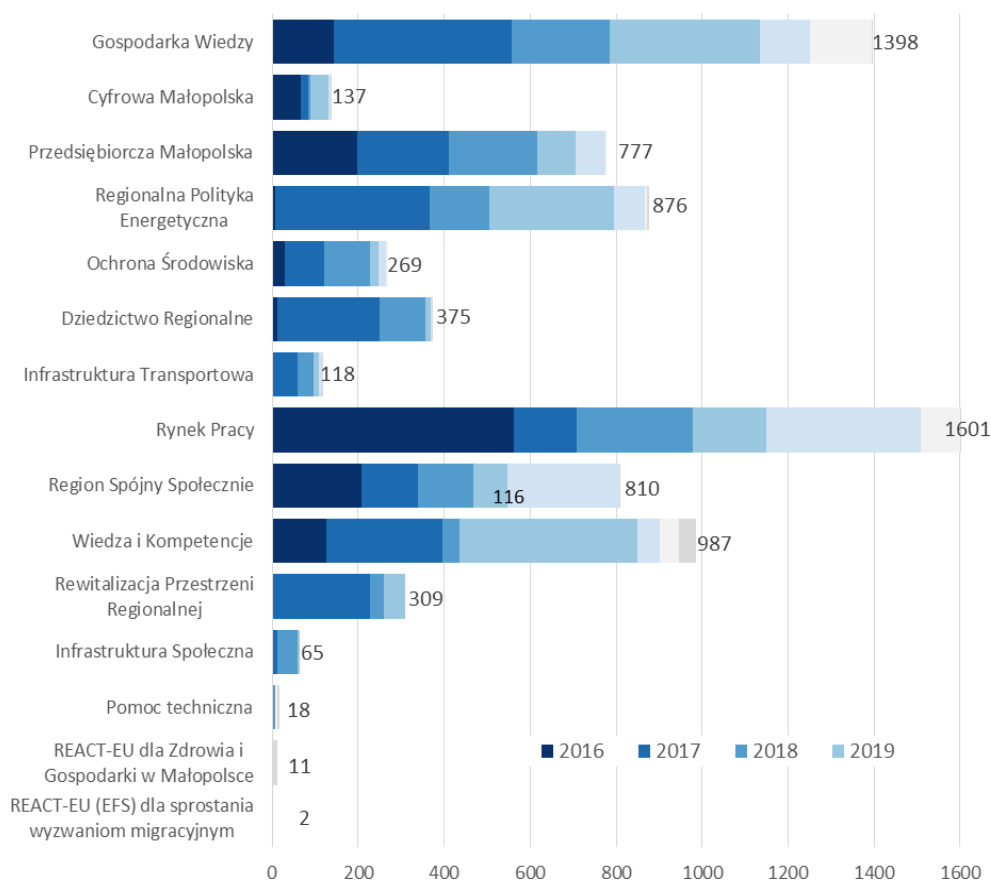
W odpowiedzi na ogłoszone nabory zgłoszonych zostało **198,5 tys. wniosków** o dofinansowanie projektów. Większe zainteresowanie potencjalnych beneficjentów budzą programy regionalne niż programy krajowe – **62,1% z ogólnej liczby wniosków dotyczy właśnie programów regionalnych** (123,3 tys. wniosków).



Oczywiście jest to efekt ilościowy, naborów do programów regionalnych było kilkakrotnie więcej, niż do krajowych. Implementując te informacje trzeba również cały czas brać pod uwagę, iż **liczba złożonych wniosków nie jest tożsama z liczbą wnioskodawców**, gdyż ten sam podmiot może składać wnioski o dofinansowanie do różnych programów i w różnym okresie.

Do konkursów w ramach naborów do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego **złożone zostały łącznie 7 753 wnioski, w tym 74 w 2022 roku**. Jest to zdecydowanie najmniejsza liczba od początku wdrażania programu, ale program właściwie już finiszuje i do podziału są tylko końcówki środków. W innych województwach sytuacja kształtuje się różnie. Bardzo podobnie rozwiązano zagadnienie podziału środków np. w województwie pomorskim, zostawiając na przedostatni rok rozliczenia perspektywy tylko 73 nabory, a z kolei w województwie warmińsko-mazurskim ogłoszono w 2022 roku nawet więcej naborów (482) niż w roku poprzedzającym (240). Oczywiście wszystko to jest uzależnione od koncepcji wydatkowania środków przyjętej przez Instytucje Zarządzające programami.

Wykres 4. Liczba wniosków złożonych w odpowiedzi na ogłoszone nabory w RPO WM w latach 2016-2022 według osi priorytetowych

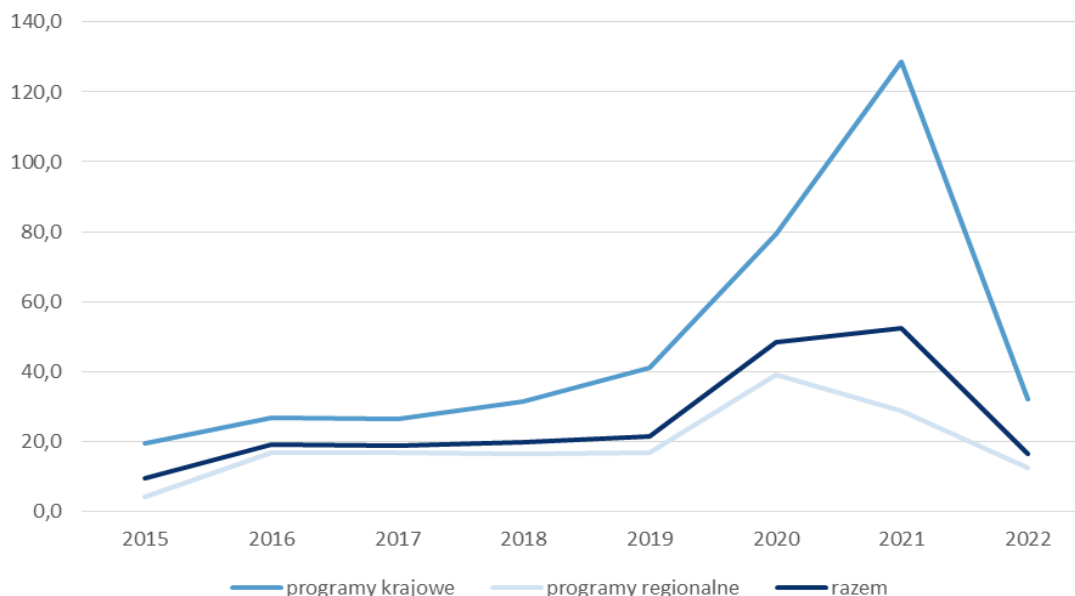


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



W efekcie **średnia liczba wniosków na jeden nabór** w 2022 roku w przypadku RPO WM wyniosła **2,6**, przy średniej dla programów regionalnych wynoszącej 12,5, a dla programów krajowych wynoszącej 32,2. W przypadku tego wskaźnika obserwuje się dla odmiany dużo większe zainteresowanie poszczególnymi naborami organizowanymi na szczeblu krajowym, niż na szczeblu regionalnym.

Wykres 5. Przeciętna liczba wniosków składanych w ramach pojedynczego naboru w latach 2015-2021



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Od początku uruchomienia programów okresu 2014-2020 do końca 2022 roku **na każdy nabór przypadало 23,7 wniosków o dofinansowanie**. Zdecydowanie wyższe zainteresowanie odnotowano w przypadku programów krajowych, gdzie średnia wynosiła 40,5 wniosku na 1 nabór, z tym że rekordowa wartość przypada na PO Inteligentny Rozwój, tj. 204,2. Programy regionalne cieszyły się nieco mniejszym zainteresowaniem – na każdy nabór złożone zostało 18,9 wniosku. Średnia dla RPO Województwa Małopolskiego była jeszcze niższa – 16,0 wniosku na 1 nabór. Rekordowym okazał się RPO Województwa Lubelskiego w przypadku którego odnotowano średnią na poziomie 48,5 złożonego wniosku.

Równie istotne, a nawet ważniejsze od zainteresowania naborem wyrażonego liczbą składanych wniosków, jest jego efektywność rozumiana jako odsetek wniosków sfinalizowanych podpisaną umową dofinansowanie projektu. **W całym okresie 2014 – 2020 zawarto umowy w przypadku 51,4% złożonych wniosków**. Oczywiście jest to średnia ze wszystkich programów i naborów, w rzeczywistości rozkład wartości tego wskaźnika jest nieco bardziej skomplikowany. W przypadku programów krajowych umową zakończyło się procedowanie 39,4% złożonych wniosków. Wśród programów krajowych najniższy odsetek odnotowano w przypadku PO Inteligentny Rozwój (31,1%), co jest jednak pochodną olbrzymiego zainteresowania potencjalnych beneficjentów możliwością uzyskania wsparcia.



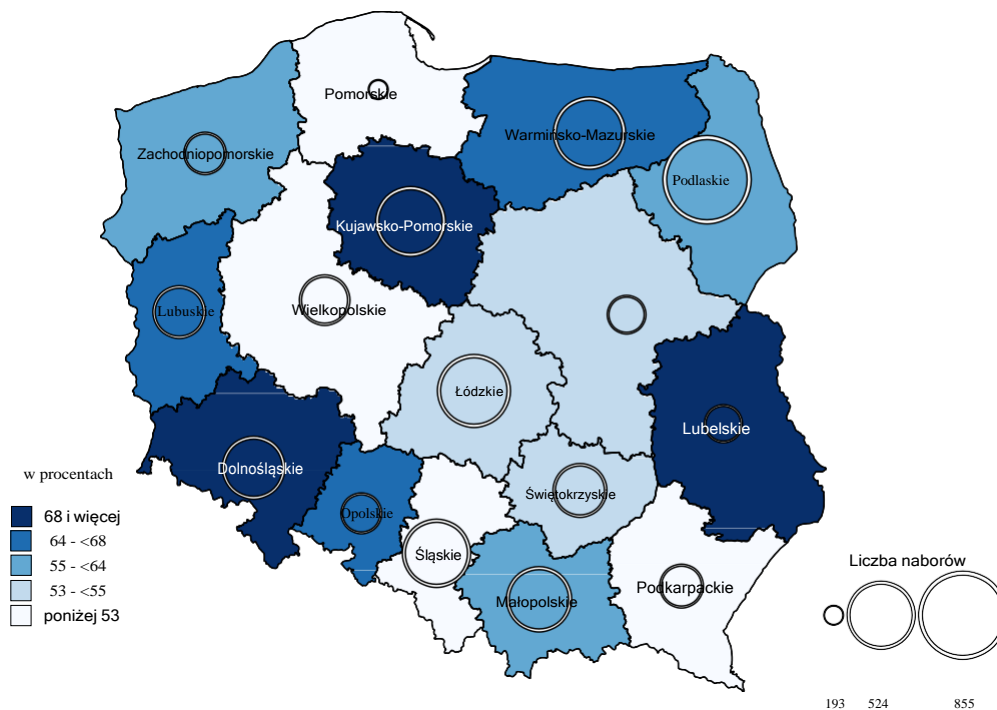
Znacznie wyższy odsetek zawartych umów w stosunku do złożonych wniosków wystąpił w przypadku **programów regionalnych (58,7%)**. Jest to wynik mniejszej liczby składanych wniosków, co zasygnalizowano już wcześniej. W przypadku wniosków składanych do naborów w ramach RPO Województwa Małopolskiego podpisaniem umowy zakończyły się procedury w przypadku 55,7% postępowań, co dało 9 miejsce w Polsce.

Tabela 1. Liczba przeprowadzonych naborów, złożonych wniosków i zawartych umów wg programów operacyjnych okresu 2014-2022 – stan na 31 grudnia 2022 r.

Program Operacyjny	Nabory	Wnioski o dofinansowanie	Umowy o dofinansowanie	Liczba wniosków na nabór	Odsetek zawartych umów w stosunku do wniosków
					W procentach
Łącznie programy krajowe	1 855	75 170	29 631	40,5	39,4
PO Inteligentny Rozwój	229	46 766	14 547	204,2	31,1
PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	690	4 691	2 974	6,8	63,4
PO Polska Cyfrowa	84	1 917	733	22,8	38,2
PO Pomoc Techniczna 2014-2020	5	403	401	80,6	99,5
PO Polska Wschodnia	44	6 923	3 437	157,3	49,6
PO Wiedza Edukacja Rozwój	803	14 470	7 539	18,0	52,1
Łącznie programy regionalne	6 534	123 301	72 341	18,9	58,7
RAZEM	8 389	198 471	101 972	23,7	51,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Mapa 1. Liczba naborów i odsetek zawartych umów w stosunku do liczby złożonych wniosków w regionalnych programach operacyjnych – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Wykorzystanie alokacji

W ostatnich latach miało miejsce kilka istotnych wydarzeń z punktu wyliczenia poziomu wykorzystania alokacji. Po pierwsze: bezwzględna wartość alokacji na niektóre programy w ostatnich latach uległa zwiększeniu z uwagi na wsparcie przez Komisję Europejską niektórych działań związanych z likwidacją skutków COVID-19 oraz wsparcie dla uchodźców z Ukrainy w związku z agresją Rosji na ten kraj. Po drugie: dokonano szeregu zmian w samych programach przenosząc część środków pomiędzy osiami priorytetowymi, zwłaszcza gdy zaobserwowano znaczące dysproporcje w ich dotychczasowym wykorzystaniu. Po trzecie: kryzys gospodarczy spowodował zachwianie kursami walut, w efekcie czego złotówka osłabiła się w stosunku do euro, a przez to wzrosła księgowo wartość alokacji. Mając na uwadze fakt wcześniejszego zaangażowania i wypłacenia środków wg ówczesnych kursów przeliczenie wartości całej alokacji z euro na złotówki na bazie obecnych kursów jest obarczone dużym błędem. Dla uniknięcia prezentowania zbyt dużych i nieregularnych dynamik wzrostu, spowodowanych gwałtownymi zmianami kursu złotego do euro, przeliczenia oparto o średnią kroczącą z ostatnich 12 miesięcy.

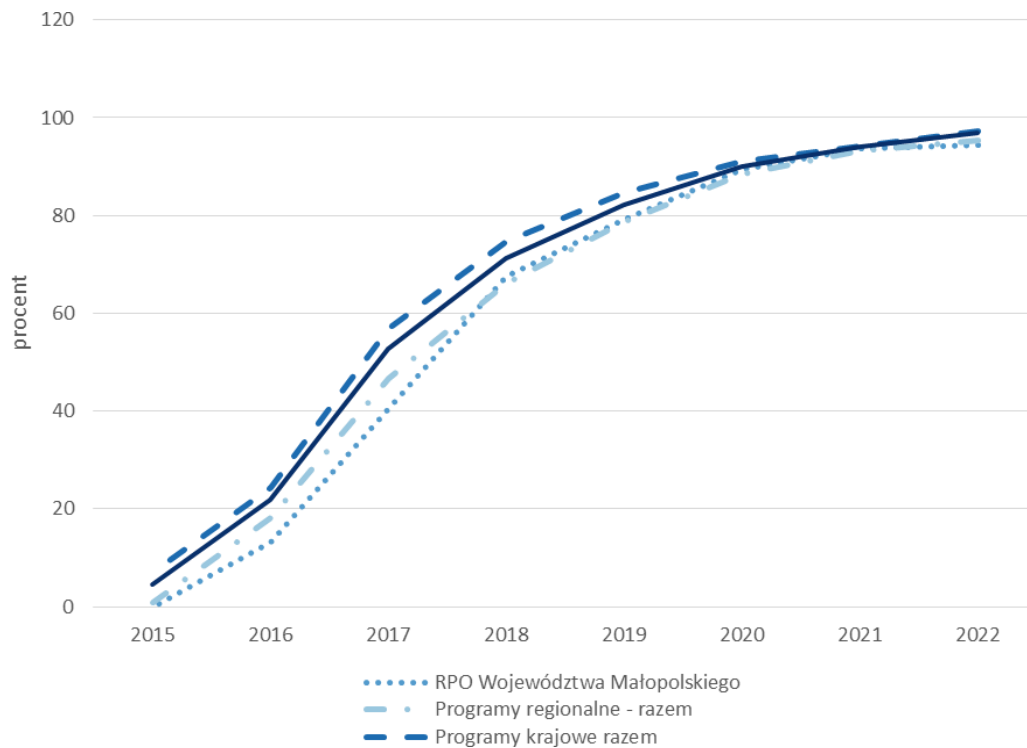
W efekcie prezentowane informacje mają charakter wyłącznie informacyjny, pokazujący w pewnym przybliżeniu kształtowanie się omawianego zjawiska.

Wykorzystanie alokacji liczone jest w dwóch kategoriach:

- **poziom zaangażowania alokacji**, liczony jest jako iloraz wartości dofinansowania z Funduszy Europejskich w podpisanych umowach do wartości alokacji wyrażonej w złotych;
- **wykorzystanie alokacji**, liczone jest jako wysokość wypłaconego dofinansowania z funduszy UE na podstawie wniosków o płatność przekazanych do certyfikacji, do wartości alokacji wyrażonej w złotych.

Na koniec 2022 roku poziom zaangażowania alokacji wyniósł w przypadku wszystkich funduszy strukturalnych 96,9%, przy czym w przypadku programów krajowych był nieco wyższy wynosząc 97,2%, wobec 95,2% w programach regionalnych. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego zajął 12 miejsce wśród programów regionalnych, angażując w zawartych umowach 94,4% przyznanego wsparcia europejskiego.

Wykres 6. Poziom zaangażowania alokacji przyznanej na poszczególne rodzaje programów operacyjnych w latach 2015-2022 – stan na koniec roku

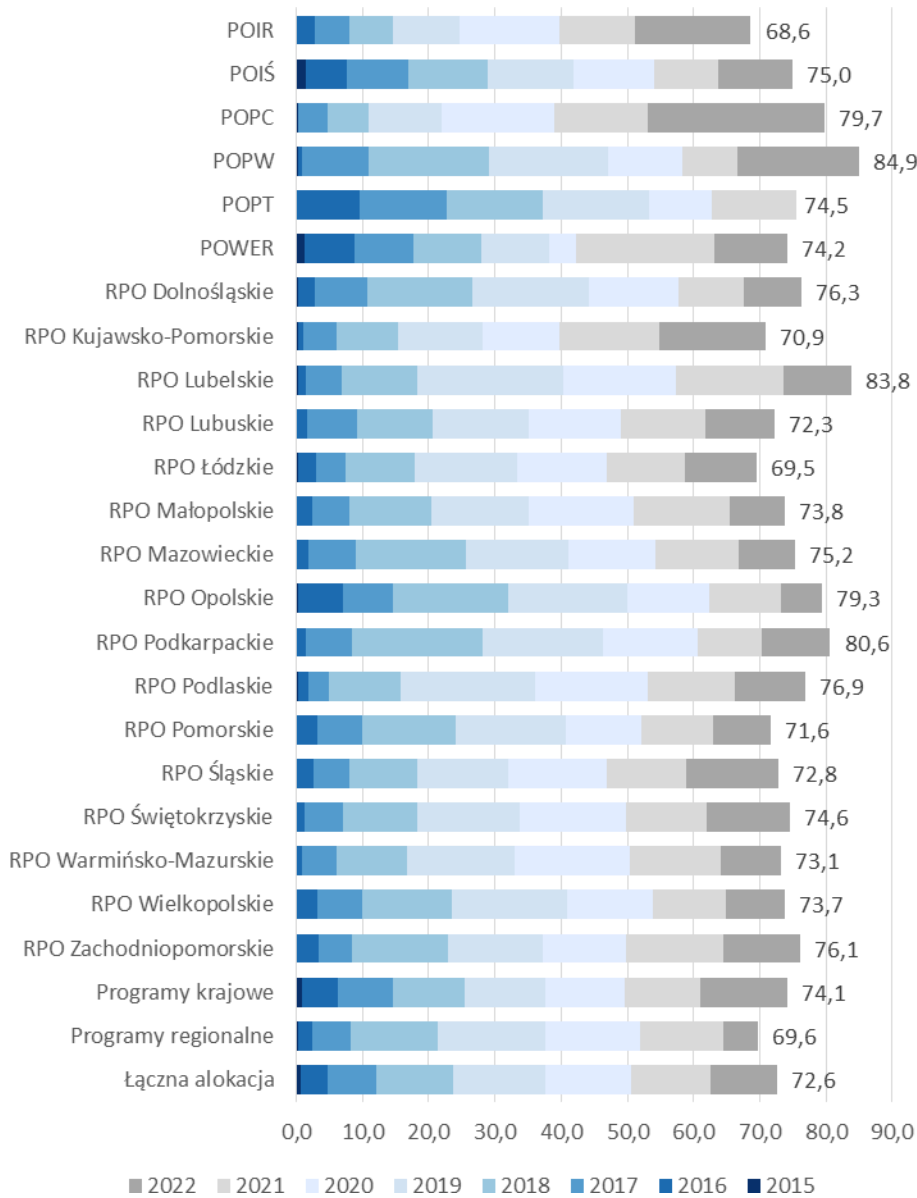


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W początkowym okresie wdrażania Funduszy Europejskich 2014-2020 odnotowywane było dosyć duże zróżnicowanie w zaangażowaniu alokacji pomiędzy poszczególnymi programami operacyjnymi, niemniej w kolejnych latach różnice te, zwłaszcza w przypadku regionalnych programów operacyjnych, stopniowo się wyrównały.



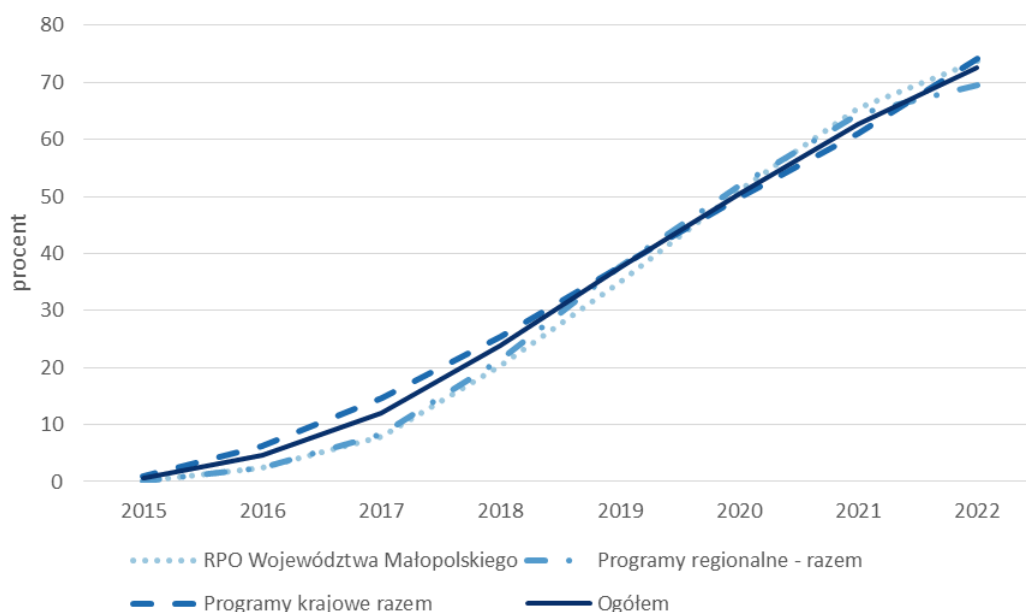
Wykres 7. Poziom zaangażowania alokacji wg programów operacyjnych w latach 2015-2022



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

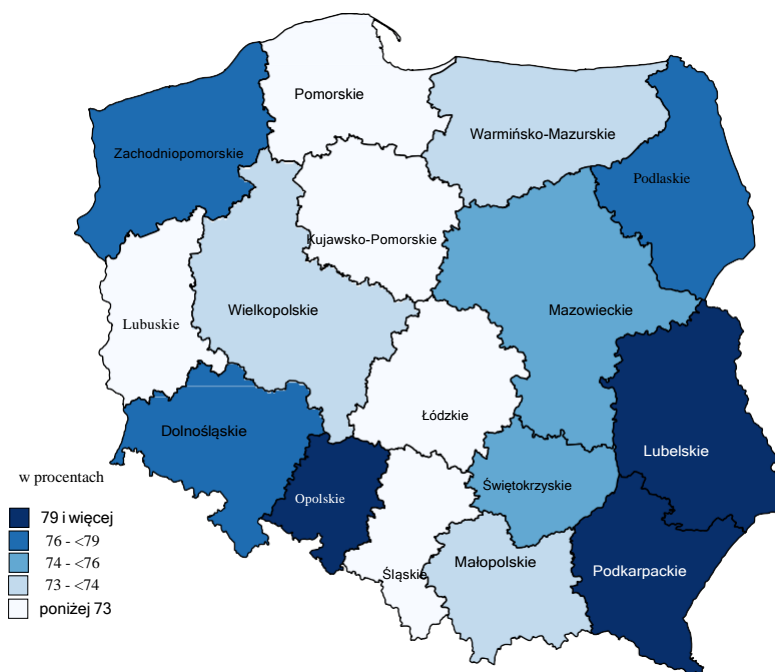
Wskaźnik wykorzystania alokacji jest zdecydowanie niższy od poziomu zaangażowania alokacji w umowach (średnio o 24,3 punktów procentowych). Wynika to z naturalnego cyklu realizacji projektów, a więc wniosek o płatność można wystawić po zrealizowaniu przynajmniej jakiejś części założonego przedsięwzięcia. W bieżącym roku trzeba się liczyć ze spływem głównego strumienia wniosków o płatność związanego z zamykaniem wieloletnich projektów, zwłaszcza tych największych, inwestycyjnych, co w efekcie doprowadzi do 100-procentowej wartości obydwu wskaźników na koniec 2023 roku.

Wykres 8. Wskaźnik wykorzystania alokacji przyznanej na poszczególne rodzaje programów operacyjnych w latach 2015-2022



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

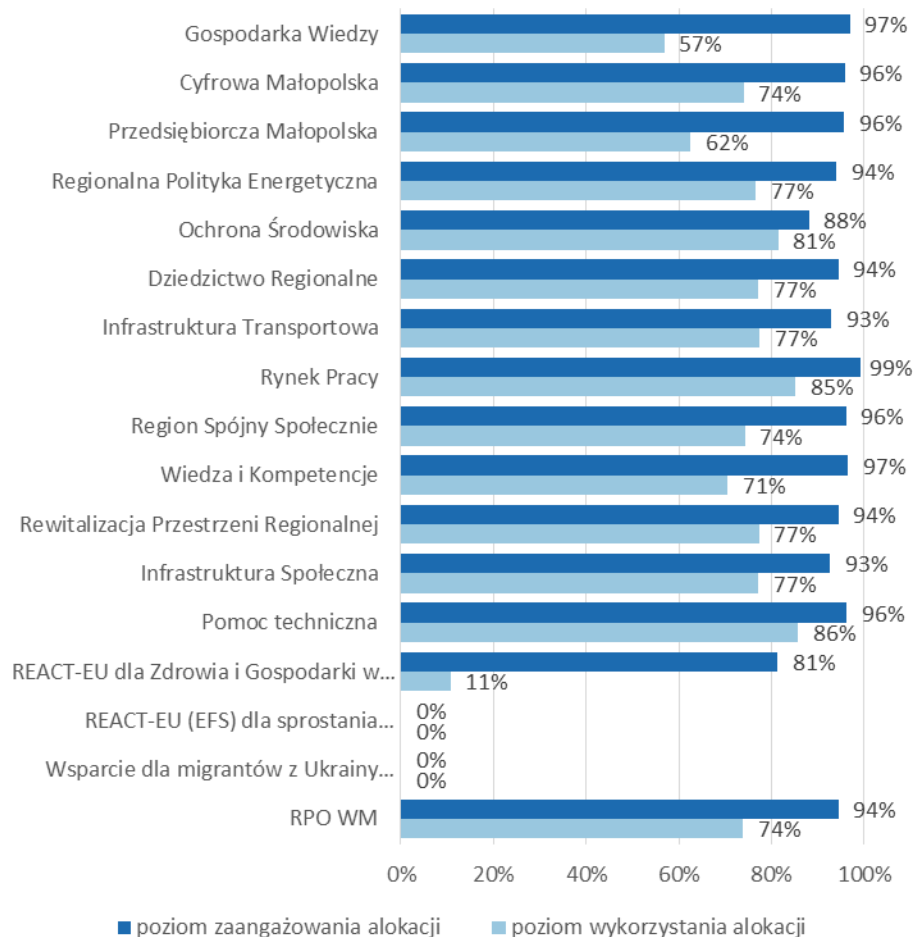
Mapa 2. Wskaźnik wykorzystania alokacji na regionalne programy operacyjne wg województw – stan w dniu 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Poziom zaangażowania alokacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego 2014 – 2020 na koniec 2022 roku wyniósł 94,4%, natomiast poziom wykorzystania alokacji osiągnął 73,8%. Zmiany wprowadzone do programu związane z uruchomieniem działań w zakresie przeciwdziałania skutkom COVID-19 oraz wsparcia uchodźców z Ukrainy skutkowały skokowymi zmianami wartościami omawianych wskaźników na poziomie poszczególnych osi priorytetowej.

Wykres 9. Zaangażowanie i wykorzystanie alokacji w ujęciu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W poniższej tabeli zastawiono poziom zaangażowania (związania) i wykorzystania alokacji na osie priorytetowe RPO WM, wg każdorazowej, tj. obowiązującej w danym okresie wersji Programu. Przeliczenie na złote według kursu liczonego jako średnia wartości na koniec miesiąca z całego roku.



Tabela 2. Zaangażowanie i wykorzystanie alokacji na osie priorytetowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w latach 2016-2022

a - poziom zaangażowania		Stan na 31 grudnia						
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
b - poziom wykorzystania								
Gospodarka Wiedzy	a	1%	12%	24%	48%	81%	86%	97%
	b	0%	1%	5%	9%	20%	33%	57%
Cyfrowa Małopolska	a	5%	50%	65%	93%	94%	97%	96%
	b	0%	2%	21%	31%	40%	60%	74%
Przedsiębiorcza Małopolska	a	30%	41%	48%	76%	101%	95%	96%
	b	6%	8%	17%	32%	65%	71%	62%
Regionalna Polityka Energetyczna	a	12%	59%	83%	93%	81%	95%	94%
	b	5%	9%	23%	41%	46%	68%	77%
Ochrona Środowiska	a	2%	37%	67%	76%	93%	92%	88%
	b	0%	2%	10%	28%	59%	76%	81%
Dziedzictwo Regionalne	a	2%	47%	83%	88%	91%	94%	94%
	b	0%	4%	23%	42%	62%	73%	77%
Infrastruktura Transportowa	a	9%	47%	73%	81%	90%	94%	93%
	b	2%	19%	32%	42%	54%	66%	77%
Rynek Pracy	a	24%	36%	60%	65%	85%	94%	99%
	b	4%	17%	28%	42%	59%	70%	85%
Region Spójny Społecznie	a	16%	36%	59%	66%	93%	94%	96%
	b	0%	4%	11%	26%	46%	69%	74%
Wiedza i Kompetencje	a	12%	54%	68%	75%	95%	92%	97%
	b	0%	2%	19%	31%	42%	56%	71%
Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej	a	18%	18%	90%	95%	93%	94%	94%
	b	4%	5%	9%	26%	51%	64%	77%
Infrastruktura Społeczna	a	0%	22%	107%	107%	97%	95%	93%
	b	0%	1%	24%	59%	65%	72%	77%
Pomoc techniczna	a	42%	45%	61%	75%	81%	96%	96%
	b	9%	20%	35%	50%	61%	73%	86%
REACT-EU dla Zdrowia i Gospodarki w Małopolsce	a							81%
	b							11%
REACT-EU (EFS) dla sprostania wyzwaniom migracyjnym	a							0%
	b							0%
Wsparcie dla migrantów z Ukrainy (mechanizm CARE)	a							0%
	b							0%
RPO WM	a	13%	41%	68%	79%	90%	93%	94%
	b	2%	8%	20%	35%	51%	65%	74%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014 i notowań kursów walut NBP



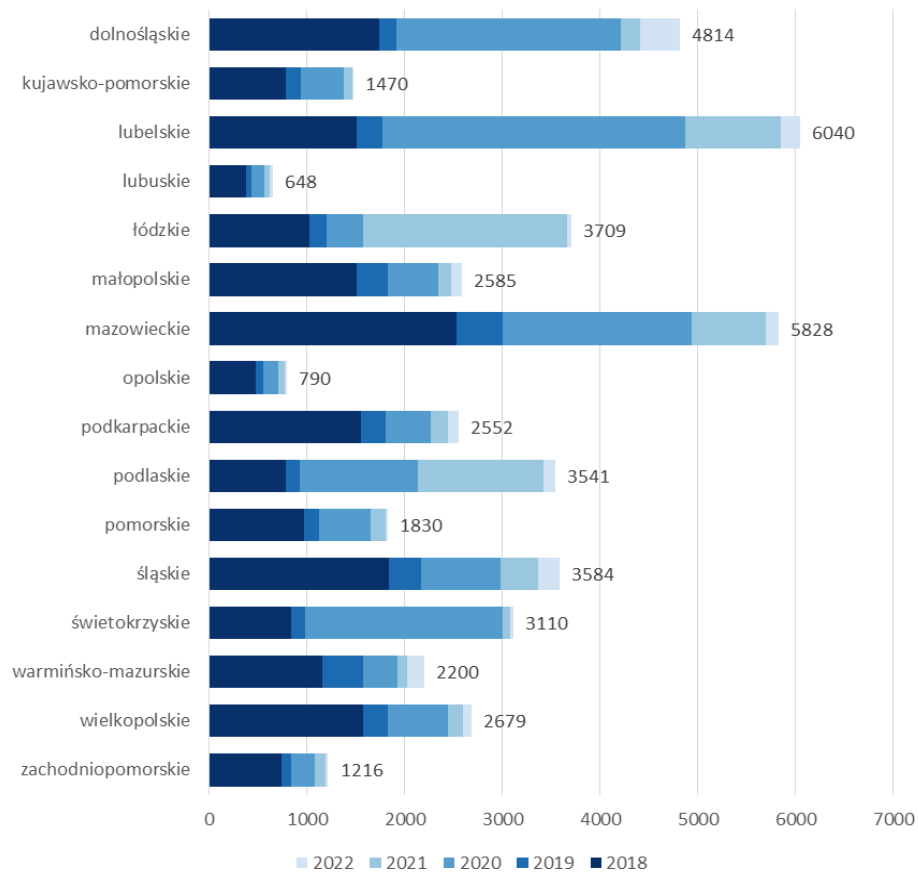
Beneficjenci Funduszy Europejskich z województwa małopolskiego

W 2022 roku zbiór beneficjentów, czyli przedsiębiorstw, instytucji i jednostek organizacyjnych realizujących projekty współfinansowane ze środków europejskich, powiększył się w województwie małopolskim o 107 przedsiębiorstw, instytucji czy osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, do **2585 podmiotów**. Wykazana liczba obejmuje jedynie tzw. beneficjentów wiodących, tj. działających samodzielnie lub będących podmiotami upoważnionymi do reprezentowania grupy podmiotów realizujących wspólnie jeden projekt. Spośród 7092 projektów realizowanych przez beneficjentów z Małopolski 6946 projektów (czyli 97,9% ogółu) wdraża pojedynczy podmiot, 95 projektów wdrażają 2 podmioty, 30 projektów realizowane jest siłami 3 beneficjentów, a 21 projektów ma przypisane więcej niż 3 podmioty realizujące.

Dużo większe „zasoby” beneficjentów ukryte są wśród jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Bardzo często pod numerem NIP gminy, powiatu lub województwa wykazywanych jest beneficjent będący jednostką organizacyjną tego samorządu. Na ogół są to ośrodki pomocy społecznej, urzędy pracy, szkoły, ośrodki kultury. W przyjętej w opracowaniu metodologii liczenia beneficjentów po unikalnych numerach NIP, te jednostki mogą w części zniknąć.

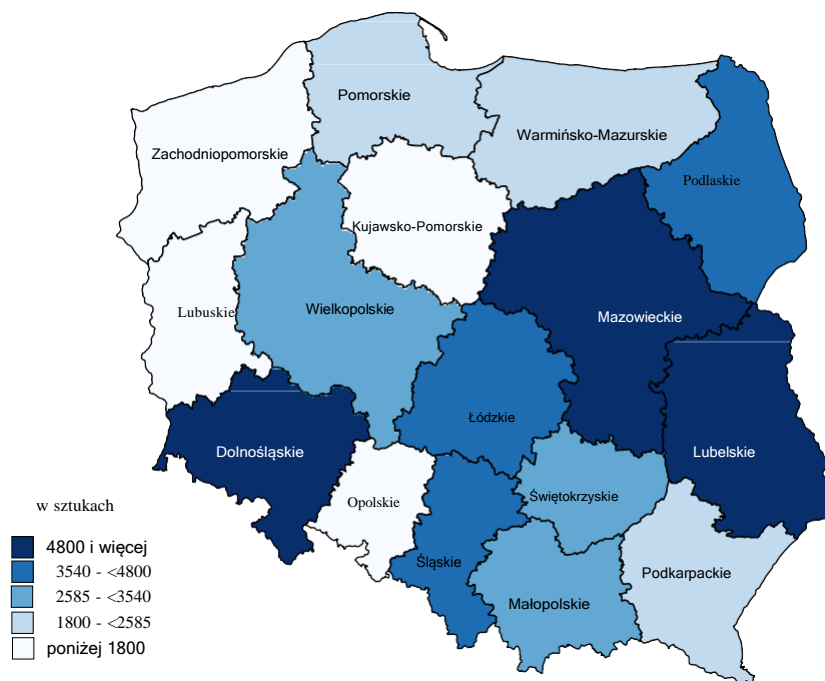
Małopolska pod względem liczebności beneficjentów zajmuje 9 miejsce, obniżając lokatę w okresie ostatnich dwóch lat o 5 pozycji. Sytuacja taka jest efektem stosowania rozwiązań przeciwdziałania skutkom epidemii COVID 19 przez poszczególne województwa. Akurat w Małopolsce przyjęto metodę pomagania przedsiębiorcom przez instytucje wsparcia biznesu, co znalazło wyraz w kilku umowach z pośrednikami. W innych województwach umowy zawierane były bezpośrednio z podmiotami, w efekcie czego wzrosła zdecydowanie liczba beneficjentów.

Wykres 10. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich w latach 2018-2022 wg województw



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Mapa 3. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich wg województwa lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.



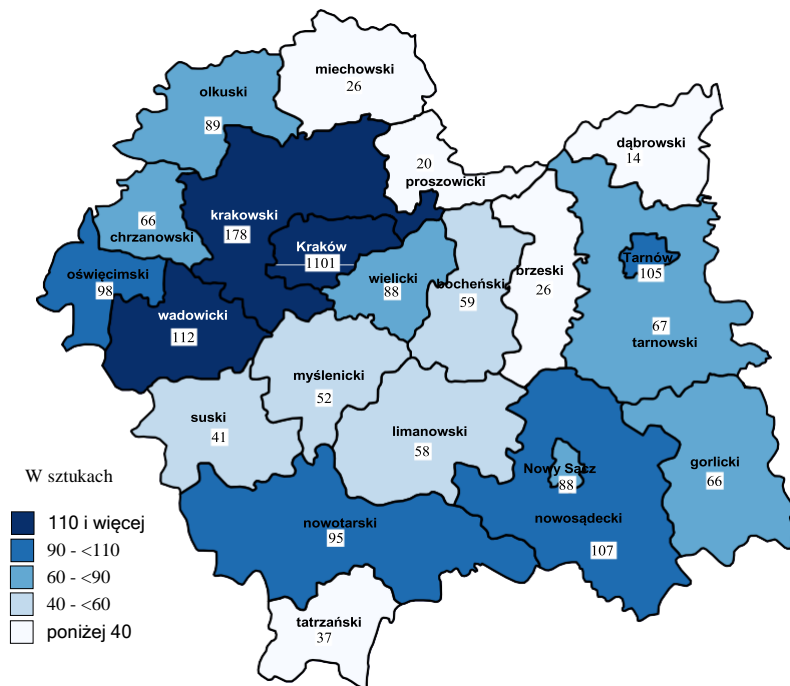
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Na terenie województwa małopolskiego odnotowano w 2022 roku mniejsze tempo przyrostu liczby beneficjentów (wzrost o 4,3%), niż w roku poprzedzającym (wzrost o 5,6%), czy też sprzed dwóch lat (wzrost o 28,6% rok do roku). Rekordowy przyrost w 2022 odnotowano w województwa dolnośląskim, w którym wykaz beneficjentów wydłużył się o 9,2%, przed województwem warmińsko-mazurskimz przyrostem 8,4%.

W 2022 roku dynamikę przyrostu liczby beneficjentów powyżej średniej wojewódzkiej odnotowało 5 powiatów. W grupie tej na czoło wysunął się powiat tatrzański w którym przyrost beneficjentów wyniósł 34,6%, następnie Kraków (+6,9%), powiat nowosądecki (+6,1%), powiat nowotarski (+5,7%) i powiat proszowicki (+5,3%). Ubytek beneficjentów zaobserwowano jedynie w powiecie miechowskim.



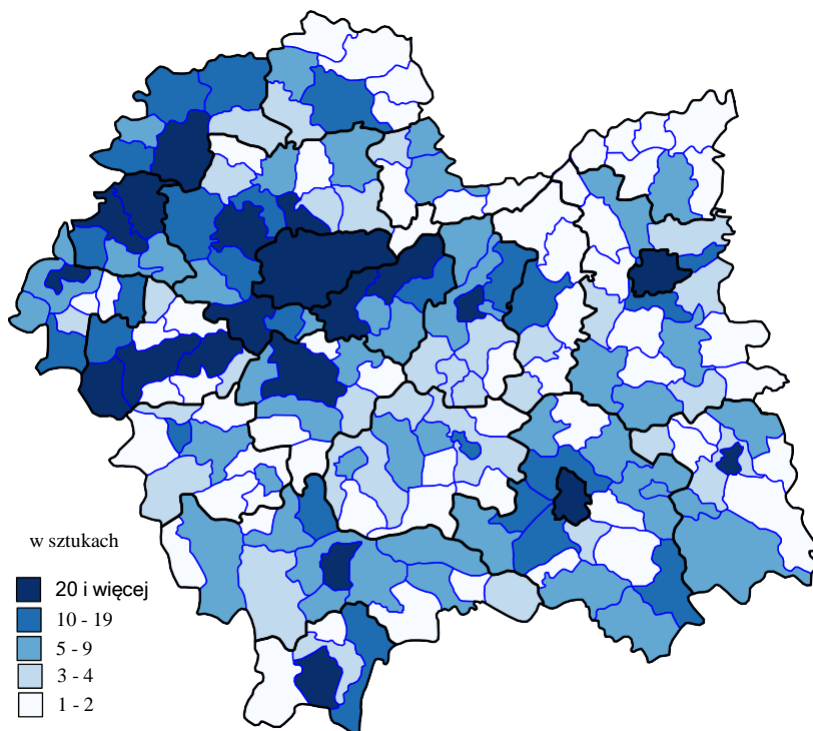
Mapa 4. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich w województwie małopolskim wg powiatu lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W każdej gminie województwa małopolskiego znajduje się przynajmniej jeden podmiot korzystający ze wsparcia ze środków Funduszy Europejskich. Niekiedy jest to tylko gmina, jako wspólnota samorządowa, niekiedy lista korzystających z tych środków jest długa. Pomijając powiaty i miasta na prawach powiatu, gminami o największej liczbie zarejestrowanych podmiotów mających zawarte umowy na dofinansowanie są: Wieliczka – 45 podmiotów, Skawina – 44, Olkusz – 41 i Wadowice – 39.

Mapa 5. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich w województwie małopolskim wg gminy lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Beneficjentów podzielono na kilka kategorii związanych z formą prawną podmiotów, oczywiście w pewnym uproszczeniu. Do „**Samorządu**” zaliczono wspólnoty samorządowe oraz jednostki organizacyjne samorządów wszystkich szczebli. Jak już wcześniej zaznaczono, w tej grupie szereg jednostek organizacyjnych występowało o współfinansowanie pod szyldem gminy, powiatu lub województwa, wobec czego mechanizm wyboru poprzez numer identyfikacji podatkowej nie do końca spełnił swoje zadanie. W Małopolsce doliczono się **284 beneficjentów** z tej grupy, co stanowi 7,1% jednostek samorządowych w kraju. W 2022 w Małopolsce przybyła 1 jednostka zaliczona do tej grupy.

„**Jednostki edukacyjne**” obejmują przedszkola, szkoły podstawowe, ponadpodstawowe, zespoły szkół zarówno sektora publicznego, jak i niepublicznego. Niektóre szkoły publiczne będące wnioskodawcami i realizatorami projektów występują pod szyldem swojej gminy lub powiatu, wobec czego prezentowane dane są zaniżone. Na koniec 2022 wśród beneficjentów z Małopolski znajdowały się **33 „jednostki edukacyjne”**, co oznacza 8,1-procentowy udział w kraju. W porównaniu z końcem 2021 roku w Małopolsce odnotowano zmiany ilościowych.

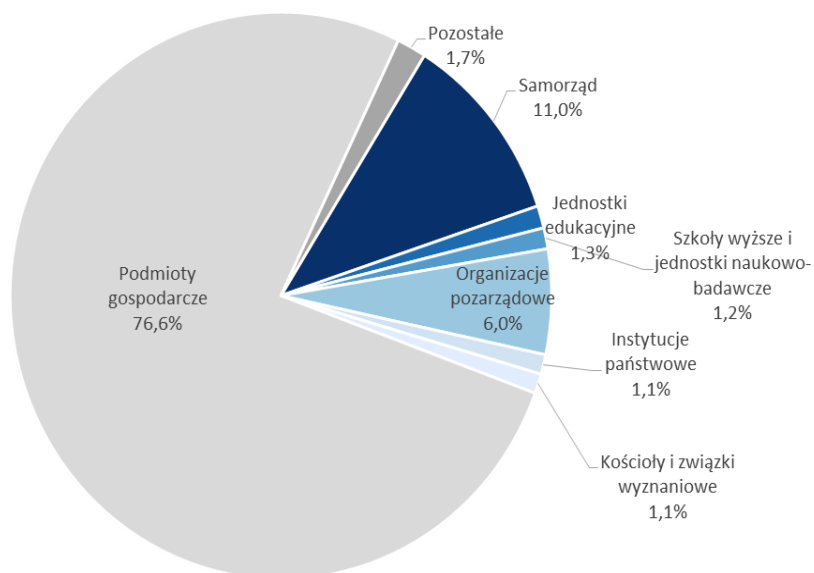
Podzbiór „**Szkoły wyższe i jednostki naukowo badawcze**” zbudowany jest w oparciu o uczelnie, jednostki badawczo-rozwojowe, instytuty badawcze i instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Dofinansowanie do realizowanych projektów uzyskało **31 jednostek** z terenu województwa małopolskiego, co stanowi 8,4% udział w skali całej Polski. W 2022 roku nie odnotowano zmian w województwie małopolskim. „**Organizacje pozarządowe**” definiowane są w szerokim rozumieniu tego typu działalności, a więc zalicza się do nich stowarzyszenia, zarówno wpisane do KRS jak i do ewidencji starostów, organizacje gospodarcze i zawodowe, np. cechy czy związki zawodowe, związki stowarzyszeń. Projekty współfinansowane ze środków europejskich realizuje **155 organizacji** z terenu Małopolski, tj. 7,3% spośród beneficjentów o tej formie prawnej w Polsce. W 2022 w Małopolsce przybyło 10 organizacji.

„**Instytucje państwowe**”, tworzą jednostki sektora finansów publicznych podległe władzom państwowym, Są to m.in. jednostki Skarbu Państwa, państwowe jednostki organizacyjne, organy kontroli państwowej ochrony prawa, organy władzy, administracji rządowej. W Małopolsce doliczono się **29 beneficjentów** tego typu (8,1% w skali Polski), w przeciągu roku zbiór ten powiększył się o 1 jednostkę. „**Kościóły i związki wyznaniowe**” reprezentowane są zarówno przez Kościół Katolicki, jak i inne kościoły i związki wyznaniowe działające na terenie kraju. Łącznie projekty wdraża **29 podmiotów** zaliczonych do tej grupy, stanowiąc 6,5% zbioru krajowego. W 2022 roku w Małopolsce nie przybył żaden beneficjent o tej formie prawnej.

„**Podmioty gospodarcze**” są najliczniejszym podzbiorem beneficjentów, zarówno na szczeblu regionalnym jak i ogólnopolskim. Zalicza się do nich przedsiębiorstwa państwowe, przedsiębiorstwa zagraniczne, spółdzielnie, spółki akcyjne, spółki cywilne, spółki jawne, spółki komandytowe, spółki partnerskie, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W Małopolsce odnotowano **1979** takich **beneficjentów Funduszy Europejskich**, tj. 5,3% zbioru krajowego. W 2022 roku przybyły 93 nowe podmioty. Do grupy „**Pozostałe**” zaliczone są podmioty nie wymienione w żadnej z powyższych kategorii.

Wykres 11. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich z województwa małopolskiego wg kategorii form prawnych



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Projekty realizowane przez beneficjentów z Małopolski

Beneficjenci aplikujący o dofinansowanie europejskie mogą to robić do wielu projektów i do kilku programów operacyjnych. Zainteresowanie podmiotu mającego siedzibę na terenie Małopolski prowadzącego tutaj swoją działalność siłą rzeczy przekłada się na zwiększone zainteresowanie możliwościami uzyskania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego. I rzeczywiście, ten program cieszy się największym zainteresowaniem, ale i pozostałe programy nie pozostają na uboczu zainteresowań.

Tabela 3. Liczba beneficjentów z Małopolski i projektów przez nich realizowanych wg programów operacyjnych

Program operacyjny	Liczba beneficjentów z Małopolski	Liczba projektów realizowanych przez beneficjentów z Małopolski
PO Infrastruktura i Środowisko	133	214
PO Inteligentny Rozwój	1 153	1 656
PO Polska Cyfrowa	23	30
PO Polska Wschodnia	19	21
PO Wiedza Edukacja Rozwój	195	661
RPO Województwa Dolnośląskiego	19	53
RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego	2	4
RPO Województwa Lubelskiego	8	14
RPO Województwa Lubuskiego	4	4
RPO Województwa Łódzkiego	10	21
RPO Województwa Małopolskiego	1 448	4 091
RPO Województwa Mazowieckiego	14	27
RPO Województwa Opolskiego	11	21
RPO Województwa Podkarpackiego	30	45
RPO Województwa Podlaskiego	5	11
RPO Województwa Pomorskiego	8	19
RPO Województwa Śląskiego	53	98
RPO Województwa Świętokrzyskiego	25	42
RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego	11	29
RPO Województwa Wielkopolskiego	8	25
RPO Województwa Zachodniopomorskiego	4	6

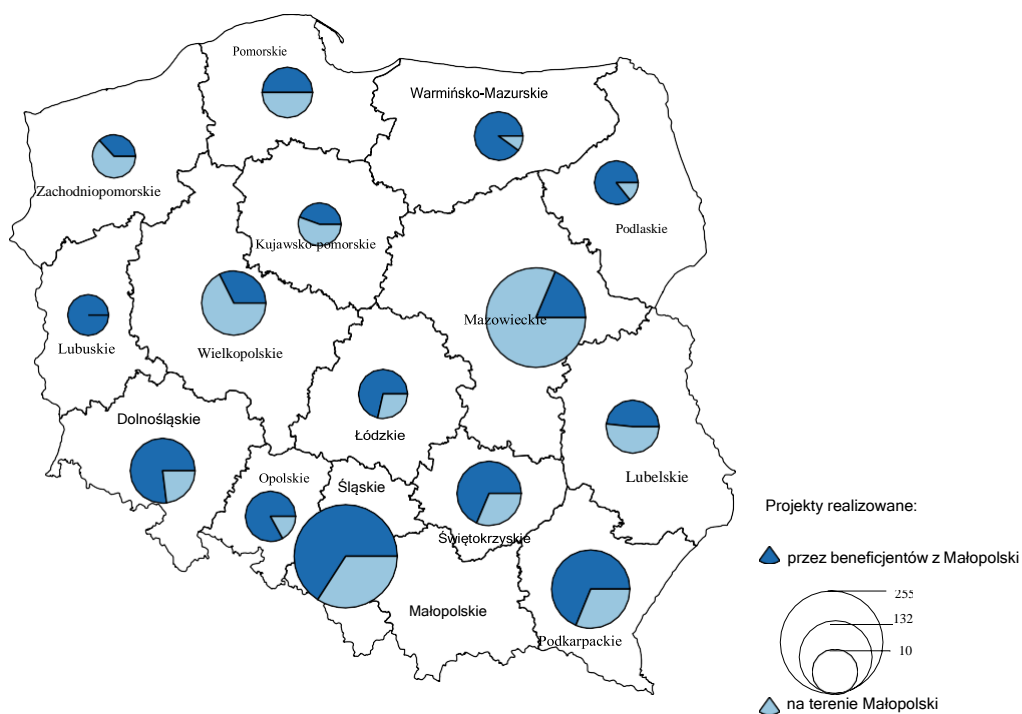
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Liczba projektów we wszystkich programach przekracza liczbę beneficjentów (co oznacza, że przeciętny beneficjent realizuje więcej niż jeden projekt). Średnio na 1 beneficjenta z Małopolski przypada 2,2 wdrażanego projektu. Wartość ta jest zróżnicowana w przypadku poszczególnych programów, nie przekracza jednak wartości 3,8 osiągniętej w PO WER.

Łącznie małopolscy beneficjenci podpisali umowy na realizację 7092 projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich. Część spośród nich, tj. 6167 projektów wdrażają na terenie województwa małopolskiego, ponadto 363 zakwalifikowano jako projekty o wymiarze krajowym. Pozostałe 562 rozdzielone są pomiędzy pozostałe województwa. Jednocześnie beneficjenci z innych województw realizują u nas 560 projektów.

Mapa 6. Liczba projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów w województwach ich lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W powyższym kartogramie pominięto wartości dla Małopolski, gdyż w obydwu przypadkach liczby będą równe. Na uwagę zasługuje tylko fakt, że nieujemne saldo liczby realizowanych projektów (czyli liczba projektów realizowanych na terenie innego województwa przewyższa liczbę projektów realizowanych przez beneficjentów z tego województwa w Małopolsce) Małopolska uzyskała z 10 województwami.

Tabela 4. Liczba projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw lokalizacji

WOJEWÓDZTWO	PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ BENEFICJENTÓW Z MAŁOPOLSKI	PROJEKTY REALIZOWANE NA TERENIE MAŁOPOLSKI WG SIEDZIBY BENEFICJENTÓW	SALDO
cała Polska	363		363
Dolnośląskie	80	24	56
Kujawsko-pomorskie	8	10	-2
Lubelskie	28	30	-2
Lubuskie	10	0	10
Łódzkie	30	12	18
Małopolskie	6 167	6 167	0
Mazowieckie	45	196	-151
Opolskie	39	8	31
Podkarpackie	108	49	59
Podlaskie	18	3	15
Pomorskie	24	24	0
Śląskie	168	87	81
Świętokrzyskie	70	32	38
Warmińsko-mazurskie	36	4	32
Wielkopolskie	33	69	-36
Zachodniopomorskie	7	12	-5
RAZEM	7 092	6 727	365

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W wykazach ilościowych i wartościowych pojawia się pozycja „cała Polska”. Oznacza to projekty, których realizacji podjął się beneficjent z Małopolski, lecz efekt projektu obejmuje cały kraj lub trudno do zdefiniowania jego części. W 2022 roku liczba projektów realizowanych przez beneficjentów z Małopolski na terenie innych województw zmniejszyła się o 118, natomiast liczba projektów wdrażanych przez podmioty z innych województwa na terenie Małopolski wzrosła o 17, stąd saldo zmniejszyło się o 135 projektów.

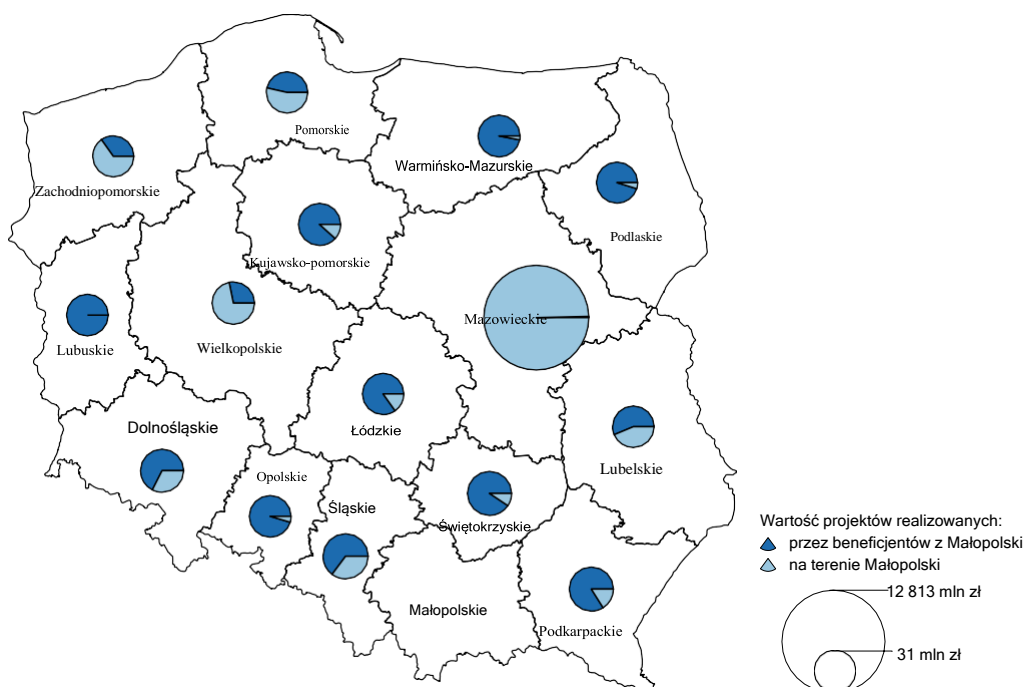


Wartość projektów realizowanych przez beneficjentów z Małopolski

Całkowita **wartość projektów** realizowanych przez beneficjentów z Małopolski wyniosła na koniec 2022 roku **36,3 mld zł**, w tym **dofinansowanie z Funduszy Europejskich** w kwocie **22,4 mld zł**. Z wielkości tej 32,1 mld zł (UE: 19,7 mld zł) przypada na wartość projektów zrealizowanych przez beneficjentów z Małopolski na terenie naszego województwa, a więc w innych województwach małopolskie podmioty wdrażają projekty wartości niemal 4,2 mld zł (UE: 2,7 mld zł). Stanowi to ok. 11% całkowitej wartości. Z kolei wartość projektów zlokalizowanych w Małopolsce, a wdrażanych przez beneficjentówz innych województw wyniosła 13,7 mld zł (UE: 7,5 mld zł), a więc bilans jest dla Małopolski ujemny(w tym przypadku oznacza to korzystny układ). W 2022 roku przyrost wartości projektów małopolskich podmiotów wyniósł 1,1 mld zł (UE: 0,7 mld zł), natomiast przyrost wartości projektów zlokalizowanychw Małopolsce za które odpowiadają podmioty z innych województw wyniósł 3,5 mld zł (1,4 mld zł).

Ujemne dla Małopolski saldo wartości realizowanych projektów odnotowano w 4 województwach, przy czym największe w przypadku województwa mazowieckiego. Oczywiście jest to efekt lokalizacji większości central instytucji o zasięgu krajowym, realizujących duże zadania w poszczególnych województwach.

Mapa 7. Wartość projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw lokalizacji



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Tabela 5. Wartość projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw lokalizacji

WOJEWÓDZTWO	PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ BENEFICJENTÓW Z MAŁOPOLSKI		PROJEKTY REALIZOWANE NA TERENIE MAŁOPOLSKI WG SIEDZIBY BENEFICJENTÓW		SALDO WARTOŚCI	
	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANIE UE	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANIE UE	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANIE UE
	W MILIONACH ZŁOTYCH					
cała Polska	1 193,3	1 008,7			1 193,3	1 008,7
Dolnośląskie	289,9	184,8	139,3	96,3	150,6	88,5
Kujawsko-pomorskie	218,1	85,5	28,8	26,0	189,2	59,5
Lubelskie	56,3	38,3	43,7	33,2	12,6	5,1
Lubuskie	144,2	37,4	0,0	0,0	144,2	37,4
Łódzkie	64,8	44,7	11,6	9,1	53,2	35,6
Małopolskie	32 102,9	19 694,5	32 102,9	19 694,5	0,0	0,0
Mazowieckie	50,8	38,1	12 762,9	6 869,3	-12 712,1	-6 831,2
Opolskie	137,2	77,9	6,6	5,6	130,6	72,3
Podkarpackie	527,7	270,0	101,0	74,4	426,6	195,6
Podlaskie	37,1	19,0	1,9	1,6	35,2	17,5
Pomorskie	36,8	30,0	42,4	36,7	-5,6	-6,6
Śląskie	543,7	310,7	295,6	184,6	248,1	126,1
Świętokrzyskie	568,3	345,0	58,9	42,1	509,4	302,9
Warmińsko-mazurskie	198,5	94,8	6,1	5,6	192,5	89,2
Wielkopolskie	83,1	64,8	211,7	183,9	-128,6	-119,1
Zachodniopomorskie	10,7	7,7	19,9	17,3	-9,3	-9,7
RAZEM	36 263,2	22 352,0	45 833,3	27 280,2	-9 570,0	-4 928,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Projekty realizowane na terenie Małopolski

Na koniec 2022 roku w Małopolsce realizowane lub zrealizowane było **6727 projektów** współfinansowanych ze środków europejskich okresu 2014-2020 o łącznej **wartości 45,8 mld zł (UE: 27,3 mld zł)**. Stawia to województwo małopolskie na 6 miejscu w kraju pod względem liczby projektów, lecz na trzecim pod względem ich wartości.

W ciągu roku liczba projektów realizowanych na terenie Małopolski wzrosła o 273 pozycji, i na tle kraju jest to dosyć przeciętny przyrost (7 miejsce w kraju), natomiast wartość projektów zwiększyła się o 4,2 mld zł (UE: 2,0 mld zł) i jest to druga wielkość w Polsce, po województwie mazowieckim.



Struktura wartości projektów

Kolejnym istotnym parametrem jest struktura kosztów projektów. Na wartość całkowitą projektu składają się wydatki kwalifikowalne, czyli akceptowane do wsparcia z Funduszy Europejskich, oraz niekwalifikowalne, pokrywane ze środków własnych beneficjenta. Mogą być to jakieś dodatkowe elementy, wykraczające poza ramy przyjęte w dokumentach programowych, a przez to nie podlegające wsparciu ze źródeł zewnętrznych, lecz z punktu widzenia wnioskodawcy istotne dla całości projektu. Dofinansowanie do wartości kwalifikowalnej pochodzi z Funduszy Europejskich (maksymalny poziom dofinansowania wynosi 85%) oraz z innych źródeł publicznych, np. budżet państwa lub budżet województwa.

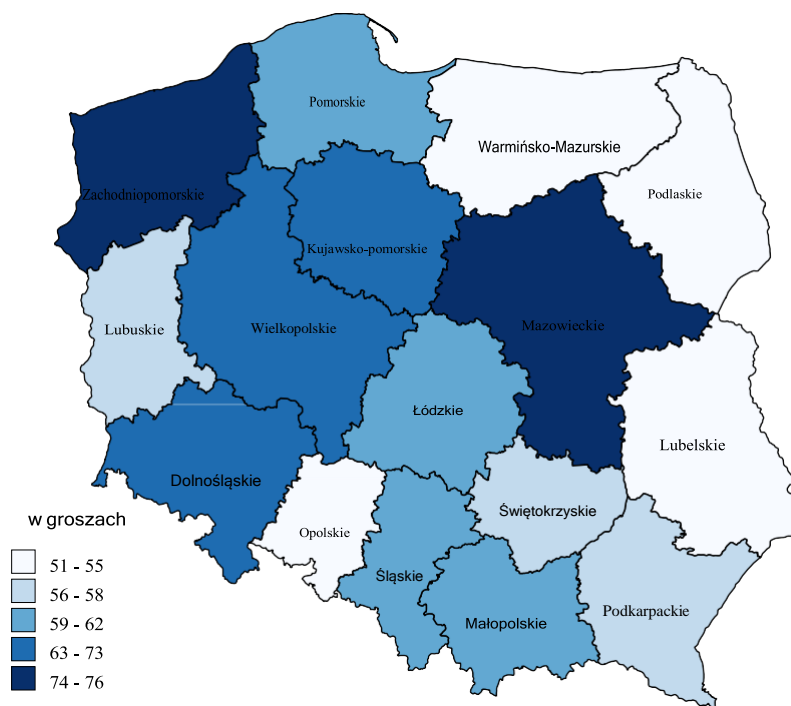
W poniższych tabelach zestawiono podstawowe wskaźniki dotyczące struktury wartości projektów dla Polski i Małopolski. Wynika z nich, iż w wydatkach ogółem kwoty kwalifikowalne są na wyższym poziomie w Małopolsce, niż w całej Polsce, ale w przypadku dofinansowania do kosztów kwalifikowalnych, zarówno w przypadku wsparcia całkowitego, jak i ze środków europejskich, wyższe poziomy osiągają projekty wykazywane w zestawieniach krajowych. Natomiast wkład własny (liczony jako różnica pomiędzy wartością całkowitą a wartością dofinansowania) do dofinansowania europejskiego wyniósł był w przypadku Polski niższy, niż w przypadku projektów realizowanych w Małopolsce. Oznacza on, że do każdej złotówki pozyskanej z Funduszy Europejskich krajowi beneficjenci dopłacali średnio 58 groszy, a beneficjenci Małopolski – 62 grosze.

Tabela 6. Struktura kosztów projektów w Polsce i Małopolsce wg obszarów realizacji

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	MAŁOPOLSKA
Wydatki kwalifikowalne do ogółem	79,0%	79,6%
Poziom dofinansowania ogółem wydatków kwalifikowalnych	82,3%	79,0%
w tym dofinansowania ze środków UE	77,1%	89%
Wkład własny do dofinansowania UE	57,5%	62,4%
Wkład własny do wartości ogółem	35,0%	37,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Mapa 8. Wkład z zasobów własnych do 1 złotego pozyskanego w ramach dofinansowania projektu z Funduszy Europejskich wg województw



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Projekty nowe i anulowane w 2022 roku

W skali kraju realizowanych jest 102,0 tys. projektów, co stanowi wzrost w porównaniu do stanu z końca 2021 roku o 5,0 tys. W samej Małopolsce roczny przyrost liczby projektów wyniósł 273 pozycji, przy czym złożyły się na to zarówno umowy nowe zawarte w 2022 roku, jak i anulowane w tym samym okresie.

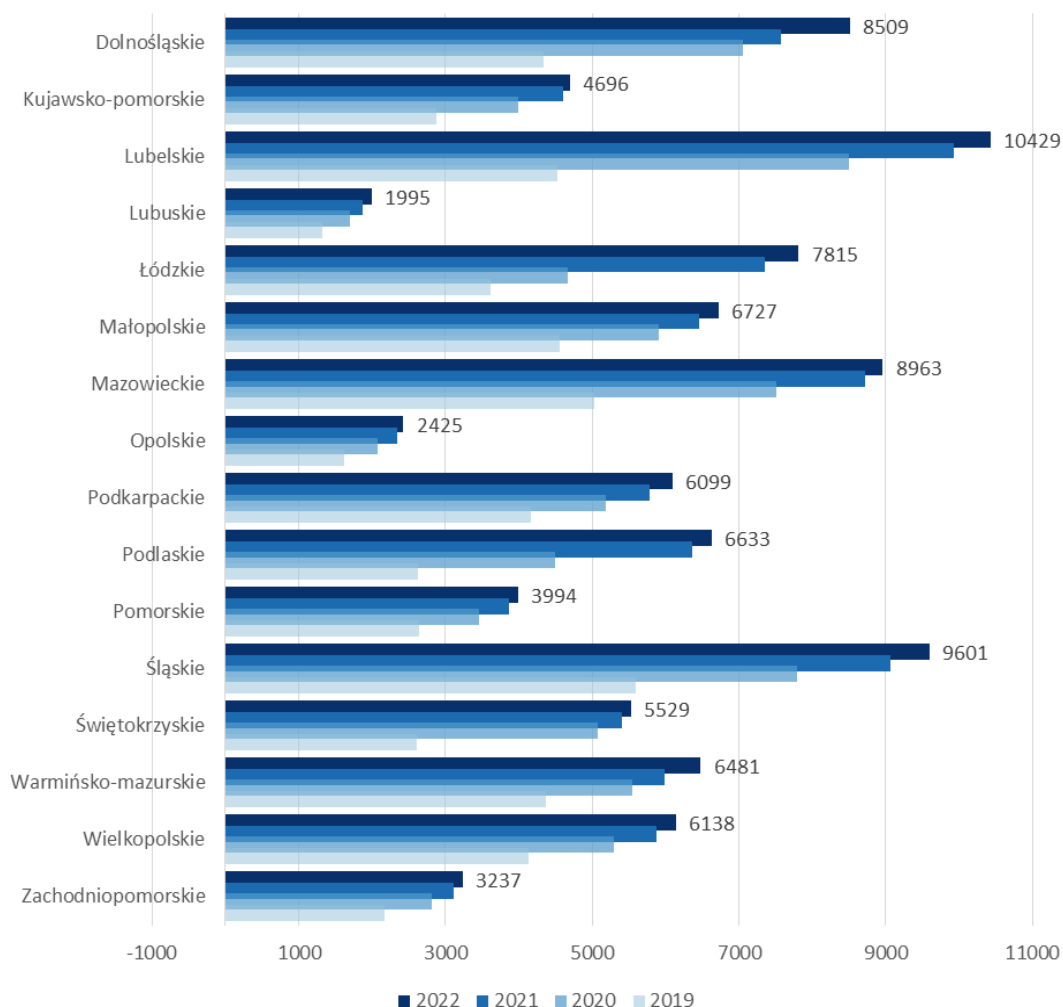
Tabela 7. Liczba nowych i anulowanych w 2022 roku umów na realizację projektów na terenie województwa małopolskiego

PROGRAM OPERACYJNY	UMOWY		SALDO
	ANULOWANE W 2022	ZAWARTE W 2022	
POIR	61	144	83
POIS	4	8	4
POWER	1	5	4
RPO WM	44	226	182
Razem	110	383	273

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Wykres 12. Liczba realizowanych projektów w latach 2019-2022 wg województw – stan na koniec roku

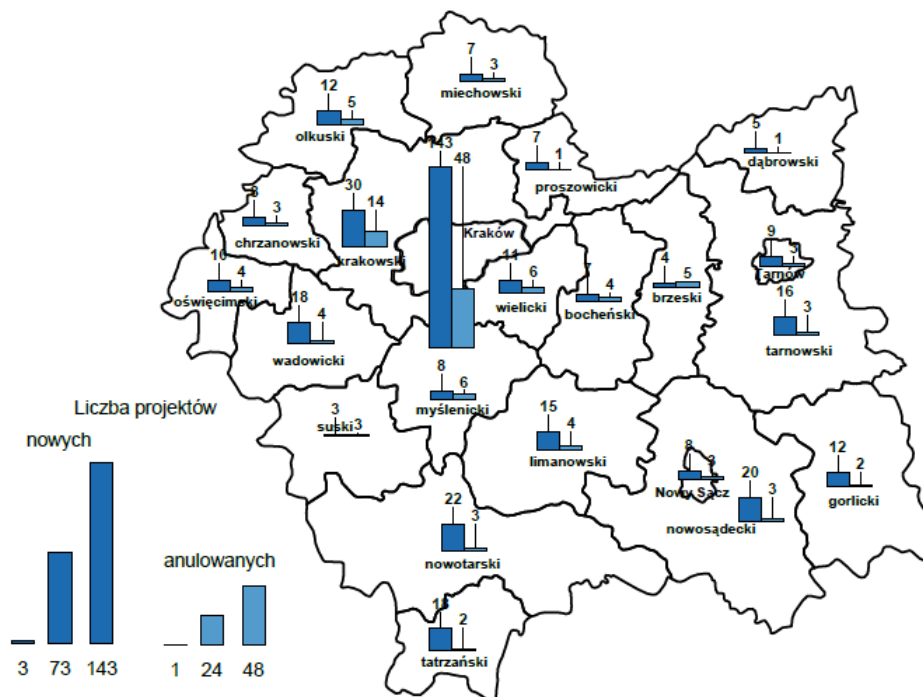


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W województwie małopolskich w 2022 rozpoczęto realizację nowych projektów rozpoczęto we wszystkich powiatach i 136 gminach. Natomiast anulowane umowy na realizację projektów odnotowano również we wszystkich powiatach i 47 gminach.



Mapa 9. Liczba nowych podpisanych i anulowanych umów w 2022 wg powiatów – miejsc realizacji



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Dużo większe problemy napotyka zbilansowanie zmian w wartości projektów i jego dofinansowaniu, gdyż oprócz projektów nowych i anulowanych występuje jeszcze korekta wartości, zwłaszcza w przypadku zamykanych projektów.

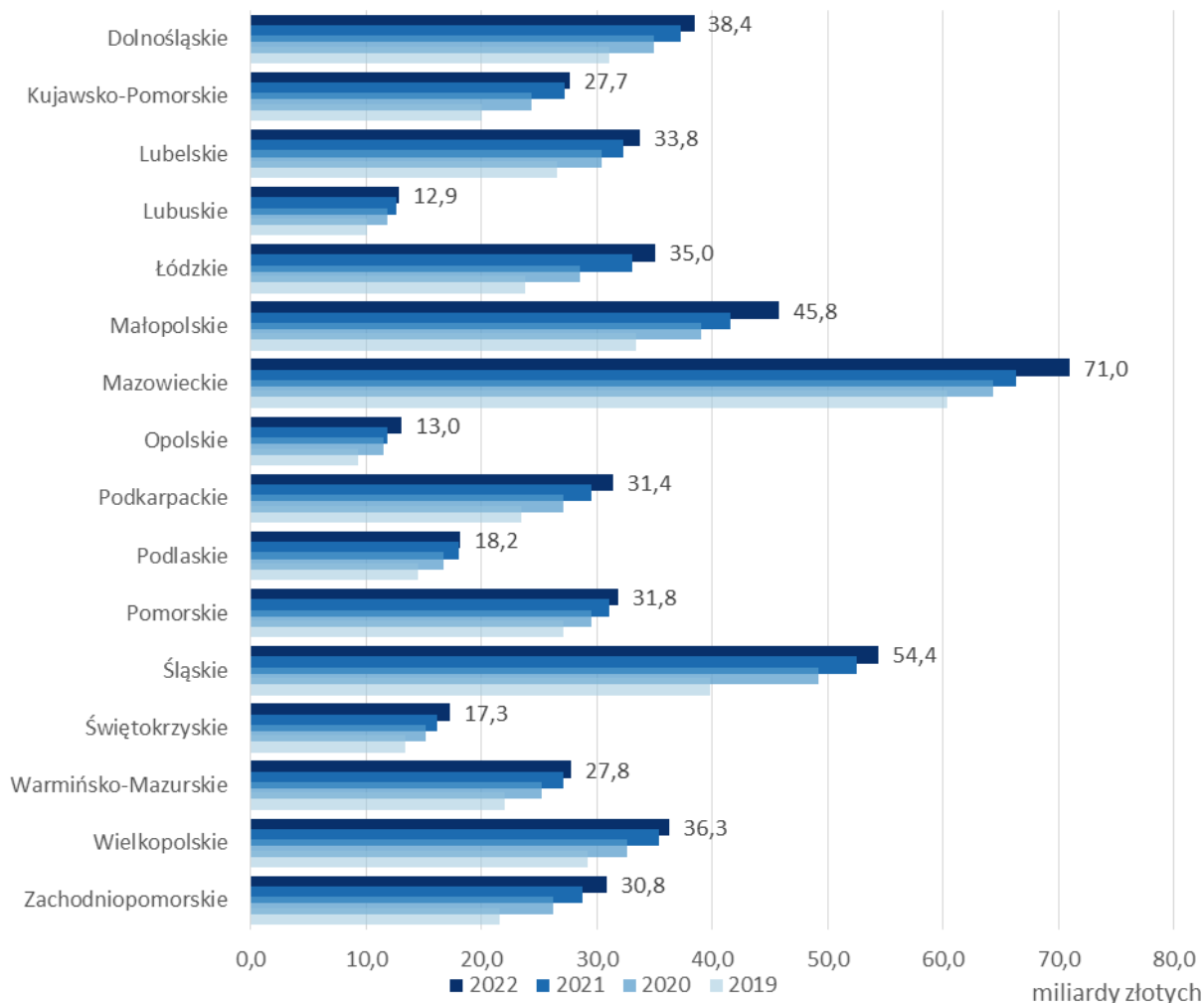
Tabela 8. Wartość i dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej nowych i anulowanych w 2022 roku umów na realizację projektów na terenie województwa małopolskiego

PROGRAM OPERACYJNY	UMOWY ANULOWANE		UMOWY ZAWARTE		SALDO	
	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANI E UE	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANI E UE	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANI E UE
	W MLN ZŁ					
POIR	344,9	139,8	128,8	91,5	- 216,0	- 48,3
POIS	17,2	7,7	3 441,5	1 484,9	3 424,3	1 477,2
POWR	0,7	0,6	9,4	7,9	8,7	7,4
RPMP	237,6	124,6	813,5	620,7	575,9	496,1
Razem	600,4	272,8	4 393,3	2 205,1	3 792,9	1 932,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Wykres 13. Wartość realizowanych projektów w latach 2019-2022 wg województw – stan na koniec roku



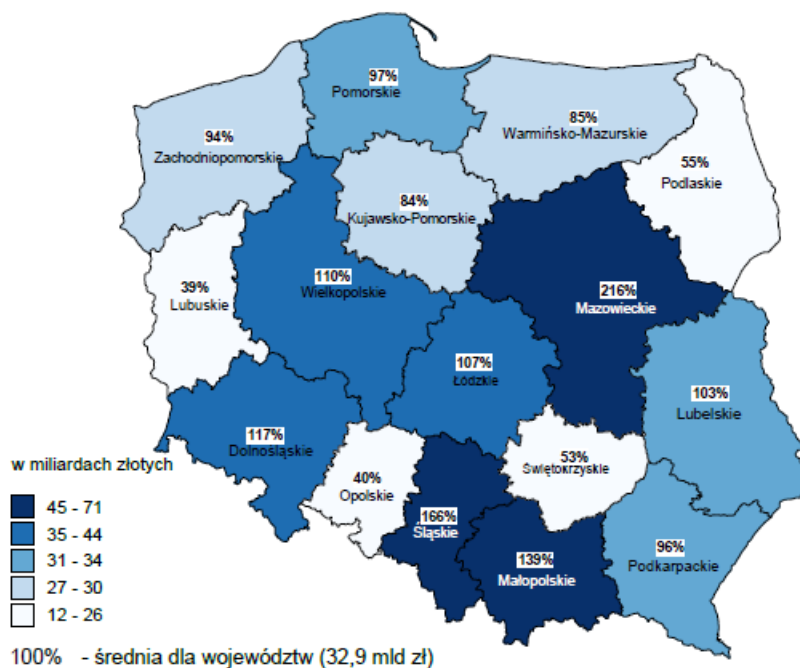
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Wartość realizowanych projektów

Listę województwa z najwyższymi wartościami projektów dofinansowanych z Funduszy Europejskich na koniec 2022 roku otwiera województwo mazowieckie (71,0 mld zł, UE: 38,8 mld), przed województwem śląskim (54,4 mld zł; UE: 32,6 mld zł) i **małopolskim (45,8 mld zł; UE: 27,3 mld zł)**. Do tych trzech województw trafiła 1/3 środków z Funduszy Europejskich rozdzielonych na działania podejmowane w poszczególnych województwach (bez projektów o charakterze ogólnokrajowym). Natomiast zróżnicowanie wartości pomiędzy województwami jest dosyć duże, wynosząc 5,5 w przypadku ilorazu skrajnych wartości, chociaż zmniejszyło się minimalnie w porównaniu z poprzednimi latami.

Średnia arytmetyczna łącznej wartości projektów realizowanych w poszczególnych województwach (bez projektów o wymiarze krajowym) wynosi 32,9 mld zł i przekracza ją 7 województw. Mediana wartości wojewódzkich jest o przeszło miliard zł niższa.

Mapa 10. Wartość ogółem projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich wg województw – stan na 31 grudnia 2022 r.

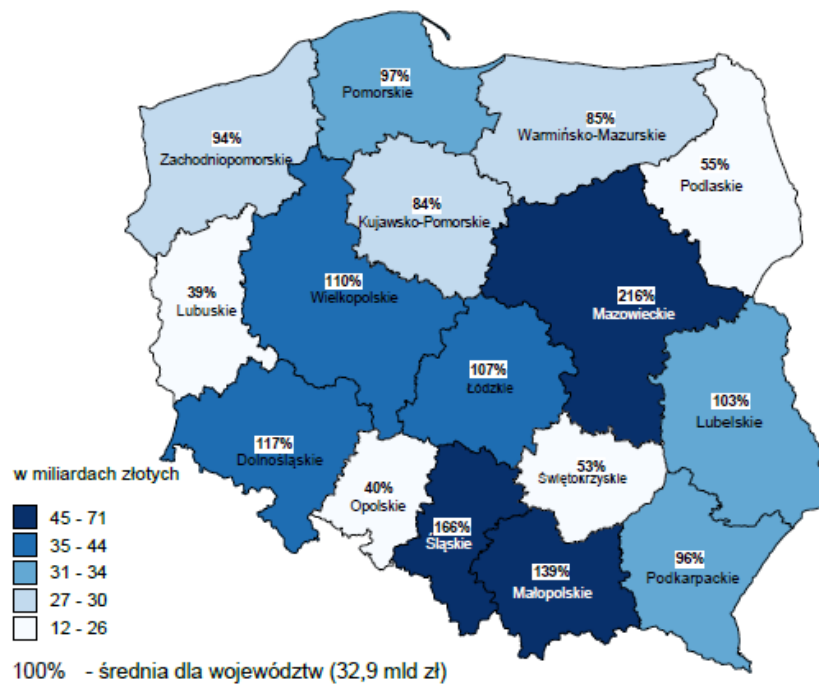


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Z uwagi na różnice wielkości województw oraz ich specyfikę (np. koncentracja instytucji o zasięgu krajowym), bezpośrednio porównywanie wartości niekoniecznie oddaje faktyczne zróżnicowanie. Stosunkowo najlepszym parametrem pozwalającym na scharakteryzowanie zjawisk związanych z wykorzystaniem środków europejskich jest przeliczenie wartości na mieszkańca poszczególnych obszarów. Przeliczenie wartości na mieszkańca powoduje jednocześnie zmniejszenie dyspersji wartości, wartość maksymalna jest w tym przypadku dwukrotnie większa od minimalnej.

Przeciętna wartość jednego projektu realizowanego z wykorzystaniem dofinansowania ze źródeł europejskich w przeliczeniu na mieszkańca wyniosła w Polsce 15 338 zł (w ciągu roku nastąpił przyrost o 933 zł), w tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich 9365 zł (wzrost o 577 zł). Przy porównaniach poziomu wojewódzkiego trzeba wyeliminować projekty ogólnokrajowe, które podwyższają średnią dla Polski o 1518 zł (UE: 1179 zł). Dlatego w poniższym kartogramie poziomym odniesienia jest kwota 13 870 zł (UE: 8 186 zł) dla wartości ogółem.

Mapa 11. Wartość na mieszkańca projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Średniej dla kraju nie przekraczają wielkości dla 7 województw. **Małopolska z wynikiem 13 361 zł (UE: 7953 zł) plasuje się na 11 miejscu w kraju** (na 12 pod względem dofinansowania z funduszy Unii Europejskiej). Rekordowe wartości osiągnięto w województwie warmińsko mazurskim – 20 218 zł (UE: 12 396 zł) oraz w województwie zachodniopomorskim – 18 691 zł (UE: 10 227 zł). Pierwsze z wymienionych województw jest rekordzistą w wysokości wartości na mieszkańca projektów z Regionalnego Programu Operacyjnego 8308zł, UE: 5664 zł), a drugie z PO Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (11 415 zł, UE: 5523 zł).



Projekty wg powiatów i gmin województwa małopolskiego

Zmiany w ilości i wartości projektów realizowanych w powiatach w 2022 roku były mniej intensywne, niż w roku poprzednim. Niemniej w kilku przypadkach doszło do pewnych przetasowań, które spowodowały przesunięcia na listach rankingowych. Najbardziej spektakularnym jest awans powiatu miechowskiego z 21 na 14 pozycję, głównie dzięki wpisaniu na listę inwestycji współfinansowanych z Funduszy Europejskich drogi ekspresowej S-7 na odcinku Moczydło (granica województwa świętokrzyskiego) – węzeł Miechów.

Tabela 9. Umowy na realizację projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich anulowane i zawarte w 2022 r. według powiatów województwa małopolskiego

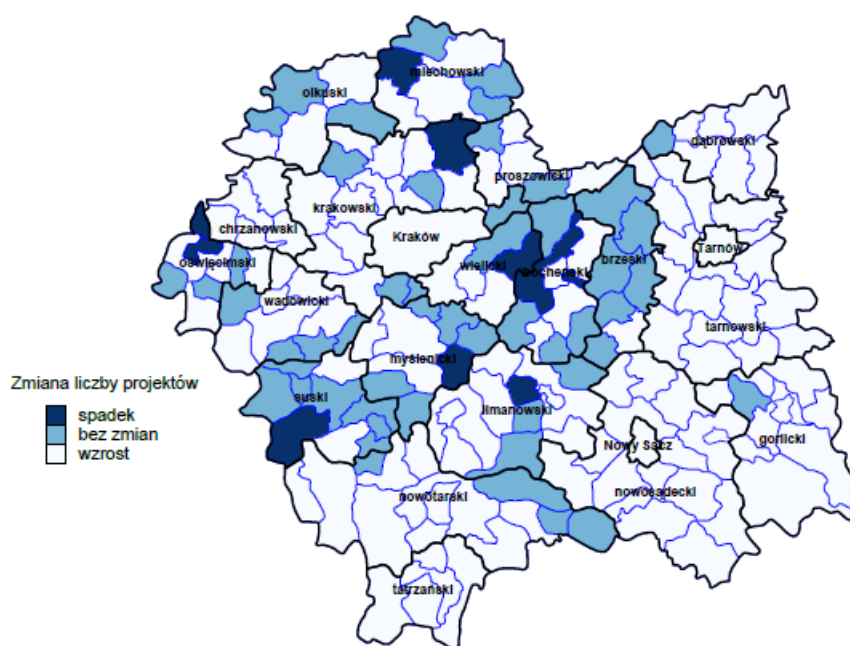
POWIAT	UMOWY ZAWARTE W 2022			UMOWY ANULOWANE W 2022		
	LICZBA UMÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA UMÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE
		W MLN ZŁ			W MLN ZŁ	
bocheński	7	11,8	10,3	4	16,7	8,9
brzeski	4	9,2	9,0	5	22,0	12,6
chrzanowski	8	8,2	6,5	3	4,3	3,6
dąbrowski	5	10,0	9,4	1	0,0	0,0
gorlicki	12	14,3	12,2	2	19,6	10,2
krakowski	30	2 113,3	892,8	14	55,5	27,6
Kraków	143	1 143,0	548,6	48	331,7	141,0
limanowski	15	17,1	15,4	4	8,6	4,7
miechowski	7	499,6	258,5	3	1,1	0,7
myślenicki	8	3,3	2,3	6	16,3	9,9
nowosądecki	20	28,3	22,6	3	1,2	0,8
nowotarski	22	60,1	46,3	3	8,0	4,6
Nowy Sącz	8	13,4	9,5	3	1,2	0,5
olkuski	12	39,6	30,4	5	50,2	17,1
oświęcimski	10	15,2	8,1	4	2,1	1,3
proszowicki	7	8,6	7,0	1	0,0	0,0
suski	3	3,7	2,7	3	9,6	4,7
tarnowski	16	27,8	20,7	3	4,5	1,8
Tarnów	9	16,0	11,1	3	9,5	4,2
tatrzański	18	62,3	45,4	2	1,6	0,6
wadowicki	18	71,3	44,2	4	27,8	12,5
wielicki	11	13,6	9,8	6	8,2	4,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



W powyższym zestawieniu projekty realizowane na terenie dwóch lub więcej powiatów liczone są wielokrotnie (w każdym z tych powiatów), stąd suma danych o liczbie projektów z zestawienia nie daje wielkości wojewódzkiej. Ponadto w tabeli nie zostały ujęte projekty o wymiarze wojewódzkim, czyli niemożliwe do rozszacowania na poziom powiatowych. W 2022 anulowany został 1 taki projekt na kwotę 0,7 mln zł (UE: 0,6 mln zł), a jednocześnie zawarto 9 nowych umów o wartości 203,6 mln zł (UE: 182,4 mln zł). W ujęciu gminnym na ogół liczba nowych projektów przewyższa liczbę projektów anulowanych, aczkolwiek w przypadku 6 gmin anulowano umowy przy braku zawarcia jakichkolwiek nowych.

Mapa 12. Zmiana liczby projektów w 2022 r. wg gmin

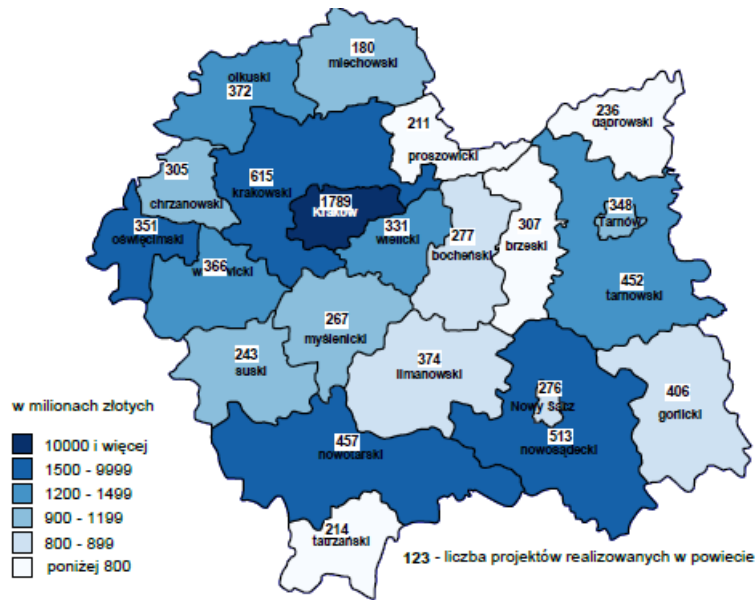


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Na koniec 2022 roku z projektów wartości 45,8 mld zł (UE: 27,3 mld zł) na projekty realizowane na poziomie powiatowym i gminnym przypada 41,9 mld zł (UE: 24,4 mld zł), w tym na projekty przypisane do konkretnych gmin 41,1 mld zł (UE: 23,8 mld zł). Wielkości te są odniesieniem do prezentowanych poniżej rozkładów wartości według powiatów i gmin województwa małopolskiego, a w szczególności w przypadku porównań do wartości uśrednionych dla poszczególnych kategorii jednostek.

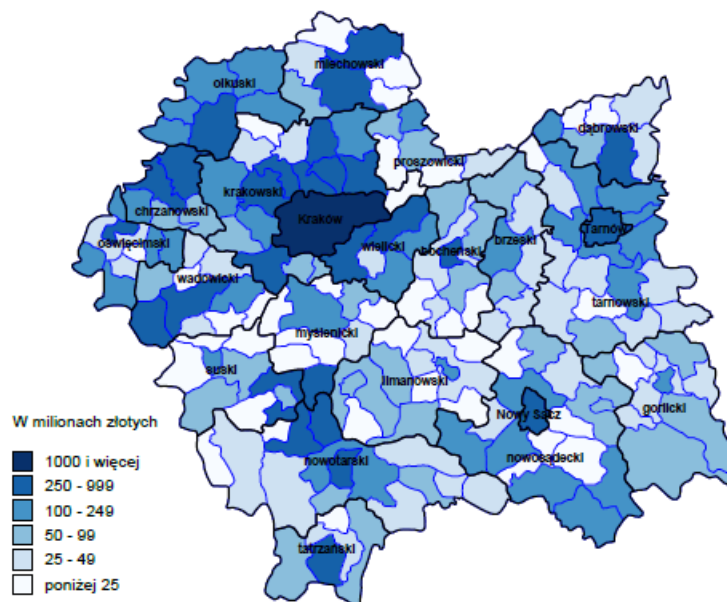


Mapa 13. Wartość i liczba projektów realizowanych w powiatach województwa małopolskiego – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Mapa 14. Wartość realizowanych w gminach województwa małopolskiego



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Efektom zróżnicowania kwot przypadających na poszczególne szczeble administracyjne jest zróżnicowanie średnich wartości ogółem i średniego dofinansowania europejskiego do projektu w przeliczeniu na mieszkańca w zależności od omawianego obszaru. Wartość ta maleje wraz z coraz bardziej szczegółowym poziomem podziału kraju.

Tabela 10. Wartość i dofinansowanie z Funduszy Europejskich na mieszkańca wg jednostek administracyjnych Polski i województwa małopolskiego

OBSZAR	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE
	W ZŁOTYCH	
Polska		
Cały kraj	15 388	9 365
Całe województwo	13 870	8 186
Powiaty i gminy	12 150	7 042
Gminy	9 611	5 558
Małopolska		
Całe województwo	13 361	7 953
Powiaty i gminy	12 200	7 120
Gminy	11 994	7 953

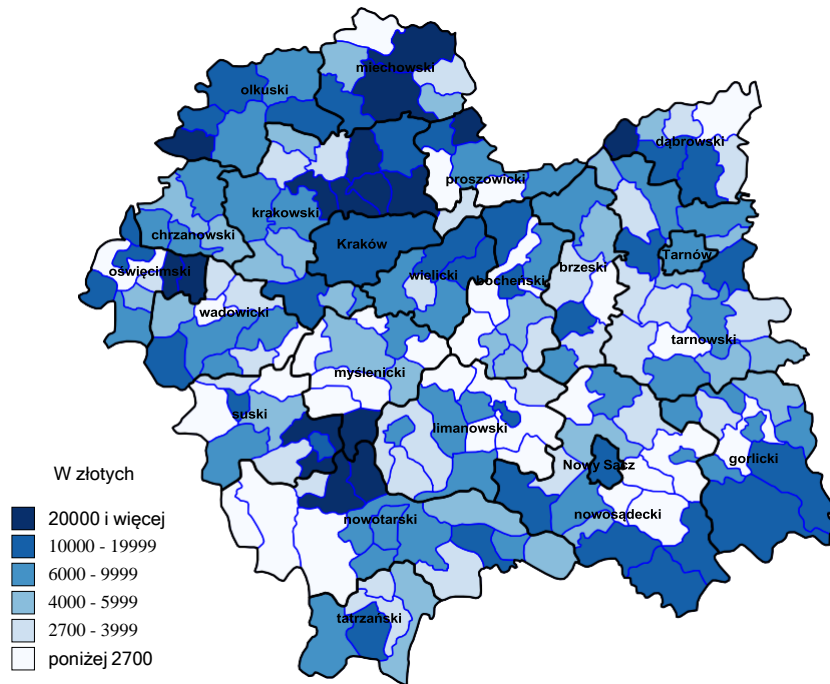
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Przy tak zdefiniowanych parametrach w przypadku powiatów, obejmując naturalnie dany dla wchodzących w ich skład gmin, wartość na mieszkańca powyżej średniej dla wszystkich powiatów województwa małopolskiego odnotowano w 7 powiatach. W przypadku gmin powyżej średniej mamy do czynienia w 36 gminach.

W powiatach najwyższe wartości uzyskano w powiecie miechowskim – 19 658 zł (UE: 11 362 zł), Krakowie – 17 014 zł (UE: 9769 zł) i powiecie krakowskim – 15 634 zł (UE: 7 861 zł). W porównaniu z rankingiem z ubiegłego roku kolejność powiatów uległa istotnym zmianom. W szczególności awans na pierwsze miejsce powiatu miechowskiego jest efektem wpisania na listę projektów dofinansowywanych z POIŚ drogi ekspresowej S-7. Dla odmiany trzeci z kolei powiat krakowski zawdzięcza swą pozycję północnej obwodnicy Krakowa, która również została dopisana do zadań finansowanych ze środków europejskich w 2022 roku.

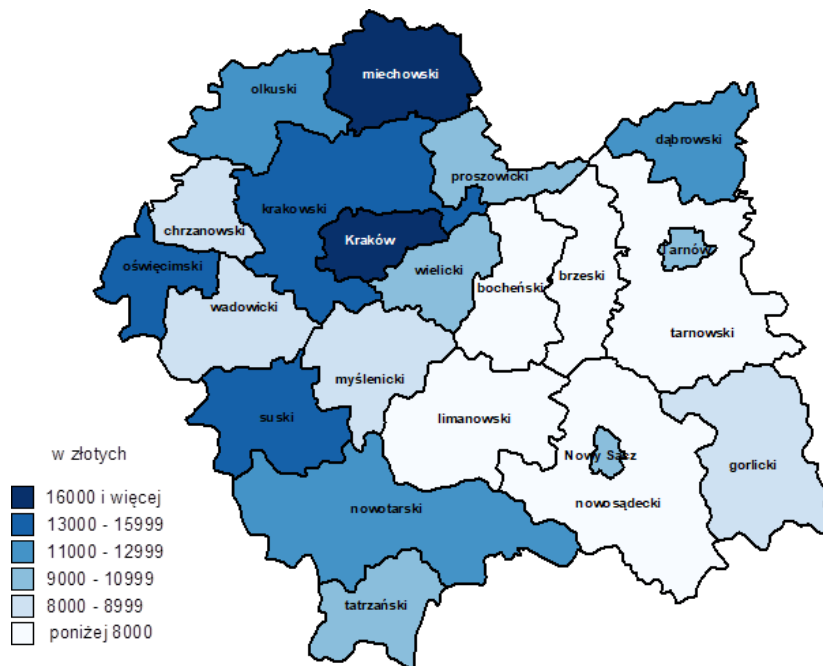


Mapa 15. Wartość na mieszkańca projektów realizowanych w gminach województwa małopolskiego



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Mapa 16. Wartość na mieszkańca projektów realizowanych w powiatach województwa małopolskiego



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Wśród gmin liderami z wartościami projektów, realizowanymi na ich terenie, przekraczającymi 40 tys. zł na mieszkańca i adekwatnym do tej wielkości dofinansowaniem z Funduszy Europejskich, jest 8 gmin: Lubień, Jordanów, Książ Wielki, Raba Wyżna, Gręboszów, Wielka Wieś, Rabka-Zdrój i Iwanowice. Większość z tych gmin zawdzięcza wysokie wartości realizacji projektów drogowych związanych z trasą S-7 lub północną obwodnicą Krakowa.

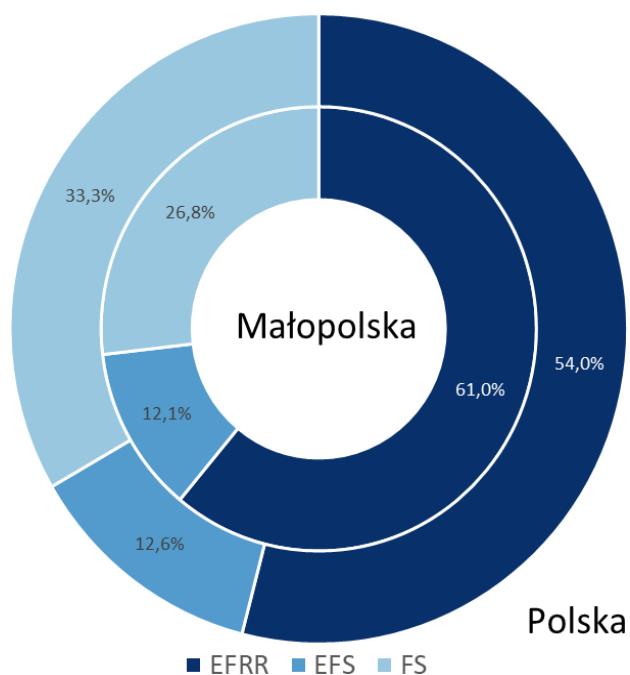
Projekty wg źródeł współfinansowania z Funduszy Europejskich

Na współfinansowanie ze środków europejskich składają się środki pochodzące z 3 funduszy:

- Funduszu Spójności, z którego pochodzą środki na PO Pomoc Techniczna i wybrane osie PO Infrastruktura i Środowisko;
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, zasilającego PO Inteligentny Rozwój, PO Polska Cyfrowa, PO Polska Wschodnia i wybrane osie PO Infrastruktura i Środowisko oraz wybrane osie priorytetowe regionalnych programów operacyjnych;
- Europejskiego Funduszu Społecznego, stanowiącego źródło finansowania PO Wiedza Edukacja Rozwój oraz wybranych osi priorytetowych regionalnych programów operacyjnych.

Dominującym w dofinansowaniu projektów, zarówno w skali krajowej, jak i małopolskiej, jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. W Małopolsce z tego źródła może być wypłacone nawet 16,2 mld zł, tj. 8,4% środków zaangażowanych w całej Polsce. Dużo mniej, bo 6,4 mld zł na dofinansowanie projektów wdrażanych w Małopolsce pochodzić będzie z Funduszu Spójności, chociaż w porównaniu do wydatków w całym kraju to 6,3% ogólnej kwoty. Najmniejszych środków można spodziewać się z Europejskiego Funduszu Społecznego, tj. 4,7 mld zł, stanowiące 7,6% kwoty dofinansowania związanej umowami w całym kraju.

Wykres 14. Struktura dofinansowania projektów realizowanych w Polsce i Małopolsce z Funduszy Europejskich



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Niemal 57% Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w Małopolsce pochłonął Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego. W całej Polsce udział programów regionalnych jest o przeszło 4 punkty procentowe niższy, ale też występują programy finansowane z tego funduszu, które nie są odnotowywane w Małopolsce. Jeszcze wyższy udział RPO pojawia się w przypadku podziału Europejskiego Funduszu Społecznego – w jego przypadku na RPO przypada 77,1%, podczas gdy w skali całego kraju programy regionalne absorbują 64,0% środków z tego funduszu. Szczegółowe dofinansowanie programów z poszczególnych funduszy obrazuje poniższa tabela.

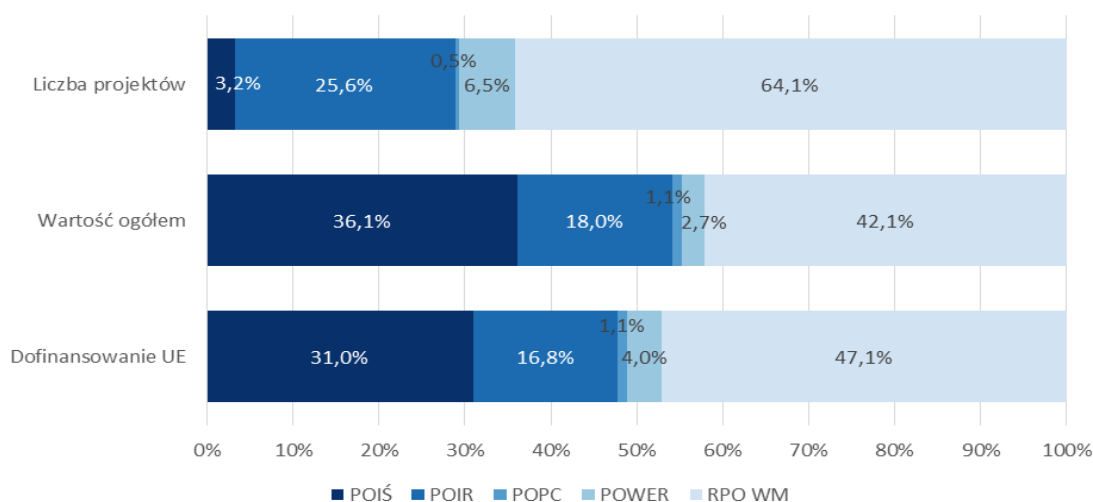
Tabela 11. Dofinansowanie europejskie do projektów realizowanych wg programów operacyjnych wg funduszy

FUNDUSZ	PROGRAM OPERACYJNY							
	POIS	POIR	POPC	POPW	POPT	POWER	RPO	RAZEM
	W MILIARDACH ZŁOTYCH							
Polska	120,9	46,2	11,5	9,1	3,3	22,6	141,3	355,0
EFRR	24,0	46,2	11,5	9,1			101,1	191,9
EFS						22,6	40,2	62,8
FS	97,0				3,3			100,3
w tym								
Małopolska	8,5	4,6	0,3			1,1	12,8	27,3
EFRR	2,1	4,6	0,3				9,2	16,2
EFS						1,1	3,7	4,7
FS	6,4							6,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Projekty wg programów operacyjnych

Na terenie województwa małopolskiego projekty objęte Polityką Spójności realizowane są w pięciu programach operacyjnych oraz programie współpracy transgranicznej Polska-Słowacja, o którym będzie mowa w osobnym rozdziale. Dominuje pośród nich, zarówno pod względem liczby projektów, jak i wartości wdrażanych działań i dofinansowania z Funduszy Europejskich Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020.

Wykres 15. Struktura ilościowa i wartościowa projektów realizowanych na terenie Małopolski wg programów operacyjnych – stan na 31 grudnia 2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Na tle innych województw pozycja Małopolski jest stabilna i dosyć wysoka. Najwyższe lokaty odnotowano w Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój, prześcigając drugie w kolejności województwo mazowieckie o ponad 2 mld zł w wartości projektów realizowanych w tym programie. W porównaniu do lat poprzednich obniżyła się lokata pod względem liczby projektów realizowanych w RPO Województwa Małopolskiego, co jest skutkiem wprowadzenia różnych rozwiązań w zakresie tarcz antykryzysowych w poszczególnych województwach. Jednak na tle prezentowanych poniżej zestawień wynika, iż w RPO WM realizowane są większe, bardziej kosztowne projekty niż w szeregu innych województw.

W poniższej tabeli zestawiono udziały liczby projektów realizowanych na terenie województwa małopolskiego z innymi województwami oraz udział w wartościach projektów przypisanych do regionów (tj. bez wartości projektów o zasięgu ogólnopolskim). Kolumna „razem” liczona jest wraz z programem Operacyjnym Polska Wschodnia.

Tabela 12. Udział i pozycja projektów realizowanych w Małopolsce w stosunku do innych województw według programów operacyjnych – stan na 31 grudnia 2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE		PROGRAM OPERACYJNY					RAZEM
		POIŚ	POIR	POPC	POWER	RPO	
Liczba projektów	udział	7,7%	12,1%	7,3%	9,5%	6,0%	6,9%
	pozycja	5	2	9	3	9	6
Wartość projektów	udział	7,5%	13,0%	6,5%	9,7%	9,3%	8,7%
	pozycja	5	1	6	3	2	3
Dofinansowanie UE projektów	udział	7,6%	13,2%	7,0%	9,8%	9,2%	8,8%
	pozycja	4	1	5	2	2	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

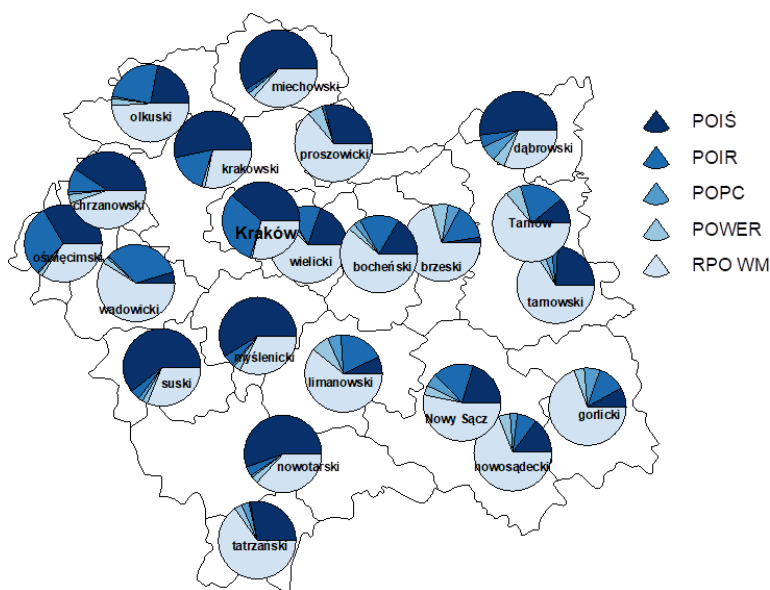
W niemal wszystkich powiatach województwa małopolskiego pod względem liczby realizowanych programów liderem jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego. Jedynym wyjątkiem jest Kraków, gdzie ilościowo dominuje PO Inteligentny Rozwój. Nieco odmiennie kształtuje się dominacja programów pod względem wartości. Wprawdzie i w tym przypadku w 15 powiatach największe wartości są w przypadku RPO Województwa Małopolskiego, ale w 7 powiatach największe nakłady ponoszone są na projekty wpisujące się w PO Infrastruktura i Środowisko. Są to; powiat dąbrowski (budowa gazociągu), powiaty myślenicki, nowotarski, suski, krakowski, miechowski (inwestycje drogowe) i Kraków (realizowane są 62 projekty, w tym najdroższy, jakim jest budowa fragmentu S-7). Ponadto w Krakowie wartość projektów z RPO WM przekraczają również projekty z POIR.

O ile we wszystkich powiatach realizowane są projekty ze wszystkich omawianych programów operacyjnych, o tyle w gminach sytuacja jest nieco bardziej zróżnicowana. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest realizowany w 115 gminach województwa małopolskiego, PO Inteligentny Rozwój w 126, PO Polska Cyfrowa w 166 gminach, a PO Wiedza Edukacja Rozwój w 158. Jedynie Regionalny Program Operacyjny ma w swoich projektach przełożenie na wszystkie 182 gminy w województwie.



Projekty ze wszystkich 5 programów są realizowane w 65 gminach, tj. 35,7% ogółu. Dla 4 programów projekty znajdują się w 74 gminach, czyli 40,7% całego zbioru, 3 programy mają projekty w 40 gminach (22,0%) i 2 programy w 3 gminach (1,6%). Nie ma gminy, w której nie byłoby żadnego projektu lub tylko pojedynczy, ewentualnie kilka ale tylko z jednego programu. Jest to istotna informacja z tytułu możliwości uzyskania efektu synergii.

Mapa 17. Struktura wartości projektów realizowanych w powiatach małopolskich według programów operacyjnych



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

W 2022 roku o 182 wzrosła liczba, a o 789,9 mln zł (UE: 563,2 mln zł) wartość projektów w niemal wszystkich osiach priorytetowych RPO Województwa Małopolskiego. Spadek ilościowy i wartościowy odnotowano w osi 3. Przedsiębiorcza Małopolska. Najwyższy przyrost ilości projektów dokonał się w priorytecie 4. Regionalna Polityka Energetyczna, podczas gdy przyrost wartości był rekordowy w przypadku nowo utworzonego priorytetu 14. REACT-EU dla Zdrowia i Gospodarki w Małopolsce, stanowiącego odpowiedź na skutki epidemii Covid 19.

W RPO Województwa Małopolskiego istnieją jeszcze dwa nowe priorytety dedykowane wsparciu uchodźców z Ukrainy, lecz na koniec 2022 roku nie zostały zawarte żadne umowy wpisujące się w tę tematykę.

Tabela 13. Wartość i liczba oraz zmiany w 2022 projektów realizowanych w ujęciu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego

OSIE PRIORYTETOWE	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW
	W MLN ZŁ		W SZT.
Stan na 31 grudnia 2022			
1. Gospodarka Wiedzy	1 371,4	732,0	623
2. Cyfrowa Małopolska	794,2	608,0	118
3. Przedsiębiorcza Małopolska	1 682,2	1 087,2	416
4. Regionalna Polityka Energetyczna	3 349,2	2 177,2	598
5. Ochrona Środowiska	793,9	445,0	211
6. Dziedzictwo Regionalne	1 415,3	703,8	241
7. Infrastruktura Transportowa	2 470,3	1 685,5	95
8. Rynek Pracy	1 350,4	1 141,8	567
9. Region Spójny Społecznie	1 361,2	1 151,9	498
10. Wiedza i Kompetencje	1 073,6	912,0	659
11. Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej	1 729,1	853,7	214
12. Infrastruktura Społeczna	1 155,2	743,0	46
13. Pomoc techniczna	532,2	452,4	16
14. REACT-EU dla Zdrowia i Gospodarki w Małopolsce	201,4	155,5	10
RPO WM	19 279,6	12 849,0	4 312
Umowy anulowane w 2021			
1. Gospodarka Wiedzy	14,4	8,7	10
2. Cyfrowa Małopolska	0	0	0
3. Przedsiębiorcza Małopolska	43,0	20,3	14
4. Regionalna Polityka Energetyczna	108,1	56,1	6
5. Ochrona Środowiska	5,6	3,8	3
6. Dziedzictwo Regionalne	16,4	9,5	3
7. Infrastruktura Transportowa	15,5	8,0	1
8. Rynek Pracy	0	0	0
9. Region Spójny Społecznie	3,7	3,2	3
10. Wiedza i Kompetencje	1,4	1,2	1
11. Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej	29,4	13,8	3
12. Infrastruktura Społeczna	0	0	0
13. Pomoc techniczna	0	0	0
14. REACT-EU dla Zdrowia i Gospodarki w Małopolsce	0	0	0
RPO WM	237,6	124,6	44



Umowy zawarte w 2021 roku			
1. Gospodarka Wiedzy	813,5	620,7	226
2. Cyfrowa Małopolska	28,2	18,9	51
3. Przedsiębiorcza Małopolska	24,2	16,2	14
4. Regionalna Polityka Energetyczna	0	0	0
5. Ochrona Środowiska	197,7	151,3	49
6. Dziedzictwo Regionalne	6,8	5,6	4
7. Infrastruktura Transportowa	78,6	54,6	5
8. Rynek Pracy	19,2	14,2	1
9. Region Spójny Społecznie	29,0	24,5	27
10. Wiedza i Kompetencje	137,0	116,4	15
11. Rewitalizacja Przestrzeni Regionalnej	37,6	32,0	35
12. Infrastruktura Społeczna	52,5	30,3	9
13. Pomoc techniczna	0	0	0
14. REACT-EU dla Zdrowia i Gospodarki w Małopolsce	1,4	1,2	6
RPO WM	201,4	155,5	10

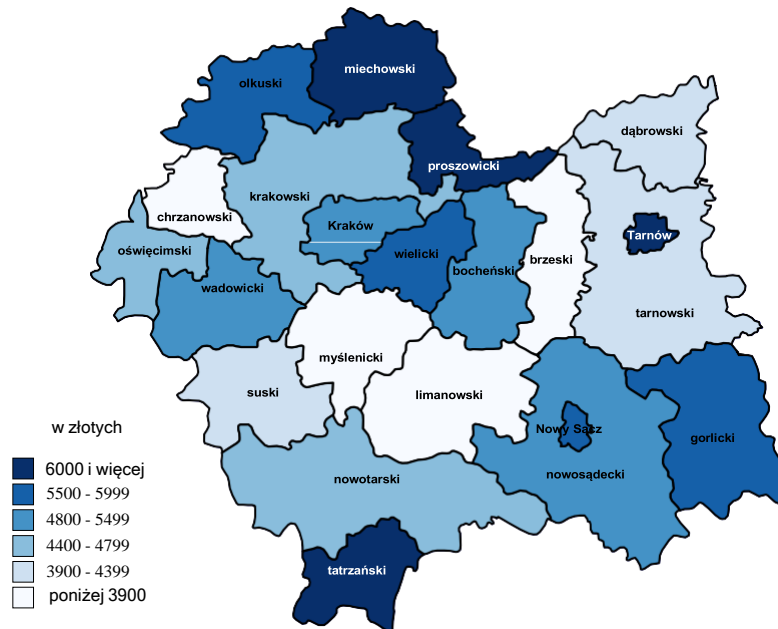
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Podobnie jak już wcześniej omawiano, również i w przypadku Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego mamy do czynienia z kilkoma średnimi przy przeliczaniu na mieszkańca. Średnia wartość na mieszkańca projektu z RPO Województwa Małopolskiego wynosi 5620 zł (UE: 3746 zł), średnia dla powiatów wynosi 5500 zł (UE: 3322 zł), a dla gmin 4998 zł (UE: 3220 zł). Średnie te zostały uwzględnione w poniższych kartogramach.

Wartości powyżej średniej dla gmin wykazane są w 56 przypadkach, natomiast dla powiatów przekroczenie średniej miało miejsce w 8 przypadkach.

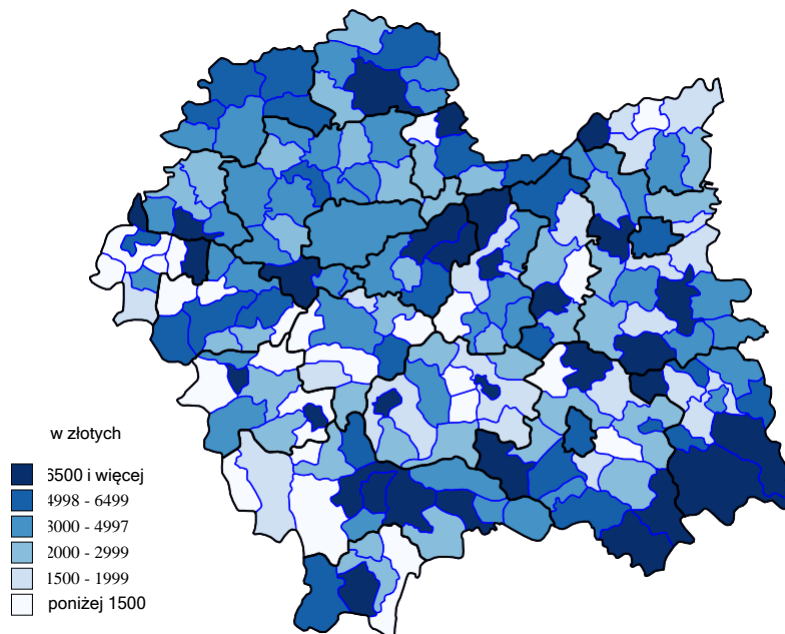


Mapa 18. Wartość ogółem na mieszkańca projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego wg powiatów



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Mapa 19. Wartość ogółem na mieszkańca projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego wg gmin – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Realizacja celów tematycznych w projektach wdrażanych w Małopolsce

Cele tematyczne określone w Rozporządzeniu Wykonawczym komisji (UE) nr 215/2014 przypisują każdy z realizowanych projektów do działań mających przynieść konkretny efekt na określonym polu. Mają one charakter porządkujący podejmowane przedsięwzięcia, niezależnie od programu operacyjnego z którego jest ono finansowane. Wyznaczone jest 12 celów tematycznych, obejmujących podstawowe kierunki wsparcia, tj. m.in. innowacyjność, cyfryzacja i komunikacja, konkurencyjność, ochrona środowiska, transport, energetyka, rynek pracy, integracja społeczna, edukacja, działania naprawcze po epidemii COVID. Natomiast celem tematycznym nazwanym w niniejszym opracowaniu „innowacjami społecznymi” objęto działania łączące w sobie zagadnienia związane z rynkiem pracy, edukacją i rozwiązywaniem problemów społecznych.

Województwo małopolskie zajęło **pierwsze miejsce wśród województw** pod względem wartości projektów w dwóch celach tematycznych:

- „**Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji**” w ramach którego realizowane jest 1465 projektów (o 44 więcej od drugiego w rankingu województwa mazowieckiego) o łącznej wartości 7,6 mld zł (UE: 4,4 mld zł). Kwoty te stanowią 13,6% przeznaczonych na realizację celu w ramach wszystkich województw.
- „**Promowanie włączenia społecznego oraz walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją**”, gdzie zaangażowane są środki finansowe w wysokości 4,3 mld zł (UE: 2,8 mld zł). Ranking ilościowy stawia Małopolskę na 8 miejscu w tym celu tematycznym z 859 zawartymi umowami.

Drugie miejsce pod względem wartości projektów przypada Małopolsce w 3 celach tematycznych:

- „**Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami**” w którym realizowane projekty przyjęły wartość 3,9 mld zł (UE: 2,1 mld zł). Wartość tę ma łącznie 541 projektów wpisujących się w ten temat, stanowiąc najliczniejszy zbiór z tego celu w Polsce,
- „**Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników**” obejmujące 917 projektów o wartości 2,7 mld zł (UE: 2,2 mld zł),
- „**Innowacje społeczne**” to 20 projektów (3 miejsce) o wartości 68,2 mln zł (UE: 64,3 mln zł).

Ostatnia z medalowych pozycji uzyskana została w 2 celach tematycznych:

- „**Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjnych i komunikacyjnych**” w którym Małopolska ustępuje województwu mazowieckiemu i lubelskiemu, o wartości 1,3 mld zł (UE: 0,9 mld zł) realizowanych jest 151 projektów,
- „**Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej**” – za województwami wielkopolskim i kujawsko-pomorskim. Cel obejmuje 26 projektów o łącznej wartości 22,5 mln zł (UE: 18,9 mln zł).



W ciągu roku nastąpiło szereg zmian w wartości umów na realizację projektów w Małopolsce. Nie zawsze są to przyrosty, w przypadku trzech celów tematycznych odnotowany został spadek wartości ogólnie dofinansowania UE.

Jest to efekt zarówno anulowania umów, jak i zamknięcia i ostatecznego rozliczenia projektu – w wielu przypadkach w efekcie ostatecznego podsumowania koszty wdrożenia okazują się być mniejsze od zakładanych wartości. I tak największe spadki wartości odnotowano w zakresie projektów wpisujących się w cel tematyczny „Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” – spadek wartości o 218,4 mln zł (UE: -65,3 mln zł), „Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)” – spadek wartości o 114,6 (UE: -47,0 mln zł), przy jednoczesnym spadku zawartych umów o 52, oraz „Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem” – spadek wartości o 0,4 mln zł (UE: - 0,6 mln zł).

Natomiast największy przyrost wartości wśród projektów realizowanych na obszarze województwa małopolskiego odnotowano w zakresie celu tematycznego „Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości”. Przyrost względny wyniósł w 2022 roku 34,4%, a przyrost bezwzględny 3,6 mld zł (UE: 1,5 mld zł). W drugim pod względem przyrostu wartości projekcie „Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach” wzrost wyniósł 255,5 mln zł (UE: 148,9 mln zł), tj. wzrost o 4,6%.

W dalszych wykresach, kartogramach i zestawieniach ze względów redakcyjnych używane będą skrótowe nazwy poszczególnych celów tematycznych. Użyte skróty stosowane są tylko na użytek niniejszego opracowania.



Tabela 14. Zestawienia skrótów nazw celów tematycznych

PEŁNA NAZWA CELU TEMATYCZNEGO	SKRÓT
Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	Innowacyjność
Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjnych i komunikacyjnych	Cyfryzacja
Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)	Konkurencyjność
Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	Dekarbonizacja
Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	Zmiany klimatyczne
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami	Ochrona środowiska
Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej	Transport
Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	Rynek pracy
Promowanie włączenia społecznego oraz walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	Problemy społeczne
Inwestowanie w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie	Kształcenie
Wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej	Zarządzanie regionem
Innowacje społeczne	Innowacje społeczne
Wspieranie kryzysowych działań naprawczych w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowanie do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność	Przeciwdziałanie COVID

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

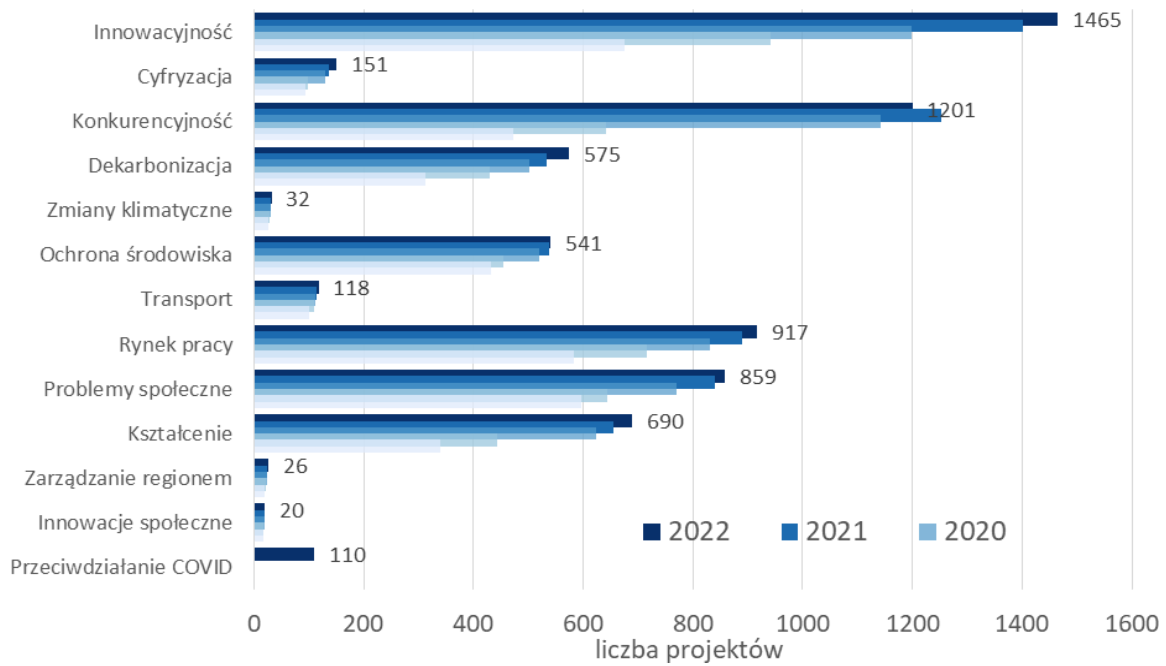


Tabela 15. Zmiany w liczbie i wartościach projektów wg celów tematycznych

CEL TEMATYCZNY (SKRÓT NAZWY)	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ OGÓŁEM	DOFINANSOWANIE UE
		W MILIONACH ZŁOTYCH	
Projekty nowe w 2021			
Innowacyjność	96	123,9	86,9
Cyfryzacja	14	24,2	16,2
Konkurencyjność	1	8,9	3,2
Dekarbonizacja	52	208,7	158,9
Zmiany klimatyczne	1	3,7	3,2
Ochrona środowiska	7	74,7	54,3
Transport	4	3 435,8	1 477,9
Rynek pracy	31	39,4	30,3
Problemy społeczne	24	189,5	146,7
Kształcenie	35	37,6	32,0
Zarządzanie regionem	1	0,1	0,1
Innowacje społeczne	110	239,5	189,5
Przeciwdziałanie COVID	7	7,2	6,1
Pomoc techniczna	383	4 393,3	2 205,1
Razem	96	123,9	86,9
Projekty anulowane w 2021			
Innowacyjność	32	256,8	106,1
Konkurencyjność	53	145,5	62,8
Dekarbonizacja	10	125,3	63,8
Ochrona środowiska	3	5,6	3,8
Transport	1	15,5	8,0
Rynek pracy	4	17,1	10,1
Problemy społeczne	6	33,2	17,0
Kształcenie	1	1,4	1,2
Razem	110	600,4	272,8

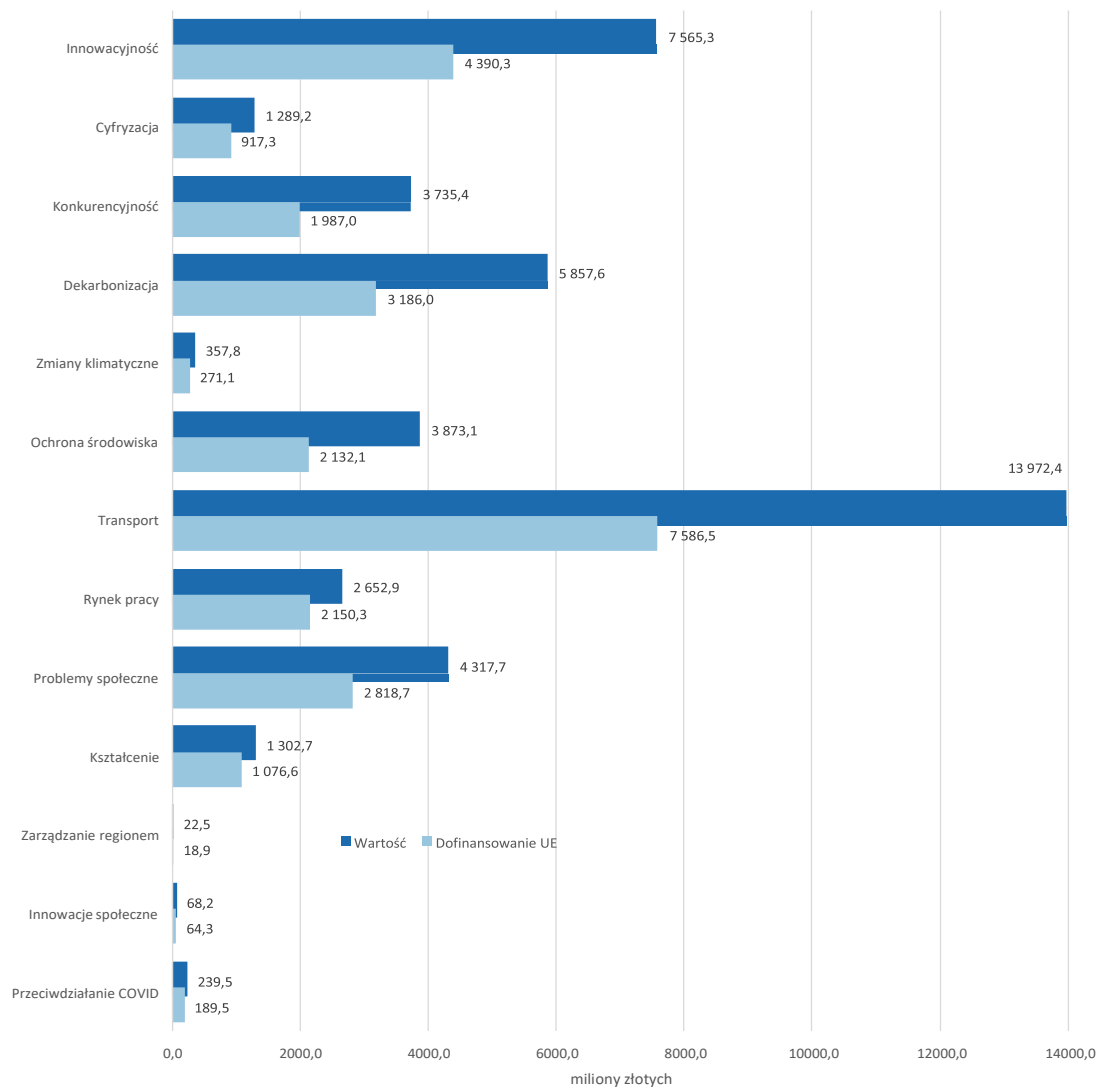
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Wykres 16. Zmiana liczby projektów wg celów tematycznych realizowanych w województwie małopolskim w latach 2018-2022



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

Wykres 17. Wartość ogółem i dofinansowanie z Funduszy Europejskich do projektów realizowanych w województwie małopolskim wg celów tematycznych



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014

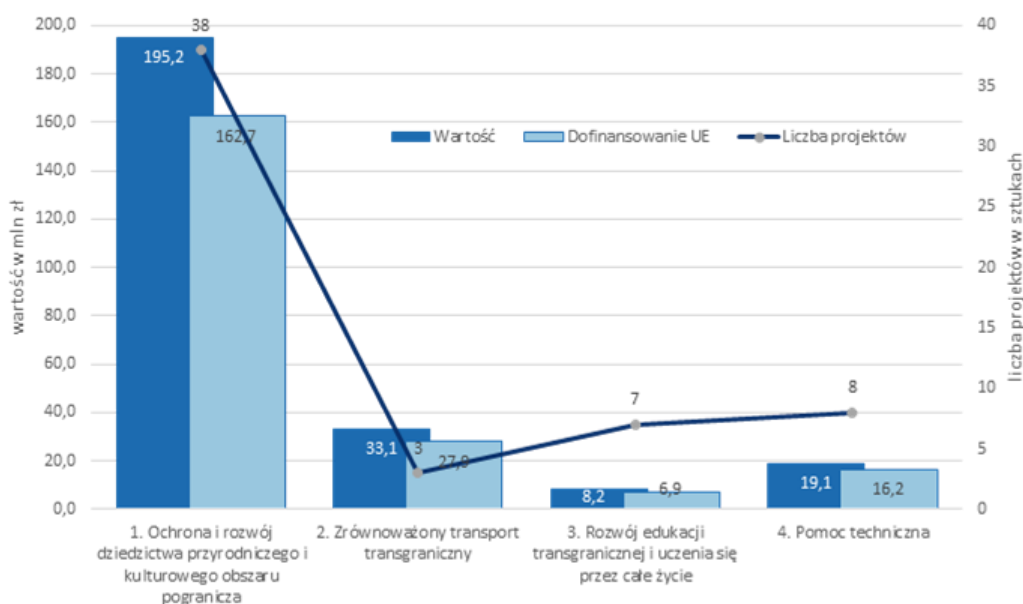


Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska – Słowacja

Województwo małopolskie wraz z województwami podkarpackim i śląskim oraz partnerami po stronie słowackiej, tj. Vychodné Slovensko (Prešovský Kraj) i Stredné Slovensko (Žylinský Kraj) realizują na terenach nadgranicznych obydwu krajów Program Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska – Słowacja. Celem programu jest przygotowywanie i wdrażanie wspólnych przedsięwzięć służących mieszkańcom i gościom po obydwu stronach granicy. Zakres wspólnych działań obejmuje działania związane z zachowaniem i udostępnieniem dorobku dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego, tworzenie infrastruktury pod zrównoważony transport zapewniający zbliżenie obszarów pogranicza po obu stronach granicy, promowanie pogłębiania wiedzy.

Dla potrzeb niniejszego opracowania wartość projektów przeliczona została z euro na złote wg średniego kursu z 2022 roku, a następnie podzielona przez liczbę powiatów zaangażowanych w realizację tego projektu, równoprawnie traktując powiaty po polskiej i słowackiej stronie. Na koniec 2022 roku w Małopolsce realizowano **56 projektów** z programu Polska-Słowacja o wartości **255,5 mln zł, dofinansowanych** z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego **kwotą 213,7 mln zł**. W porównaniu do roku poprzedniego lista projektów wydłużyła się o 7, w tym 4 z Pomocy Technicznej. W porównaniu z zeszłym rokiem wzrost wartości całkowitej wyrażonej w euro wyniósł ok. 4%.

Wykres 18. Wartość i liczba projektów programu Współpracy Transgranicznej Polska-Słowacja wg priorytetów – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Program Polska-Słowacja w rzeczywistości realizowany jest głównie na terenie 4 powiatów województwa małopolskiego, chociaż koszty tytułem pomocy technicznej ponoszone są na terenie 13 powiatów. Największa liczba projektów, a co za tym idzie najwyższa zaangażowana kwota, odnotowana jestw przypadku działania „Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza”.

Tabela 16. Liczba i wartość projektów Programu Współpracy Terytorialnej Polska-Słowacja wg priorytetów i powiatów realizacji

POWIAT	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE
		W MLN ZŁ	
Ochrona i rozwój dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza			
myślenicki	6	18,0	15,2
nowosądecki	36	156,2	129,9
oświęcimski	8	20,9	17,5
Razem	38	195,2	162,7
Zrównoważony transport transgraniczny			
nowosądecki	2	20,1	16,9
nowotarski	1	13,0	11,1
Razem	3	33,1	27,9
Rozwój edukacji transgranicznej i uczenia się przez całe życie			
myślenicki	5	2,2	1,9
nowosądecki	7	4,0	3,4
oświęcimski	4	1,9	1,6
Razem	7	8,2	6,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z systemu SL 2014



Wspólna Polityka Rolna w Małopolsce

Rolnictwo jest rodzajem działalności znacząco odmiennym od innych działalności gospodarczych. Na plan pierwszy wysuwa się długi okres realizacji planów, wynoszący co najmniej jeden rok w przypadku produkcji roślinnej i wieloletni w przypadku hodowli zwierzęcej, zależność od warunków pogodowych i klimatycznych oraz realnie niższy poziom dochodu w porównaniu z dochodami z innych działalności pozarolniczych. Oprócz dochodowości działalność rolnicza powinna być zrównoważona i przyjazna środowisku.

Celami Wspólnej Polityki Rolnej, stanowiącymi odpowiedź na przedstawione powyżej wyzwania, są:

- wspieranie rolników i poprawa wydajności rolnictwa przez zapewnienie stabilnych dostaw żywności po przystępnych cenach,
- zapewnienie unijnym rolnikom odpowiedniego standardu życia,
- wspieranie zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi i przeciwdziałania zmianie klimatu,
- ochrona obszarów wiejskich i krajobrazów,
- kultywowanie gospodarki wiejskiej przez promowanie zatrudnienia w rolnictwie, przemyśle rolno-spożywczym i w sektorach powiązanych.

Realizacja Wspólnej Polityki Rolnej odbywa się przez dwa filary: pierwszy filar to bezpośrednie wsparcie do produkcji rolnej poprzez system bezpośrednich dopłat, finansowany z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji, oraz drugi filar skierowany na rozwój obszarów wiejskich mający źródło finansowania w Europejskim Funduszu Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

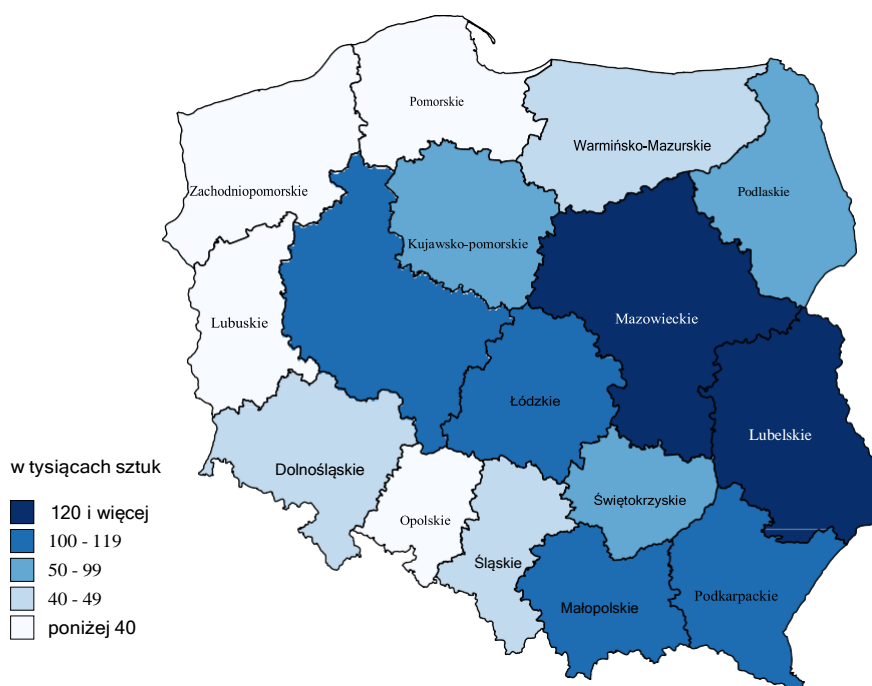
Dopłaty obszarowe

W zakresie dopłat obszarowych rolnicy otrzymują środki proporcjonalne do wielkości gospodarstwa rolnegoi struktury upraw tytułem jednolitych płatności obszarowych, uzupełniających płatności obszarowych, dopłat energetycznych, płatności cukrowej, oddzielnej płatności z tytułu owoców i warzyw, przejściowej płatności z tytułu owoców i warzyw, wsparcia specjalnego. Podstawową formą wsparcia są jednolite płatności obszarowe zależne bezpośrednio od uprawianego areалу. Płatności obszarowe wypłacane są w całości ze środków europejskich.



W 2022 roku rolnicy z terenu województwa małopolskiego złożyli niemal 111 tys. wniosków o dopłaty obszarowe¹, co daje 5 pozycję wśród województw (mediana liczby złożonych wniosków w województwach wyniosła 68,5 tys.). W perspektywie 2004-2022 obserwuje się wyraźny trend spadkowy liczby składanych wniosków, z poziomu sięgającego w skali kraju nawet 1469 tys. w 2006 roku, do 1 265 tys. w 2022 roku. Może to być efektem z jednej strony wyłączenia gruntów z produkcji rolnej, jak i scalania gruntów w większe gospodarstwa rolne.

Mapa 20. Liczba wniosków o dopłaty bezpośrednie złożone w 2022 roku wg województw



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARiMR

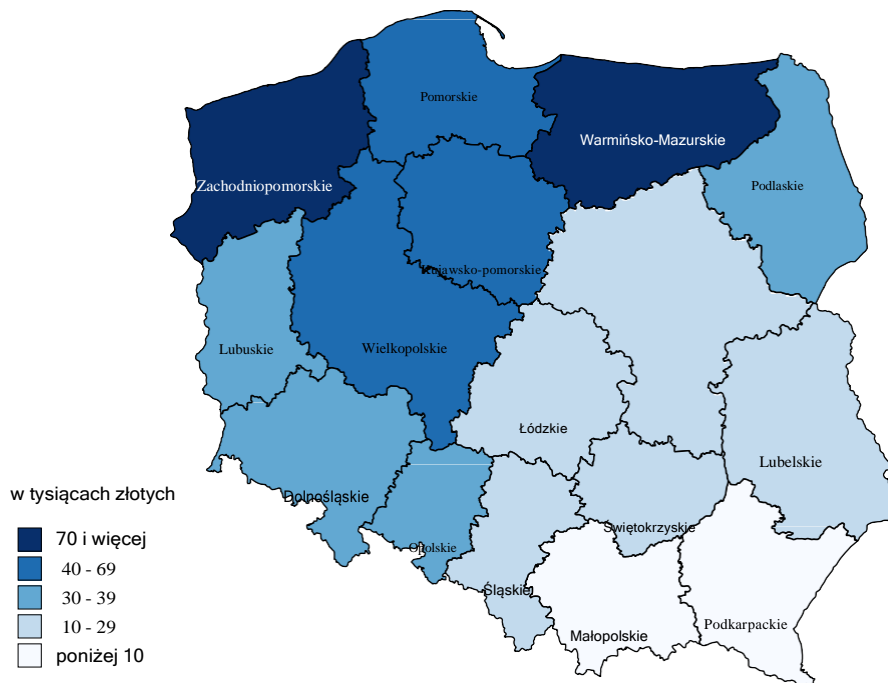
Odmienne trend pojawia się w przypadku wysokości zrealizowanych wypłat. **Rolnikom z Małopolski w całym okresie 2004-2022 wypłacono 8,1 mld zł, w tym 398,8 mln zł w 2022 roku**². Natomiast przeciętna wielkość zrealizowanej płatności na 1 wydaną decyzję dla Małopolski w 2022 roku wynosi 7070 zł, wobec 24 479 zł średniej dla Polski. Wielkość dla Małopolski jest najniższa w skali całego kraju, co świadczy wyraźnie o rozdrobieniu rolnictwa w naszym województwie.

¹ Dane wg stanu na 25.01.2023 r., w bieżącej aktualizacji prowadzonej przez ARiMR

² Dane wg stanu na 25.01.2023 r., w bieżącej aktualizacji ARiMR



Mapa 21. Wartość zrealizowanych wypłat tytułem dopłat obszarowych w przeliczeniu na 1 wydaną decyzję w roku 2022 według województw



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARiMR

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Głównym celem PROW 2014-2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Cel ten jest realizowany poprzez 6 priorytetów:

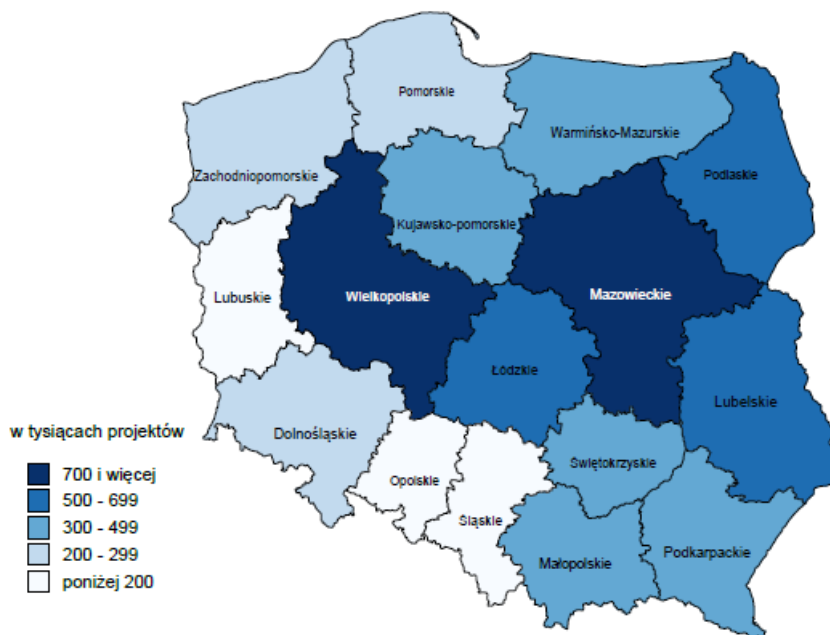
- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

-



W bieżącej perspektywie finansowej w Małopolsce zawartych zostało **471,1 tys. umów** (podjętych decyzji w zakresie dofinansowania) na kwotę **3,3 mld zł**, wspartych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W 2022 roku zbiór powiększył się o niemal 55 tys. umów na kwotę 0,1 mld zł.

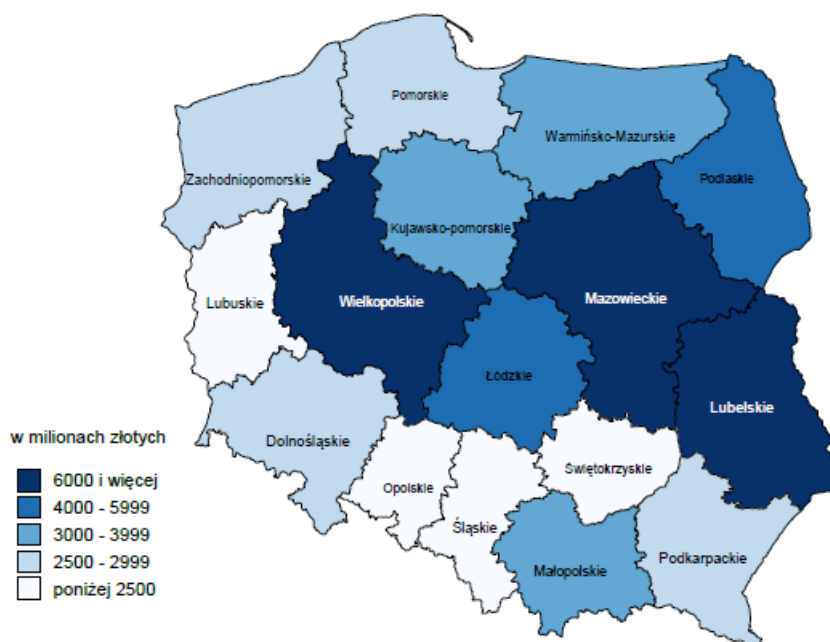
Mapa 22. Liczba zawartych umów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wg województw – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARiMR

O ile pod względem liczebności umów Małopolska zajmuje 6 pozycję w kraju, o tyle ich wartość daje już 9 pozycję, czyli w Małopolsce mamy stosunkowo dużo lecz niezbyt kosztownych projektów – przeciętna wartość projektu kształtuje się w Małopolsce na poziomie 6,9 tys. zł przy średniej krajowej w wysokości 9,0 tys. zł.

Mapa 23. Wartość zawartych umów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wg województw – stan na 31 grudnia 2022 r.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARiMR

Projekty PROW realizowane w Małopolsce angażują 5,3% środków dla całego kraju, natomiast ilościowo stanowią 6,8% wszystkich projektów w kraju. W poszczególnych działaniach PROW udział Małopolski sięga maksymalnie 10,7% w przypadku liczby projektów zaliczonych do działania „M.14 Dobrostan zwierząt”, i 9,5% w przypadku wartości dla działania „M.19. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”.



Tabela 17. Liczba i wartość umów zawartych w ramach PROW 2014-2020 w Polsce i Małopolsce wg działań – stan na 31 grudnia 2022 r.

DZIAŁANIE PROW	MAŁOPOLSKA		POLSKA	
	UMOWY CZYNNNE		UMOWY CZYNNNE	
	LICZBA	KWOTA W MLN ZŁ	LICZBA	KWOTA W MLN ZŁ
M.01 Transfer wiedzy i działalność informacyjna	3	7,5	73	98,8
M.02 Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw	4	19,9	104	325,0
M.03 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	924	4,1	24 660	110,3
M.04 Inwestycje w środki trwałe	2 112	708,2	56 097	14 654,3
M.05 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	140	9,8	5 973	379,7
M.06 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	7 553	788,0	110 094	11 726,0
M.07 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	317	440,7	5 628	7 428,0
M.08 "Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów" w ramach PROW 2014-2020	613	1,9	22 491	100,9
M.09 Tworzenie grup i organizacji producentów	0	0,0	580	839,8
M.10 "Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne"	23 687	256,2	501 753	6 693,8
M.11 "Rolnictwo ekologiczne"	5 340	40,0	132 219	2 696,4
M.13. Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	407 045	506,5	5 724 225	9 906,0
M.14 Dobrostan zwierząt	11 189	20,8	104 641	662,1
M.16 Współpraca	30	32,3	311	343,5
M.17 Zarządzanie ryzykiem	6	0	102	1,0
M.19 "Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER"	2 757	346,3	26 063	3 638,2
M.20 Pomoc techniczna	35	49,8	1400	1 149,0
M.21 Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19	9 299	38,3	180 305	1 198,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARiMR

Wartość zawartych umów jest oczywiście zdecydowanie wyższa od wartości wypłaconych z tego tytułu kwot. Wraz ze zobowiązaniami z lat poprzednich wypłaconymi w omawianym okresie, do Małopolski trafiło ok. **2,6 mld zł tytułem wsparcia w ramach PROW 2014-2020**. Środki te w wielu przypadkach, zwłaszcza w małych gminach wiejskich, stanowią istotne dopełnienie do funduszy dostępnych w ramach Polityki Spójności.



Tabela 18. Złożone wnioski oraz zrealizowane płatności w ramach PROW 2014-2020 w Polsce i Małopolsce według działań – stan na 31grudnia 2022 r.

DZIAŁANIE PROW	MAŁOPOLSKA		POLSKA	
	ZŁOŻONE WNIOSKI	REALIZACJA PŁATNOŚCI KWOTA W MLN ZŁ	ZŁOŻONE WNIOSKI	REALIZACJA PŁATNOŚCI KWOTA MLN ZŁ
M.01 Transfer wiedzy i działalność informacyjna	9	0,0	194	12,97,6
M.02 Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw	5	8,3	164	170,1
M.03 Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	787	2,9	22 260	89,2
M.04 Inwestycje w środki trwałe	3 292	377,2	106 377	7 792,6
M.05 Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	300	6,0	10 972	279,2
M.06 Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej	11 519	543,7	171 100	8 912,5
M.07 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	911	335,7	12 654	4 970,4
M.08 "Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów" w ramach PROW 2014-2020	766	10,4	27 491	792,0
M.09 Tworzenie grup i organizacji producentów	10	3,1	1 495	751,1
M.10 "Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne"	27 179	256,2	119 840	6 693,8
M.11 "Rolnictwo ekologiczne"	5 844	40,0	149 517	2 696,4
M.13. Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	449 048	547,5	6 359 266	10 890,8
M.14 Dobrostan zwierząt	14 300	19,5	144 672	650,8
M.16 Współpraca	79	10,3	1 112	146,6
M.19 "Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER"	5 799	277,4	49 063	3 022,3
M.21 Pomoc techniczna	38	37,6	1 524	1 066,4
M.21 Wyjątkowe tymczasowe wsparcie dla rolników i MŚP szczególnie dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19	10 117	38,3	195 625	1 199,2
Renty strukturalne - zobowiązania PROW 2004-2006 i 2007-2017	2 548	52,8	53 466	1 259,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARiMR

Spośród wszystkich działań PROW jedynie kilka spośród nich jest w całości lub częściowo wdrażane przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Na koniec 2022 roku w bazie zarejestrowanych były **2983 umowy o wartości 1119,0 mln zł, dofinansowane kwotą 684,2 mln zł** z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W stosunku do poprzedniego roku anulowane zostały 142 projekty o wartości 51,3 mln zł i dofinansowaniu z EFRROW w kwocie 26,2 mln zł. Jednocześnie w tym samym okresie podpisane zostały 423 umowy o wartości 134,5 mln zł i dofinansowaniu z EFRROW w wysokości 75,8 mln zł.

Tabela 19. Liczba i wartość oraz zmiany w 2021 roku projektów w ramach działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego

DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIA PROW	LICZBA PROJEKTÓW	KOSZTY CAŁKOWITE	DOFINANSO WANIE
		W MILIONACH ZŁ	
Stan na 31 grudnia 2022			
M.04 Inwestycje w środki trwałe	18	178,9	178,5
4.3 Scalanie gruntów	18	178,9	178,5
M.07 Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	317	560,1	268,4
7.2.1 Budowa lub modernizacja dróg lokalnych	84	97,8	58,0
7.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa	147	354,0	168,6
7.4.1.1 Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne	27	52,5	11,8
7.4.1.2 Kształtowanie przestrzeni publicznej	45	42,3	22,7
7.4.2 Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów	9	10,8	5,8
7.6.1 Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego	5	2,6	1,4
M.19 Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER	2 648	380,0	237,3
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Granty	124	15,4	13,3
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Operacje Inne	983	139,6	86,9
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Premia na rozpoczęcie działalności gospodarczej	1 040	78,7	67,8
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Rozwój działalności gospodarczej	442	142,7	66,1
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Operacje własne LGD	59	3,5	3,2
Projekty anulowane w 2022			
7.2.2 Gospodarka wodno-ściekowa	2	8,0	4,0
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Operacje Inne	6	1,1	0,2
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Premia na rozpoczęcie działalności gospodarczej	9	0,9	0,6
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Rozwój działalności gospodarczej	10	3,2	1,2
projekty nowe w 2022			
4.3 Scalanie gruntów	5	36,7	36,7
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Granty	12	1,5	1,4
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Operacje Inne	178	32,2	20,3
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Premia na rozpoczęcie działalności gospodarczej	230	18,2	16,6
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Rozwój działalności gospodarczej	77	26,9	10,7
19.2 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju/ Operacje własne LGD	10	1,0	0,9+

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Funduszy Europejskich UMWM

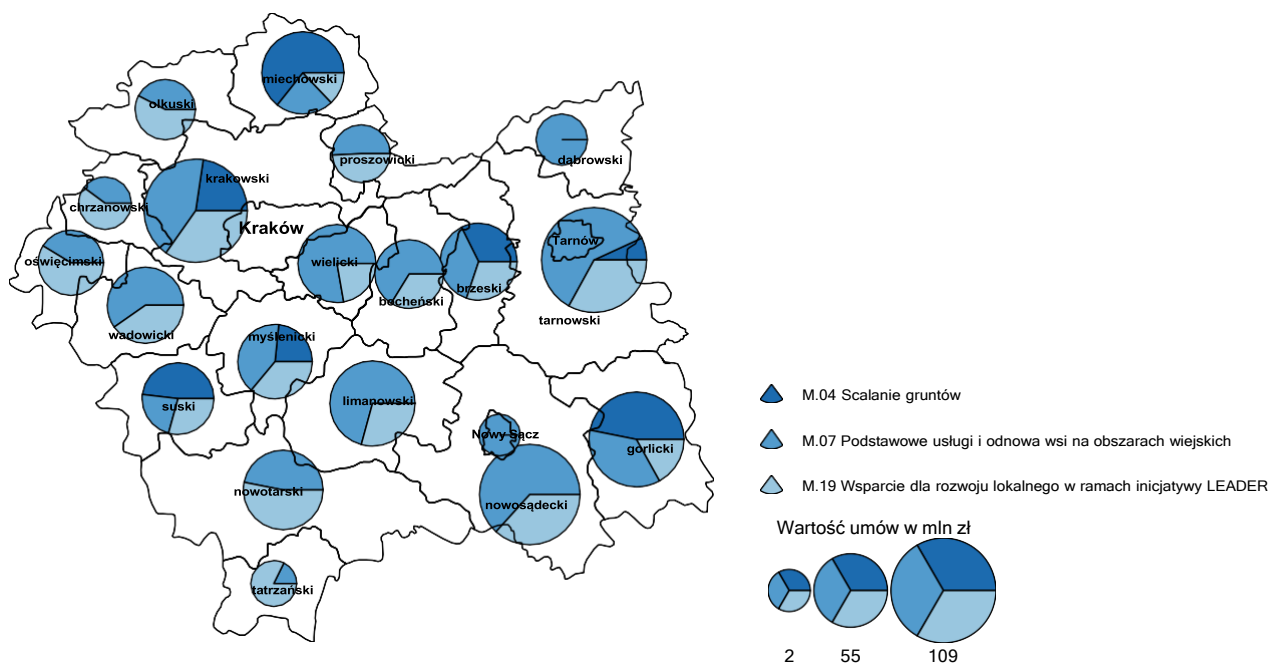


Przeciętna wartość projektu realizowanego w ramach PROW na terenie Małopolski kształtuje się na poziomie 375 tys. zł, z dofinansowaniem na poziomie 230 tys. zł. Zdecydowanie najkosztowniejszą projektami związanymi ze scalaniem gruntów, gdzie wartość jednostkowa osiąga poziom 9,9 mln zł (dofinansowane w 100%).

Relatywnie kosztowne są również projekty związane z gospodarką wodno-ściekową, w przypadkach których uśredniona wartość wynosi w granicach 2,4 mln zł (z dofinansowaniem z Funduszy Europejskich w kwocie 1,1 mln zł).

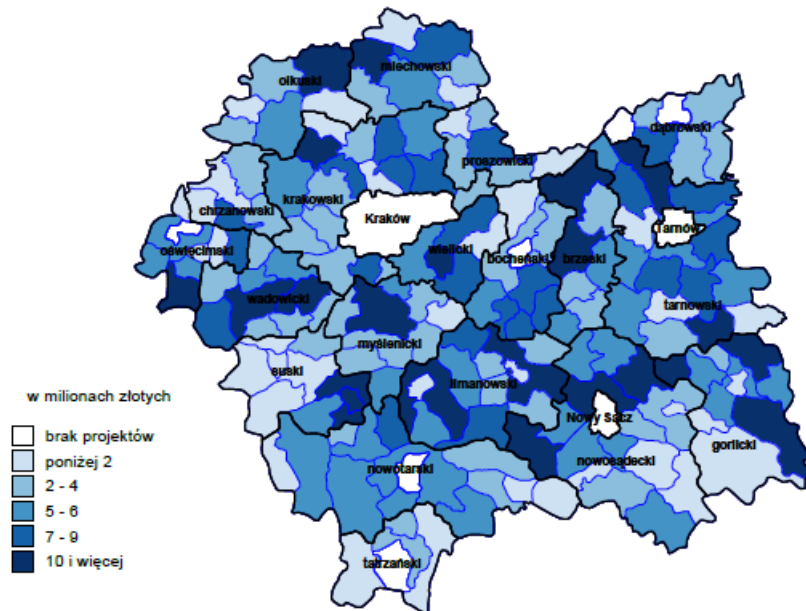
Projekty PROW z działań wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego nie są realizowane w 9 gminach, przy czym 6 z nich to duże miasta: Kraków, Tarnów, Oświęcim, Nowy Targ, Zakopane i Bochnia. Jedynie trzy gminy są typowo wiejskie; Gręboszów, Mędrzechów i Radgoszcz. Z kolei największe skupienie projektów występuje w gminach Myślenice – 49, Kęty – 46, Tuchów – 44, Chelmiec – 43. Z kolei największe dofinansowanie z Funduszy Europejskich trafiło do projektów wdrażanych w gminie Biecz – 31,9 mln zł, Jerzmanowice – 25,0 mln zł, Myślenice – 20,1 mln zł.

Mapa 24. Liczba i wartość projektów z działań PROW wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego według powiatów



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Funduszy Europejskich UMWM

Mapa 25. Wartość projektów z działań PROW wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego według gmin

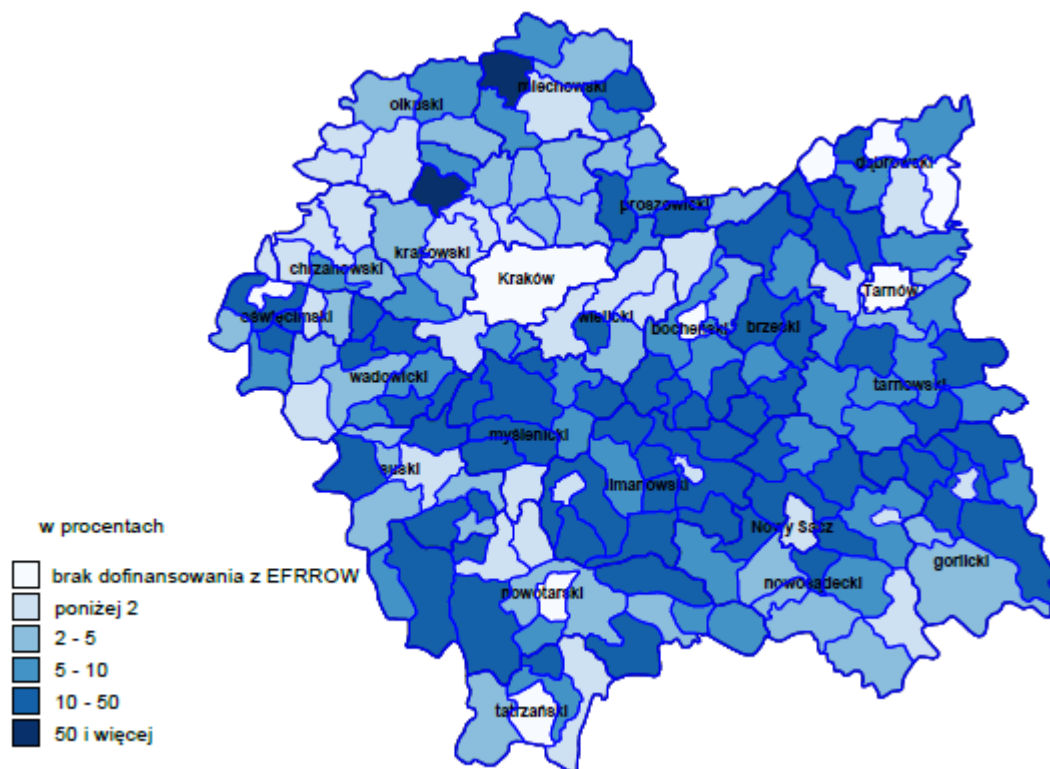


Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Funduszy Europejskich UMWM

Pomimo, iż projekty z PROW mogą się wydawać raczej niewielkimi, zwłaszcza na tle miliardowych inwestycji z POIŚ, ich znaczenie dla niektórych gmin jest nieocenione. Porównując dofinansowanie europejskie, które spłynęło do gmin z tytułu PROW z całością dofinansowania europejskiego ze wszystkich programów widać, że szczególnie wysoka wartość tego wskaźnika uzyskana została w gminie Charsznica – 69%, przed Jerzmanowicami-Przeginią – 54%, Bieczem – 38% i Budzowem – 37%.



Mapa 26. Udział EFRROW w całości dofinansowania z Funduszy Europejskich



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Departamentu Funduszy Europejskich UMWM i danych z SL2014



Aneks

Tabela 20. Liczba, wartość i dofinansowanie europejskie do projektów realizowanych na terenie gmin i powiatów województwa małopolskiego

POWIAT/GMINA	PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFRR, EFS, FS			PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFROW			DOFINANSOWANIE UE NA MIESZKAŃCA W ZŁOTYCH
	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	
		W MLN ZŁ			W MLN ZŁ		
bocheński	277	852,0	505,0	171	47,5	26,3	4 979
Bochnia m.	94	418,7	224,8				7 811
Bochnia gm.	24	34,3	20,1	37	3,0	2,2	1 086
Drwinia	34	99,2	61,0	15	1,8	1,1	9 582
Lipnica Murowana	16	21,7	13,8	14	9,2	5,1	3 419
Łapanów	18	21,4	14,0	22	6,1	3,2	2 014
Nowy Wiśnicz	33	62,9	36,6	21	7,6	3,9	2 826
Rzeszawa	42	74,9	46,7	25	3,3	1,9	4 277
Trzciana	26	30,2	20,2	25	7,8	4,1	4 318
Żegocina	25	24,1	18,1	19	8,6	4,8	4 145
brzeski	307	505,9	338,1	171	61,7	43,0	4 142
Borzęcin	25	41,3	23,0	18	3,4	1,7	3 031
Brzesko	49	125,1	78,1	40	19,2	14,6	2 602
Czchów	22	32,1	21,9	27	5,3	3,3	2 566
Dębno	24	28,5	18,0	22	6,2	3,2	1 463
Gnojnik	31	84,3	48,5	24	5,3	3,2	6 362
Iwkowa	23	42,4	29,4	22	7,0	3,5	5 003
Szczurowa	34	57,4	37,9	34	15,3	13,4	5 552
chrzanowski	305	971,9	639,2	56	20,2	10,8	5 385
Alwernia	32	74,4	47,9	18	4,8	2,3	4 049
Babice	29	81,3	59,5	7	8,7	4,5	7 091
Chrzanów	69	258,7	164,9	13	2,2	1,5	3 710
Libiąż	47	214,2	141,8	7	1,5	1,0	6 628
Trzebinia	55	255,0	149,1	11	2,9	1,4	4 582
dąbrowski	236	737,3	456,2	6	18,2	9,3	8 027
Bolesław pow. dąbrowski	9	11,2	7,1	1	3,9	2,0	3 404
Dąbrowa Tarnowska	41	286,6	176,9	1	4,0	2,0	8 548
Gręboszów	12	149,0	82,7				25 572
Mędrzechów	9	10,5	6,6				1 945
Olesno	20	79,4	42,3	3	7,7	4,1	6 038

POWIAT/GMINA	PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRR, EFS, FS			PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFROW			DOFINANSOWANIE UE NA MIESZKANCA W ZŁOTYCH
	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	
		W MLN ZŁ			W MLN ZŁ		
Radgoszcz	14	25,9	17,9				2 398
Szczucin	18	27,4	17,8	1	2,6	1,2	1 511
gorlicki	406	860,4	556,1	185	92,1	72,9	5 918
Biecz	52	75,7	51,1	28	33,9	31,9	5 086
Bobowa	43	89,3	56,0	22	11,1	6,3	6 499
Gorlice m.	109	249,4	134,8	2	0,1	0,1	5 172
Gorlice gm.	33	39,3	23,9	30	6,8	4,3	1 658
Lipinki	22	43,0	30,1	18	5,0	3,0	4 909
Łużna	24	22,7	15,2	24	5,8	3,6	2 242
Moszczenica	27	32,2	22,0	14	4,8	2,8	5 064
Ropa	40	44,1	28,9	14	1,2	1,1	5 422
Sękowa	41	79,5	55,0	22	21,8	18,8	15 094
Uście Gorlickie	45	70,9	43,4	12	1,7	1,0	6 474
krakowski	615	4 660,5	2 343,4	287	106,5	69,1	8 093
Czernichów	27	69,5	40,0	17	5,1	2,9	2 811
Igołomia-Wawrzeńczyce	16	22,2	15,7	11	2,4	1,3	2 158
Iwanowice	22	399,8	176,9	18	7,6	4,2	18 565
Jerzmanowice-Przegonia	20	35,1	21,4	16	25,4	25,0	4 153
Kocmyrzów-Luborzyca	30	365,6	170,4	21	7,5	4,2	9 861
Krzeszowice	63	199,7	128,9	15	7,0	3,5	4 128
Liszki	32	100,3	53,2	10	4,2	1,7	3 021
Michałowice	31	375,3	165,7	20	8,1	5,0	13 216
Mogilany	34	86,9	51,0	26	7,7	4,0	3 444
Skąła	29	42,8	32,0	25	2,9	1,3	3 041
Skawina	130	728,4	383,7	30	3,6	2,2	8 772
Słomniki	42	197,7	98,6	19	6,1	3,4	7 363
Sułoszowa	24	23,6	17,4	17	2,0	1,3	3 260
Świątniki Górne	33	82,5	46,9	23	4,9	2,6	4 492
Wielka Wieś	42	713,4	303,7	8	7,4	3,7	19 484
Zabierzów	67	275,8	151,3	23	3,1	1,8	5 257
Zielonki	54	707,5	310,9	12	1,4	1,0	11 658
Kraków	1 789	13 655,1	7 840,2				9 769
limanowski	374	826,2	523,4	177	75,5	42,1	4 305
Dobra	35	61,3	36,1	11	6,5	3,5	3 945
Jodłownik	19	23,5	14,7	14	8,4	4,8	2 240
Kamienica	21	52,2	22,7	13	7,6	4,5	3 485
Laskowa	25	24,3	19,8	19	4,4	2,5	2 734

POWIAT/GMINA	PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFRR, EFS, FS			PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFROW			DOFINANSOWANIE UE NA MIESZKANCA W ŻŁOTYCH
	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	
		W MLN ŻŁ			W MLN ŻŁ		
Limanowa m.	72	219,3	118,7	8	1,2	0,8	8 199
Limanowa gm.	30	41,5	27,9	35	16,1	8,9	1 424
Łukowica	30	21,0	14,4	8	5,1	2,9	1 705
Mszana Dolna m.	36	74,3	54,0	9	1,2	0,8	7 003
Mszana Dolna gm.	23	60,8	32,9	31	11,4	5,5	2 177
Niedźwiedź	20	20,4	13,4	15	6,2	3,6	2 335
Słupnice	14	6,7	4,4	11	2,7	1,6	869
Tymbark	25	45,1	22,4	9	4,8	2,6	3 891
miechowski	180	930,7	537,9	97	70,5	59,9	12 627
Charsznica	17	37,2	20,6	23	46,7	46,0	9 243
Gołcza	13	73,5	38,4	15	3,6	2,1	6 766
Kozłów	11	11,9	7,7	8	1,0	0,7	1 867
Książ Wielki	10	273,7	140,3	12	8,1	4,7	29 236
Miechów	59	445,8	258,0	25	6,7	3,8	13 845
Raławice	14	12,3	8,8	11	1,4	0,9	3 996
Słaboszów	13	12,3	9,0	10	3,1	1,8	3 170
myślenicki	267	1 142,0	650,3	172	57,4	39,2	5 328
Dobczyce	33	96,4	50,6	12	5,0	2,7	3 444
Lubień	19	661,6	343,4	16	6,9	3,2	34 306
Myślenice	78	184,6	118,4	49	24,5	20,1	3 055
Pcim	20	15,4	8,5	11	2,5	1,4	890
Raciechowice	12	10,3	6,9	11	2,1	1,3	1 276
Siepraw	18	18,7	12,3	39	5,9	4,1	1 731
Sułkowice	18	12,2	8,6	20	2,3	1,7	681
Tokarnia	17	16,1	9,7	12	5,3	3,0	1 430
Wiśniowa	18	40,1	21,2	12	3,0	1,7	3 057
nowosądecki	513	1 563,3	975,2	274	101,7	57,4	4 811
Chełmec	61	119,6	71,5	43	14,4	8,3	2 722
Gródek nad Dunajcem	24	67,9	54,6	18	6,9	4,3	6 571
Grybów m.	39	52,2	38,4	1	1,0	0,3	6 477
Grybów gm.	30	60,7	31,2	18	5,1	3,0	1 357
Kamionka Wielka	18	18,4	12,6	12	3,4	2,4	1 446
Korzenna	31	39,9	23,7	29	16,0	9,2	2 291
Krynica-Zdrój	53	184,5	99,7	11	1,6	1,2	6 332
Łabowa	19	14,7	8,8	10	1,2	0,9	1 619
Łącko	54	183,3	104,2	30	13,1	5,8	6 621
Łososina Dolna	16	13,0	9,2	20	6,1	3,7	1 160
Muszyna	54	191,0	110,2	12	9,7	5,3	10 260

POWIAT/GMINA	PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFRR, EFS, FS			PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFROW			DOFINANSOWANIE UE NA MIESZKAŃCA W ŻŁOTYCH
	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	
		W MLN ŻŁ			W MLN ŻŁ		
Nawojowa	32	19,3	13,5	9	4,9	2,5	1 822
Piwniczna-Zdrój	30	110,3	58,6	9	4,0	2,2	6 009
Podegrodzie	33	45,2	29,0	19	7,0	4,0	2 461
Rytko	14	15,8	10,9	5	0,6	0,4	3 045
Stary Sącz	58	211,6	124,2	41	6,8	4,1	5 448
nowotarski	457	2 455,8	1 365,7	286	66,1	39,0	7 384
Czarny Dunajec	24	32,6	23,5	26	7,6	4,4	1 259
Czorsztyn	31	92,4	57,5	18	3,2	1,9	7 787
Jabłonka	35	47,6	24,9	31	7,6	4,9	1 572
Krościenko nad Dunajcem	21	43,4	20,1	19	1,5	1,2	3 179
Lipnica Wielka	17	5,2	3,7	5	0,5	0,3	663
Łapsze Niżne	21	25,3	16,9	21	6,9	3,7	2 242
Nowy Targ m.	106	290,3	175,7				5 304
Nowy Targ gm.	41	183,5	87,9	25	5,4	3,2	3 783
Ochotnica Dolna	23	42,6	21,1	30	5,2	3,1	2 869
Raba Wyżna	21	669,7	348,3	31	6,3	4,2	24 301
Rabka-Zdrój	46	739,2	386,0	34	9,3	4,8	23 322
Spytkowice pow. nowotarski	10	14,5	7,9	13	4,5	2,2	2 155
Szaflary	28	69,6	42,4	22	6,6	4,1	4 159
Szczawnica	24	34,7	20,1	18	1,5	1,2	3 112
Nowy Sącz	276	838,6	524,5	1	1,6	0,8	6 487
olkuski	372	1 239,8	711,5	83	33,3	16,2	6 746
Bolesław pow. olkuski	25	117,3	64,6	10	2,3	1,2	8 601
Bukowno	40	200,6	92,9	8	3,6	1,7	9 748
Klucze	44	170,4	98,4	15	5,5	2,8	6 882
Olkusz	110	345,4	185,0	18	7,2	3,6	4 046
Trzyciąż	25	107,3	56,7	12	2,0	1,2	8 317
Wolbrom	45	169,2	105,4	23	12,7	5,7	5 001
oświęcimski	351	1 973,3	1 133,7	131	41,8	22,1	7 695
Brzeszcze	26	223,9	134,4	15	5,6	2,8	6 614
Chełmek	26	243,5	167,2	9	2,0	1,0	13 484
Kęty	49	203,9	115,5	46	12,7	6,2	3 640
Osiek	11	35,0	21,0	8	5,7	3,3	2 988
Oświęcim m.	81	714,5	403,1				11 020
Oświęcim gm.	25	31,2	21,3	21	5,9	2,7	1 272
Polanka Wielka	12	13,5	8,4	5	1,8	1,0	2 177
Przeciszów	12	158,2	65,3	7	1,0	0,7	10 179

POWIAT/GMINA	PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFRR, EFS, FS			PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFROW			DOFINANSOWANIE UE NA MIESZKANCA W ŻŁOTYCH
	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	
		W MLN ŻŁ			W MLN ŻŁ		
Zator	58	232,6	103,0	29	7,0	4,3	11 769
proszowicki	211	405,5	258,5	91	29,1	15,7	6 450
Koniusza	20	23,0	15,1	21	5,5	3,4	2 047
Koszyce	15	33,1	26,2	16	1,7	1,2	5 195
Nowe Brzesko	9	15,2	9,2	13	4,3	2,3	2 026
Pałacznica	20	100,5	55,8	12	4,3	2,8	16 657
Proszowice	40	98,7	58,8	22	11,6	4,9	4 052
Radziemice	7	60,8	29,8	7	1,7	1,0	9 508
suski	243	1 146,7	636,6	121	52,7	40,7	8 140
Budzów	12	8,3	4,2	18	4,3	2,5	761
Bystra-Sidzina	14	21,6	11,2	21	6,6	3,6	2 166
Jordanów m.	30	81,6	47,6	7	13,7	13,5	11 324
Jordanów gm.	14	647,1	332,0	14	19,1	15,4	31 013
Maków Podhalański	33	73,5	46,8	13	1,5	0,9	3 014
Stryżawa	16	16,9	7,4	11	1,7	1,1	714
Sucha Beskidzka	42	119,9	65,1	26	2,7	2,1	7 533
Zawoja	25	72,4	44,8	13	1,9	1,1	5 186
Zembrzyce	15	20,6	12,5	6	1,1	0,6	2 395
tarnowski	452	1 234,2	768,3	366	109,3	65,0	4 208
Ciężkowice	39	76,9	48,8	20	4,9	3,0	4 690
Gromnik	29	19,0	10,9	16	1,8	1,1	1 381
Lisia Góra	22	100,8	58,2	28	9,2	5,1	4 068
Pleśna	33	40,4	27,3	27	9,8	5,8	2 800
Radłów	21	26,2	15,8	22	8,8	4,3	2 135
Ryglice	29	38,9	23,0	26	7,1	4,1	2 394
Rzepiennik Strzyżewski	39	36,7	22,5	23	10,9	6,2	4 341
Skrzyszów	26	149,2	68,7	33	10,7	6,2	5 312
Szerzyny	22	32,4	18,4	14	1,7	1,1	2 574
Tarnów gm.	40	140,6	73,2	34	6,7	3,8	2 929
Tuchów	53	122,6	81,6	44	8,0	4,6	5 019
Wierzchosławice	30	112,9	81,3	16	2,5	1,5	7 803
Wietrzychowice	17	18,1	10,2	7	5,6	2,5	3 355
Wojnicz	39	48,9	29,0	12	6,0	3,0	2 444
Zakliczyn	41	40,4	24,7	23	3,5	2,4	2 181
Żabno	46	138,7	83,4	30	12,2	10,3	5 050
Tarnów	348	990,9	583,6				5 557
tatrzański	214	707,5	425,2	60	8,7	5,6	6 459

POWIAT/GMINA	PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRR, EFS, FS			PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRROW			DOFINANSOWANIE UE NA MIESZKAŃCA W ZŁOTYCH
	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	LICZBA PROJEKTÓW	WARTOŚĆ	DOFINANSOWANIE UE	
		W MLN ZŁ			W MLN ZŁ		
Biały Dunajec	15	23,0	12,8	15	2,8	1,5	2 072
Bukowina Tatrzańska	33	65,4	35,1	4	0,7	0,4	2 630
Kościelisko	23	68,7	45,2	20	2,3	1,8	5 214
Poronin	26	42,6	25,2	21	2,9	1,9	2 311
Zakopane	75	432,0	249,6				9 766
wadowicki	366	1 323,3	751,4	148	60,4	30,8	4 943
Andrychów	76	437,2	238,0	14	7,6	4,4	5 709
Brzeźnica	18	36,2	27,8	10	5,8	3,2	2 884
Kalwaria Zebrzydowska	46	182,1	91,8	31	12,8	6,8	4 955
Lanckorona	11	11,9	7,6	8	2,4	1,1	1 392
Mucharz	12	33,8	17,3	11	3,3	1,2	4 474
Spytkowice pow. wadowicki	13	35,4	14,6	10	5,0	2,8	1 706
Stryków	12	21,0	11,2	18	2,6	1,5	1 847
Tomice	11	12,7	10,2	10	5,8	2,6	1 562
Wadowice	89	334,0	191,7	32	12,1	5,6	5 340
Wieprz	21	69,4	38,5	14	3,1	1,6	3 203
wielicki	331	1 333,9	792,9	85	63,5	17,4	5 776
Biskupice	31	40,8	28,5	13	38,2	5,1	2 938
Gdów	40	125,6	79,1	15	8,3	3,9	4 482
Kłaj	43	121,8	64,5	10	2,3	0,9	5 915
Niepołomice	81	477,0	244,7	19	9,0	4,3	7 707
Wieliczka	120	513,8	328,8	31	5,7	3,2	4 958
Małopolska	6 727	45 833,3	27 280,2	2 983	1 119,0	684,2	8 152

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SL2014 i danych Departamentu Funduszy Europejskich UMWM

Spis tabel

Tabela 1. Liczba przeprowadzonych naborów, złożonych wniosków i zawartych umów wg programów operacyjnych okresu 2014-2022 – stan na 31 grudnia 2022 r.	16
Tabela 2. Zaangażowanie i wykorzystanie alokacji na osie priorytetowe Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w latach 2016-2022	24
Tabela 3. Liczba beneficjentów z Małopolski i projektów przez nich realizowanych wg programów operacyjnych	32
Tabela 4. Liczba projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw lokalizacji	34
Tabela 5. Wartość projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw lokalizacji	36
Tabela 6. Struktura kosztów projektów w Polsce i Małopolsce wg obszarów realizacji	37
Tabela 7. Liczba nowych i anulowanych w 2022 roku umów na realizację projektów na terenie województwa małopolskiego	38
Tabela 8. Wartość i dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej nowych i anulowanych w 2022 roku umów na realizację projektów na terenie województwa małopolskiego	40
Tabela 9. Umowy na realizację projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich anulowane i zawarte w 2022 r. według powiatów województwa małopolskiego	44
Tabela 10. Wartość i dofinansowanie z Funduszy Europejskich na mieszkańca wg jednostek administracyjnych Polski i województwa małopolskiego	47
Tabela 11. Dofinansowanie europejskie do projektów realizowanych wg programów operacyjnych wg funduszy	51
Tabela 12. Udział i pozycja projektów realizowanych w Małopolsce w stosunku do innych województw według programów operacyjnych – stan na 31 grudnia 2022 r.	52
Tabela 13. Wartość i liczba oraz zmiany w 2022 projektów realizowanych w ujęciu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego	54
Tabela 14. Zestawienia skrótów nazw celów tematycznych	59
Tabela 15. Zmiany w liczbie i wartościach projektów wg celów tematycznych	60
Tabela 16. Liczba i wartość projektów Programu Współpracy Terytorialnej Polska-Słowacja wg priorytetów i powiatów realizacji	64

Tabela 17. Liczba i wartość umów zawartych w ramach PROW 2014-2020 w Polsce i Małopolsce wg działań – stan na 31 grudnia 2022 r	70
Tabela 18. Złożone wnioski oraz zrealizowane płatności w ramach PROW 2014-2020 w Polsce i Małopolsce według działań – stan na 31 grudnia 2022 r	71
Tabela 19. Liczba i wartość oraz zmiany w 2021 roku projektów w ramach działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego	72
Tabela 20. Liczba, wartość i dofinansowanie europejskie do projektów realizowanych na terenie gmin i powiatów województwa małopolskiego	76

Spis map

Mapa 1. Liczba naborów i odsetek zawartych umów w stosunku do liczby złożonych wniosków w regionalnych programach operacyjnych – stan na 31 grudnia 2022 r.	17
Mapa 2. Wskaźnik wykorzystania alokacji na regionalne programy operacyjne wg województw – stan w dniu 31 grudnia 2022 r	22
Mapa 3. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich wg województwa lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.	27
Mapa 4. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich w województwie małopolskim wg powiatu lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.	28
Mapa 5. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich w województwie małopolskim wg gminy lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.	29
Mapa 6. Liczba projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw ich lokalizacji – stan na 31 grudnia 2022 r.	33
Mapa 7. Wartość projektów realizowanych na terenie Małopolski i innych województw przez beneficjentów wg województw lokalizacji	35
Mapa 8. Wkład z zasobów własnych do 1 złotego pozyskanego w ramach dofinansowania projektu z Funduszy Europejskich wg województw	38
Mapa 9. Liczba nowych podpisanych i anulowanych umów w 2022 wg powiatów – miejsc realizacji	40
Mapa 10. Wartość ogółem projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich wg województw – stan na 31 grudnia 2022 r	42
Mapa 11. Wartość na mieszkańca projektów współfinansowanych z Funduszy Europejskich – stan na 31 grudnia 2022 r	43
Mapa 12. Zmiana liczby projektów w 2022 r. wg gmin.....	45

Mapa 13. Wartość i liczba projektów realizowanych w powiatach województwa małopolskiego – stan na 31 grudnia 2022 r.....	46
Mapa 14. Wartość realizowanych w gminach województwa małopolskiego	46
Mapa 15. Wartość na mieszkańca projektów realizowanych w powiatach województwa małopolskiego	48
Mapa 16. Wartość na mieszkańca projektów realizowanych w powiatach województwa małopolskiego	48
Mapa 17. Struktura wartości projektów realizowanych w powiatach małopolskich według programów operacyjnych	53
Mapa 18. Wartość ogółem na mieszkańca projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego wg powiatów	56
Mapa 19. Wartość ogółem na mieszkańca projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego wg gmin – stan na 31 grudnia 2022 r.	56
Mapa 20. Liczba wniosków o dopłaty bezpośrednie złożone w 2022 roku wg województw.....	66
Mapa 21. Wartość zrealizowanych wypłat tytułem dopłat obszarowych w przeliczeniu na 1 wydaną decyzję w roku 2022 według województw.....	67
Mapa 22. Liczba zawartych umów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wg województw – stan na 31 grudnia 2022 r	68
Mapa 23. Wartość zawartych umów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich wg województw – stan na 31 grudnia 2022 r.....	69
Mapa 24. Liczba i wartość projektów z działań PROW wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego według powiatów	73
Mapa 25. Wartość projektów z działań PROW wdrażanych przez Zarząd Województwa Małopolskiego według gmin	74
Mapa 26. Udział EFRROW w całości dofinansowania z Funduszy Europejskich	75

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba naborów ogłoszonych do programów krajowych i regionalnych w latach 2015-2022	10
Wykres 2. Liczba naborów ogłoszonych w ramach programów operacyjnych okresu 2014-2020 – stan na 31 grudnia 2022 r.	11

Wykres 3. Liczba naborów do osi priorytetowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w latach 2016-2022	13
Wykres 4. Liczba wniosków złożonych w odpowiedzi na ogłoszone nabory w RPO WM w latach 2016-2022 według osi priorytetowych.....	14
Wykres 5. Przeciętna liczba wniosków składanych w ramach pojedynczego naboru w latach 2015-2021.....	15
Wykres 6. Poziom zaangażowania alokacji przyznanej na poszczególne rodzaje programów operacyjnych w latach 2015-2022 – stan na koniec roku	19
Wykres 7. Poziom zaangażowania alokacji wg programów operacyjnych w latach 2015-2022	20
Wykres 8. Wskaźnik wykorzystania alokacji przyznanej na poszczególne rodzaje programów operacyjnych w latach 2015-2022.....	21
Wykres 9. Zaangażowanie i wykorzystanie alokacji w ujęciu osi priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2014-2020 – stan na 31 grudnia 2022 r.....	23
Wykres 10. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich w latach 2018-2022 wg województw.....	26
Wykres 11. Liczba beneficjentów Funduszy Europejskich z województwa małopolskiego wg kategorii form prawnych	31
Wykres 12. Liczba realizowanych projektów w latach 2019-2022 wg województw – stan na koniec roku	39
Wykres 13. Wartość realizowanych projektów w latach 2019-2022 wg województw – stan na koniec roku	41
Wykres 14. Struktura dofinansowania projektów realizowanych w Polsce i Małopolsce z Funduszy Europejskich	50
Wykres 15. Struktura ilościowa i wartościowa projektów realizowanych na terenie Małopolski wg programów operacyjnych – stan na 31 grudnia 2022 r.....	51
Wykres 16. Zmiana liczby projektów wg celów tematycznych realizowanych w województwie małopolskim w latach 2018-2022.....	61
Wykres 17. Wartość ogółem i dofinansowanie z Funduszy Europejskich do projektów realizowanych w województwie małopolskim wg celów tematycznych.....	62
Wykres 18. Wartość i liczba projektów programu Współpracy Transgranicznej Polska-Słowacja wg priorytetów – stan na 31 grudnia 2022 r.....	63



Województwo Małopolskie
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
ul. Wielicka 72A, 30-552 Kraków

ISSN: 2545-1596

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.



Rzeczpospolita
Polska



Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne



www.obserwatorium.malopolska.pl